

PARTNERLAND

FINNLAND

MTK

VUOSIKERTOMUS

2019

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan katsaus	4
Maatalous	7
Metsätalous	22
Ympäristö ja maankäyttö	28
Elinkeinopoliittikka ja yrittäjyys	32
Järjestötyö ja järjestön kehittäminen	40
Viestintä	48
MTK Brysselissä ja kansainvälinen yhteistyö	52
Organisaatio ja jäsenistö	62
MTK-keskusliiton hallinnon ja toimielinten toiminta	63
Henkilöstökertomus	70
Tietohallinto	71
Taloustietoja	72
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton Säätiö	79
MTK:n tytär- ja osakkuusyhtiöt	84
MTK:n antamia lausuntoja	89

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2019 oli vahvan vaikuttamisen ja ryhdikkään tekemisen aikaa koko MTK-järjestössä. Tässä vaiheessa voi todeta, että asioihin kannattaa aina ottaa strateginen lähestymistapa: arvioidaan tilanne, asetetaan tavoite, laaditaan suunnitelma, toimitaan ja mitataan työn tulokset. Näin MTK toimii, joskin maailman ja Suomen nopeat muutokset edellyttävät myös kykyä nopeaan reagoimiseen.

MTK:n kolme painopistettä ovat yhteiskunnallinen vaikuttaminen, markkinoiden toiminnan parantaminen ja järjestön kehittäminen.

Joka saralla olemme kyenneet työskentelemään yhdessä ja vaikuttavasti. Tästä haluan lausua mitä suurimmat kiitokset jokaiselle järjestön toimijalle.

Vaikuttaminen tehdään tiedolla ja tieto on vahvuutemme. MTK on vuosien varrella investoinut merkittävästi osaamisen kehittämiseen. Tämä on näkynyt sekä rekrytoinneissa että laadukkaassa sisäisessä koulutuksessa. Osaamisen myötä MTK:n ihmiset ovat hanttuja asiantuntijoita erilaisissa toimielimissä niin Suomessa kuin Brysselissä. Järjestön jä-

senet antavat kasvot maaseudun elinkeinoille lukuisilla foorumeilla. Siksi laadukkaan koulutuksen on ulotuttava laajasti koko järjestöön.

MTK:lla ja sen jäsenjärjestöillä on aina oltava paras ja ajankohtaisin tieto maaseudun elinkeinoista ja uusiutuvista luonnonvaroista. Tätä osaamista onneksi arvostetaan siellä, missä päätöksiä tehdään. Kehittämisen paikka meillä on suomalaisen median suhteen. Liian usein median asiantuntijoiksi valikoituvat henkilöt, joilla vain itsevarmuus kompensoi täydellisen osaamattomuuden. Tähän havaittuun ongelmaan pureudutaan MTK:n uuden viestintästrategian toteuttamisessa.

Kulunut vuosi oli hengästyttävän vauhdikas suomalaisessa politiikassa. Maata johdettiin peräti viiden eri hallituksen voimin. Kansallinen kärkihanke, sote- ja maakuntauudistus kaatui ja sen myötä kaatui myös Sipilän hallitus. Eduskuntavaaleihin mentiin vahvasti ilmasto edellä, kuten MTK oli jo aiemmin arvellut. Laadukas ilmasto-ohjelmamme tuki vaalivaikuttamista, ja lopulta Rinteen hallituksen ohjelma oli varsin kelvollinen maaseudun kannalta.

Alkukesän hallitusneuvotteluissa puolueiden tilannekuva maatalouden haasteista oli varsin yhtenäinen. Maatalousyrittäjien tulot ja yritysten kannattavuus ovat kestävämmän heikolla tasolla. Tilanteen parantamiseksi tarvitaan reilua ruokamarkkinoille ja resursseja sekä uutta otetta maatalouspolitiikkaan. Kestävä, ilmastoviisas maatalous on Suomen tie.

Metsäpoliittinen keskustelu velloi kestävien hakkuutasojen ympärillä aina huhtikuun vaaleihin asti. Metsäteollisuuden hyvä suhdanne,

hakkuiden kasvu ja EU:n ilmastopolitiikan paine aiheuttivat ristivetoa. Loppujen lopuksi hallitusohjelman metsäkirjaukset olivat varsin hyvin MTK:n tavoitteiden mukaisia. Suomi jatkaa kestävänsä metsätalouden tiellä, missä ala voi kasvaa, kunhan samalla pidetään huoli luonnon suojelusta. Suomi elää edelleen metsästä, eivätkä kunnianhimoiset ilmastotavoitteet toteudu ilman kasvavia metsiä.

Rinteen hallitus korvattiin Marinin hallituksella, mutta hallitusohjelma jäi voimaan. Talous, ilmasto ja muuttoliike ovat teemoja, joiden ympärille voi ennustaa mielenkiintoisia aikoja myös jatkossa. Maa- ja metsätalous sekä maaseutukysymykset ovat varmuudella politiikan keskiössä. Taas on tarvetta MTK:n näkemykselle, voimalle ja yhtenäisyydelle.

Valta vaihtui myös EU:ssa. Uusi parlamentti ja komissio ovat ensikokemuksen perusteella entistä vihreämpiä. Suureksi projektiksi nimettiin Vihreä sopimus, joka pyrkii yhdistämään EU:n monenkirjavan ympäristö- ja ilmastotyön yhden sateenvarjon alle. Kuten arvata saattoi, maa- ja metsätalous ovat monelta osin projektin ytimessä.

MTK:n Bryssel-vaikuttaminen on hereillä ja valmis haasteisiin. Lähdemme siitä, että kestävä metsätaloutta ei tule alistaa pelkän biodiversiteettitavoitteen alle. Näin voi olla maissa, joissa metsät ovat puistoja. Suomen kaltaisissa maissa on yhdistettävä talous, sosiaalinen kestävyys, luonto ja ilmasto tavalla, jossa olemme taatusti parhaita asiantuntijoita.

Maatalouden kohdalla MTK:n Brysselin painopiste oli uuden maatalouspolitiikan valmistelus-

sa. Siinä pidämme huolen siitä, että maatalouden budjettivarat ja maataloudelle asetetut velvoitteet kulkevat käsi kädessä. Etelä-Amerikan ja EU:n kauppasopimus toi esille vahvan viestimme siitä, että Euroopan ruokaturvallisuus ei ole myytävänä. Vihreään sopimukseen olemme valmiita. Suomalainen tapa tuottaa ruokaa turvallisesti ja eläinten hyvinvointia edistäen sopii ohjenuoraksi koko EU:lle.

Suomalaisen ruuan asema markkinoilla on tukala, ellei vienti näyttele merkittävää rooli markkinoilla. Vuonna 2019 aika oli kypsä suomalaisen ruuan esiinmarssille kansainvälisillä areenoilla. MTK sai aikaan, että suomalainen ruoka keräsi päähuomion maailman suurimmilla ruokamessuilla Berliinissä. Mittavan medianäkyvyyden ohessa kymmenet ruokayritykset pääsivät kokeilemaan siipiään Saksan markkinoilla.

MTK käynnisti myös toisen miljoonahankkeen ruokaviennin lisäämiseksi. Tavoite on lisätä yritystemme halua ja kykyä tehdä yhteistyötä. Vienti ei voi olla pelkästään ylijäämien poistamista kotimarkkinoilta. Vaativat vientimarkkinat tarvitsevat aivan omat tapansa toimia.

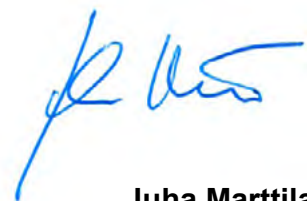
MTK on muutaman viime vuoden aikana ollut erittäin aktiivinen uusien digitaalisten markkinapaikkojen kehittämisessä. Liikkeelle on lähdetty lupaavasti, mutta usein on törmätty ongelmiin liiketoiminnan vakauttamisen ja laajentamisen kanssa. Vain rohkeat uudistajat, kuten MTK, vievät kehitystä eteenpäin. Työ jatkuu. Vastoinikäymisistä otetaan opiksi. Maaseudun hienot tuotteet ja palvelut ovat huikea perusta, jolle uusia toimintamalleja voidaan rakentaa.

Uusi tapa toimia on kantava ajatus myös MTK:n järjestöuudistuksessa. Tärkeät linjanvedot saatiin valmiiksi kuluneen vuoden aikana. Nyt on toiminnan paikka, jotta uusi MTK on valmis tarjoamaan kaikkien aikojen palvelut jäsenilleen vuoden 2021 alusta alkaen.

Jäsenmaksu-uudistus ja säännöt keskusteluttivat MTK:n toimielimiä pitkään ja hartaasti. Keskustelu oli tarpeen, jotta voimme käydä yksissä tuumin eteenpäin. Jatkossa MTK on järjestö, joka tuntee jäsentensä arjen paremmin kuin mikään muu järjestö. Samoin jäsenet tuntevat järjestönsä ja sen tekemiset. Vuorovaikutus toimii molempiin suuntiin.

Uudistuksen myötä takaamme sen, että työkalumme ovat terävämpiä kuin koskaan sekä edunvalvonnassa että palveluissamme. Otamme harkitun mutta rohkean digiharppauksen. Kirsikkana kakun päälle nostamme jäsenetumme aivan uudelle tasolle MTK-Hankintojen myötä. Väitänpä, että vastaavaa ei ole kenelläkään.

Vuosi 2019 oli tärkeä virstanpylväs MTK:n historiassa. Tämä koskee asemaamme suomalaisena instituutiona, vaikuttajana ja koko maan kansalaisjärjestönä. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin haasteet rehellisesti tiedostaen, mutta hyvää tulevaisuutta kohti taistellen. Maaseudun uusi kulta-aika voi olla lähempänä kuin arvaatkaan.

Juha Marttila

MAATALOUS

Maatalous ja ruokapolitiikka

Maatalouspolitiikan uudistus EU:ssa eteni vuoden aikana verkkaisesti. Suomessa CAP-uudistuksen valmistelua jatkettiin kuitenkin suunnitelmien mukaisesti alkuvuodesta lähtien. Ehdotuksen mukaan jäsenvaltion olisi laadittava sekä maatalouden suorat tuet, maaseudun kehittämistoimenpiteet ja alakohtaiset tukiohjelmat kattava strategiasuunnitelma, jonka komissio arvioisi ja hyväksyisi.

Suurin muutos maatalousnäkökulmasta koskee niin sanottua ehdollisuutta. Ehdollisuuden järjestelmä korvasi nykyiset täydentävät ehdot ja viherryttämistuen. Kaikkien EU:n kokonaan rahoittamien I pilarin suorien tukien ja II pilarin osarahoittamien maaseudun kehittämisen viljelijätukien täysimääräisen saamisen ehtona olisi

AVAINNAVOITE 1

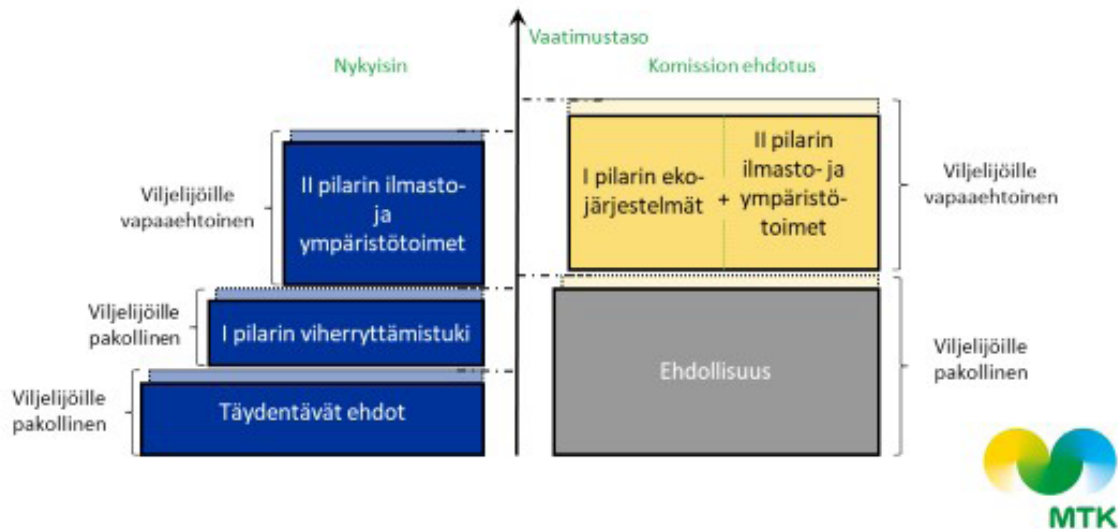
Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa

MTK teki vahvaa edunvalvontaa ja lainvalmistelutyötä kotimaassa ja Euroopan unionissa.

ehdollisuuden vaatimusten noudattaminen. Ehdollisuus sisältäisi enemmän ja vaativampia vaatimuksia kuin täydentävät ehdot ja viherryttämistuki yhteensä. Osa vaatimuksista olisi samanlaisia kuin nykyisin, osaa muutettaisiin ja

CAP:n ilmasto- ja ympäristötoimet

osa olisi täysin uusia vaatimuksia, joita asetettaisiin erityisesti ympäristö- ja ilmastotavoitteiden edistämiseksi.

Suomen näkökulmasta muita haasteellisia uudistusehdotuksia ovat muun muassa tukikaton asettaminen suorille tuille. Paljon kehuttu yksinkertaistaminen on käytännössä jäänyt hyvin vaatimattomalle tasolle viljelijöiden näkökulmasta. Käsittely Euroopan parlamentissa edellisellä kaudella ei tuonut näihin asioihin kaivattua muutosta, joskin pieniä parannuksia oli löydettävissä maatalousvaliokunnan mietinnöstä.

Suomen puheenjohtajuuskaudella ministerineuvosto teki asetusehdotuksiin muutosehdotuksia ja vastasi jäsenvaltioiden esittämiin huomioihin. Ympäristö- ja ilmastonäkökohdat olivat Suomen puheenjohtajakaudella selkeä prioriteetti. Joidenkin hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevien toimenpidevaatimusten (GAEC) muotoilussa päästiin kompromissiin. Jäsenvaltioilla oli kuitenkin eriäviä näkemyksiä siitä, pitäisikö eläinten tunnistukseen ja rekisteröintiin liittyvät lakisääteiset hoitovaatimukset poistaa ehdollisuuden vaatimuksista.

Suomi ehdotti ympäristö- ja ilmastotoimiin II pilarin maaseuturahastosta suunnattavan 30 prosentin minimin muuttamista niin, että ympäristö- ja ilmastorahoitukselle olisi yksi yhteinen prosenttiosuus tai kiinteä summa koko CAP:n strategiasuunnitelman rahoituksesta. Suurin osa jäsenvaltioista toivotti tämän periaatteen tervetulleeksi ja piti ideaa hyvänä pohjana jatkokeskusteluille. Itse prosenttiosuus voidaan asettaa vasta, kun on saavutettu ratkaisu monivuotisesta rahoituskehiksestä.

MFF-esitys (Multiannual Financial Framework) oli loppuvuodesta käsitellyssä EU:n huippukokouksessa. Suomen esitys oli selkeästi parempi kuin komission. Esitys pienentäisi merkittävästi Suomeen kohdistuvaa leikkausta maaseuturahoituksen osalta verrattuna EU-komission alkuperäiseen esitykseen. Neuvoteltaviin asioihin kuului myös esitys tukikatosta, joka olisi 100 000 euroa ja koskisi vain perustukea. Päätöstä rahoituskehiksestä ei kuitenkaan saatu aikaan ja tämä tulee viivästyttämään koko uudistusta.

Uusi EU-parlamentti pääsi vuoden 2019 aikana vain sopuun avattavista pykälistä, mutta ei

niiden sisällöstä. Epävarmuutta käsittelyyn liäsivät muun muassa Green Deal ja Farm to Fork -strategia.

MTK oli hyvin vahvasti mukana CAP-valmistelussa niin kotimaassa kuin Euroopan unionissa.

Maatalouden investointien osalta kulunut vuosi oli avustusten määrällä mitattuna neljäs peräkkäinen erittäin vilkas vuosi. Tämän takia kahdella viimeisellä hakukierroksella EU-osarahoitteiset lypsy- ja nautakarjatalouden investoinnit muutettiin kokonaan kansallisista varoista rahoitettaviksi. Makerasta myönnettiin avustuksia yli 56 miljoonan euron edestä vuoden aikana. Lisäksi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta myönnettiin investointi- ja nuorten viljelijöiden aloitustukia lähes sadan miljoonan euron edestä. Myös valtion takauksia myönnettiin jälleen aiempaa enemmän määrän ollessa yli 17 miljoonaa euroa.

Vuoden 2018 vaikeiden sääolojen ja useamman vuoden jatkuneen heikon kannattavuuskehityksen takia MTK vaati valtiolta toimenpiteitä maatalojen taloustilanteen parantamiseksi. Yhtenä toimenpiteenä valmisteltiin helmikuussa voimaan tullut laki valtioneuvoston päätöksistä maatalojen maksuvalmiuslainoille. Lain perusteella toimintavuonna myönnettiin takauksia 21 miljoonan euron edestä.

Hallitusohjelma

MTK:n vahvalla myötävaikutuksella hallitusohjelmaan tuli monia tarpeellisia kirjauksia. Hallitusohjelmassa luvataan muun muassa, että lainsäädännöllisin toimin ei aiheuteta lisäkustannuksia ilman kompensatiota maatalousyrittäjille. Lisäksi turvataan maatalouden tukitasot ja paikataan ympäristö- ja luonnonhaitta-

korvauksen vaje vuonna 2020. EU:n rahoituskehyksiin tavoitellaan nykytasosta maatalousbudjettia ja turvataan maatalouden investointeja Makeran lisäpääomituksella.

Vuonna 2020 Makeran käyttösuunnitelmassa korotetaan maatalouden investointiavustuksiin osoitettua myöntövaltuutta ja Makeraa päämitetaan 90,3 miljoonalla eurolla. Lisäksi Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman ennakoitua suuremman investointitukimeneikin johdosta lisättiin investointeihin varoja ohjelman sisäisillä siirroilla. Makerasta myönnettävien valtioneuvoston päätösten määrää nostetaan siten, että vuonna 2020 takaus voitaisiin myöntää enintään 18 miljoonan lainamäärälle.

Lisäksi ohjelmakauden valmistelussa luodaan väline edistämään maatalojen sukupolvenvaihdoksia ja parannetaan viljelijöiden asemaa ruokaketjussa. Rahallisesti hallitusohjelma tuo maataloudelle 418 miljoonaa euroa lisää rahaa koko kauden aikana. Merkittävimmät panostukset päätettiin tehdä maaseudun kehittämissuunnitelmaan ja Maatilatalouden kehittämissuunnitelman pääomittamiseen.

Eläinten hyvinvointilain osalta hallitusohjelmaan on tehty kirjaus, että lakiuudistusta tullessa valmistelemaan aikaisemmin rauenneen hallituksen esityksen pohjalta. Lisäyksenä linjauksia uusien parsinavetoiden rakentamisen kieltämisestä ja eläinsuojeluvalvonnan kirjaamisesta tässä vaiheessa nykyisen järjestelmän pohjalta myöhemmin sitä mahdollisesti muuttaen, mikäli aluehallintouudistus etenee. Porsitushäkkien osalta hallitusohjelmassa on myös kirjaus porsitushäkkiselvityksestä ja eläinsuojeluasiamiehen viran perustamisesta Seinäjoelle.

Sosiaaliturva ja hyvinvointi

Keväällä 2019 aloittaneen Rinteen hallituksen ohjelmaan tuli kirjaus lomituspalvelulain uudistamisesta. Työ alkoi ministeriön (STM) toimesta kehittämistarpeiden kartoittamisella. Maatalousyrittäjille tärkeitä työhyvinvointipalveluita tuottava lomituspalvelujärjestelmä täytti kertomusvuonna 45 vuotta. Osallistuimme juhlaseminaariin ja toimimme esillä järjestön panoksen palvelujen syntyhistoriassa kuin myös tämän päivän kehitystarpeet. Hyvän yhteistyön lisäämiseksi Mela järjesti eri puolilla maata Samassa veneessä -yhteistyötilaisuuksia lomitushallinnolle ja lomituspalvelun käyttäjille.

Erittäin tarpeelliseksi ja tulokselliseksi osoittautuneen Välitä viljelijästä -projektin jatkamiseksi vaikutimme hallitusohjelmaan toiminnan vakiinnuttamiseksi ja rahoituksen jatkamiseksi. Jatkorahoitus saatiin vuosille 2021-2022 ja Rinteen/Marinin hallitusohjelman kirjauksen mukaan toiminnan vakinaistaminen arvioidaan hallituskauden loppupuolella.

Melan Välitä viljelijästä -projektin ja MTK:n tuottajaliittojen maakunnallisten hyvinvointihankkeiden kautta on kohdattu jo tuhansia haastavassa tilanteessa olevia maatalousyrittäjiä. Projekti- ja hanketyöntekijät ovat yhdessä yrittäjien kanssa etsineet ratkaisuvaihtoehtoja yrittäjien ongelmiin. Usein jo ulkopuolisen kanssa käyty luottamuksellinen keskustelu on auttanut jäsentämään ajatuksia uudelleen.

Keskusteluavun lisäksi maatalousyrittäjillä on ollut mahdollisuus hakea Melalta ostopalvelusitoumusta, jolla voi ostaa esimerkiksi terapiaa uupumuksen hoitoon tai asiantuntija-apua taloudellisiin ja juridisiin kysymyksiin. Vuoden 2019 aikana Mela myönsi 911 ostopalvelusi-

toumusta. Välitä viljelijästä -hankkeessa järjestettiin maatalousyrittäjille myös hyvinvointitilaisuuksia ja Hyvinvoinnin abc -koulutuksia osamisen lisäämiseksi työhyvinvointiasioissa.

Järjestimme maaseutuverkoston hyvinvointiryhmän kanssa Melan ja MTK-liittojen hyvinvointityöntekijöille, työterveyshuollon toimijoille ja MTK:n hyvinvointiverkoston toimijoille Osaminen työkyvyn kivijalka -yhteistyö ja verkostoitumistilaisuuden.

Varhaisen välittämisen verkosto vahvistui kertomusvuonna. Mela kutsuu varhaisen välittämisen verkostoon yhteistyökumppaneitaan ja sidosryhmiä tarkoituksenaan lisätä maatalousyrittäjiä lähellä olevien sidosryhmien varhaisen välittämisen osaamista ja sitoutumista toimintamalliin. Kertomusvuoden lopulla jo yli 90 sidosryhmää oli liittynyt verkostoon ja sitoutunut varhaisen välittämisen toimintamalliin.

Melan työhyvinvointitoiminnan painopisteitä kertomusvuonna olivat hyvinvointityöntekijöiden osaamisen lisääminen tarjoamalla heille työkykykoordinaattorin koulutusta. Parempien palveluiden saamiseksi työterveyshuollossa Mela käynnisti kolme työterveyshuoltopilottia yhteistyössä MTK:n tuottajaliittojen ja Työterveyslaitoksen kanssa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela täytti kertomusvuonna 50 vuotta. MTK:n Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta osallistui 50-vuotisjuharisteilylle.

Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta

Osaaminen ja hyvinvointi -valiokunta kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa. Valiokunnan työlistalla olivat kertomusvuoden aikana halli-

tusohjelmaan vaikuttaminen, lomituspalvelujen kehittäminen, työterveyshuoltopilottien edistäminen ja Väliä viljelijästä -hankkeen rahoituksen varmistaminen sekä Varhainen välittäminen -verkoston vahvistaminen. Valiokunnan kokouksissa kuultiin myös ajankohtaiskatsauksia koulutuspolitiikasta sekä sosiaaliturvauudistuksesta.

Maatalouden tuotantopanokset ja tuotemarkkinat

MTK jatkoi maatalouden markkinakatsauksen kokoamista, jotta luottamushenkilöillä ja jäsenillä olisi ajankohtainen markkinatieto helposti saatavilla. Maatalouslinjan asiantuntijat kertovat katsauksessa kuvin ja tekstein tuotantosuuntien, tuotantopanosten ja ruokamarkkinoiden tapahtumista. Markkinakatsaus julkaistiin viime vuonna 13 kertaa. Jäsenet voivat tilata markkinakatsauksen sähköisenä uutiskirjeenä mtk.fi/omattiedot -sivun kautta. Markkinakatsauksella on lukijoita keskimäärin 5000.

Maatalouden markkinakatsauksen lisäksi MTK:n jäsenet voivat seurata viikoittaista maataloustuotteiden hintakehitystä MTK:n jäsenpalvelusivuilla.

Vuonna 2019 MTK on kouluttanut tuottajaorganisaatiosäännöistä ja tuottajaorganisaatioiden mahdollisuuksista ja perustamisesta. Olemme jatkaneet edelleen sopimuskoulutuksia ja myös muita juridisia koulutuksia. Maatalousyrittäjien on entistä tärkeämpi varautua tulevaisuuteen sopimuksin ja laittamalla yksityisoikeudelliset paperinsa kuntoon.

Ruokamarkkinat

MTK tekee töitä kansallisen elintarvikeketjun lainsäädännön puolesta. Syksystä 2017 läh-

tien osallistuimme maa- ja metsätalousministeriön työryhmään, joka mietti mahdollista elintarvike-markkinalainsäädäntöä ja elintarvike-markkinavaltuutetun perustamista. Työ tuotti tulosta ja elintarvike-markkinalaki tuli voimaan 1.1.2019. Uusi elintarvike-markkinavaltuutettu Olli Wikberg aloitti työssään 1.9.2019.

MTK on aktiivisesti vaikuttanut myös EU-tasolla elintarvikeketjun EU-lainsäädännön puolesta. Tämäkin työ tuotti tulosta ja huhtikuussa 2019 annettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi hyvän kauppapatavan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa maataloustuote- ja elintarvikeketjussa. Direktiivin toimeenpanoa on pohdittu virkamiestyöryhmässä syksystä 2019 lähtien. Elintarvike-markkinalainsäädännön muutos tulee voimaan 1.5.2021.

Laki lihan alkuperän ilmoittamisesta tarjoilupai-koissa astui voimaan 1.5.2019, ja on voimassa kaksi vuotta eli 30.4.2021 asti. Tarjoilupai-koja ovat esimerkiksi ravintolat, kahvilat ja ruokalajat. Lihalajit, joita asetus koskee, ovat nautanliha, sianliha, lampaan- ja vuohenliha sekä siipikarjanliha. Alkuperämaan ilmoittaminen koskee myös jauhelihaa. Kuluttajat ovat ottaneet lain tuoman lisätiedon hyvin vastaan, ja osittaisen alkukankeuden jälkeen myös ravintolasektori on petrannut merkintäkäytänteitään. MTK:n tavoite on saada laki jatkumaan määräaikaisuuden jälkeen ja laajentaa sitä koskemaan kaikkia pääraaka-aineita.

Läheltä parempaa – ruuan arvostuskampanja kriisirahoituksella

Maa- ja metsätalousministeriön kaksivuotinen ruuan arvostuskampanja pyrki lisäämään suomalaisten tietoisuutta ruuan alkuperän merkityksestä ja kertoa, kuinka ruoka meillä Suomessa tuotetaan ja mitä saamme, kun valitsemme ruokalautaselle lähellä tuotettua ruokaa. Kampanjassa oli mukana yhdeksän erilaista maatilaa. Tilat tarjosivat kuluttajalle mahdollisuuden seurata nykyaikaista suomalaista ruuantuotantoa.

AVAINNAVOITE 2

Edistämme jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysyntää

Läheltä parempaa – ruuan arvostuskampanja kriisirahoituksella

Vuoden 2019 alussa kampanja siirtyi pelkästään mobiilimainontaan. Tämä muutos lisäsi selvästi mainosnäkyvyyttä ja klikkauksia sivuilla. Kampanja tavoitti parhaiten 18-34-vuotiaat. Seitsemästä eri bannerista toimi parhaiten kananmuna-banneri. Kampanja tavoitti somessa 1,1 miljoonaa nuorta kaupunkilaista. Lisäksi vuoden aikana kampanja toteutti muun muassa blogikirjoituksia ja julkaisi tiedotteita. Ruuan arvostuskampanja päättyi marraskuussa 2019.

Ruokavienti kasvuun (RuoKasvu) -hanke

Vuonna 2019 RuoKasvu -hanke keskittyi erityisesti kahteen teemaan: 1) julkisten vientipalveluiden kartoittaminen ja niiden vaikuttavuuden arviointi sekä kehittäminen ja 2) yritysten välisen vientiyhteistyön kehittäminen. Keskittymisen taustalla on yrityksiltä saatu palaute: vaikeus löytää heille sopivia palveluita ja vakiintuneiden yhteistyömallien puute.

Toimenpiteet ovat liittyneet

- *yritysedustajien haastatteluihin yritysten tahtotilan selvittämiseksi*
- *vientipalveluiden edustajien haastatteluihin eri palveluiden kartoittamiseksi*
- *tutustumiseen Irlannin ja Tanskan vienninedistämistoimintaan*
- *ehdotuksiin palveluiden tehostamiseksi maa- ja metsätalousministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön suuntaan*
- *yritysyhteistyömuotojen mallintamiseen ja yritysten menekinedistämistyön fasilitointiin.*

Merkittäviin tuloksiin lukeutuu muun muassa perheyritysten vientirenkaan perustaminen eli kokoluokaltaan noin puolen miljardin euron vientiekosysteemin muodostaminen. Tämä on ensimmäinen tämän kokoluokan vientiyhteistyö Suomessa. Suomen Food From Finland -ohjelman ja Irlannin vastaavan Bord Bia -palveluorganisaation benchmarkkaus on tarjonnut referenssiksi hyvän palvelumallin, jolla on kyetty kasvattamaan ruokaviennin arvoa noin 5 miljardia euroa vuodesta 2010.

Edellä mainitun palvelumallin pohjalta on esitetty maa- ja metsätalousministeriölle sekä työ- ja elinkeinoministeriölle ehdotuksia muutoksiksi, joilla julkisen rahan vaikuttavuutta vienninedistämiseksi voitaisiin lisätä. MTK:n rooli yhteistyön fasilitoijana on koettu merkittävänä ja neutraalina tahona, jopa korvaamattomana.

Useita muita yritys yhteistyömalleja on vireillä, mutta lopullista päätöstä yhteistyön toteuttamiseksi ei ole vielä saavutettu. Muutama yhteistyömalli on myös kaatunut ja yleisin syy on ollut yritysten välisen luottamuksen puute.

Sektorikohtaiset kuulumiset

Vilja

Vuosi oli viljasektorille jo kolmas peräkkäinen haastava. Kylvöt käynnistyivät hieman normaalia aikaisemmin, mutta toukokuun alussa sateet keskeyttivät kylvöt. Tämän jälkeen sää jatkui kuivana, joillakin alueilla liiankin pitkään orastumista ajatellen. Orastuminen oli joillakin alueilla todella epätasaista myöhempien kylvöjen osalta. Ensimmäiset kylvöt orastuivat nopeasti ja tasaisesti.

Kuivuus ja helle vaivasivat kasvukauden alkua. Satovaihtelut olivat suuria, mutta yleisesti kes-

kisato ylitti viiden vuoden keskiarvon. Joillakin alueilla saatiin paras sato miesmuistiin ainakin rukiin ja syysvehnän osalta. Puintikauden loppupuolella sää muuttui sateiseksi ja osa sadosta jäi puimatta. Syyskylvöjä tehtiin normaalisti sekä rukiin että syysvehnän osalta, vaikka ruismarkkinat olivat tukossa suuren sadon takia.

Ruista puitiin huimat 180 000 tonnia, mikä vastaa yli puolentoista vuoden tarvetta. Tämä yhdessä alkuvarastojen kanssa varmisti jo tässä vaiheessa kahden vuoden tarvetta. Tämä johti hinnan romahtamiseen. Tästä valiokunnan puheenjohtaja Esa Similä varoitteli jo edeltävänä syksynä ja kehotti kaikkia ruista kylväneitä viljelijöitä tekemään sopimuksen, jotta puitu vilja löytää markkinapaikan. Näin ei tapahtunut, ja markkinoille pyrki paljon sopimuksetonta ruista. Seuraukset näkyivät heti hinnassa.

Kokonaisviljasato jäi noin 3,95 miljoonaan tonniin, joka on normaalilla tasolla. Viljojen hinnat laskivat syksyllä ja pysyivät alhaisina kokopuvuoden. Tämä koski kaikkia viljoja, myös öljy- ja valkuaiskasveja.

Vuoden aikana MTK jatkoi yhdessä SLC:n ja keskeisten viljaa käyttävien yritysten kanssa sähköisen viljamarkkinapaikan, ViljaTorin kehittämistä. Viljatorin sovellus lanseerattiin syksyllä. Markkinapaikan kehittämisessä MTK:n rooli on ollut keskeinen. Haasteena on ollut viljelijöiden aktivointi rekisteröitymään ViljaToriin.

Vuoden aikana käytiin myös toimialasopimusneuvotteluja (TOS) ja tuloksena oli kolmen vuoden sopimus 2020-2022. Öljykasveille saatiin uudelleen lupa vuodelle 2019 käyttää kevätlajikkeiden peittaukseen neonikotinoidit korvaavaa Buteo Start FS 480 -valmistetta.

Peltokasvivaliokunta, puheenjohtaja Esa Similän johdolla, teki vuoden aikana erittäin aktiivista markkinaedunvalvontaa ja edisti vientiä. Viljan vientiä edistävä Farmers Grain Export -hanke eteni myös hyvin. Peltokasvivaliokunnan WhatsApp-ryhmä oli todella aktiivisessa käytössä koko vuoden.

Mallasohraverkosto, Esa Similän johdolla ja Öljykasviverkosto, Pentti Ervaston johdolla, jatkoivat työtä markkinaedunvalvonnan asioissa. Verkostoihin saatiin vuoden aikana joitakin uusia jäseniä. Työ jäsenten määrän kasvattamiseksi jatkuu vuoden 2020 aikana.

Vilja-asiamies, Max Schulman, jatkoi aktiivista edunvalvontaa Brysselissä: Copa Cogecan vilja- sekä öljykasvityöryhmässä sekä komission Arable Crops CDG -työryhmän puheenjohtajana.

Maito

EU:n maidontuotantoon vaikutti alkuvuodesta 2019 kesän 2018 kuivuus. Menneen kesän normaalia lämpimämmät säät ja vähäisemmät sateet johtivat siihen, että tammi-elokuussa EU:n tuotanto oli kasvanut vain 0,3 prosenttia vuoden takaiseen nähden. Komissio arvioikin maidon tuotannon kasvavan EU:ssa koko vuoden aikana vain 0,5 prosenttia. Kasvun hidastuminen johtuu lypsylehmien määrän vähentymisestä ja tuotoksen kasvun hidastumisesta. Eri jäsenmaissa tilanne toki vaihtelee. Ranskassa, Hollannissa ja Italiassa tuotanto on laskussa, mutta Tanskassa, Puolassa, Iso-Britanniassa ja etenkin Irlannissa tuotanto kasvaa. Saksassa puolestaan tuotanto on vakaata.

ProAgrian mukaan säilörehunurmen ensimmäinen sato oli hyvä koko maassa, mutta keskike-

sän kuivuus verotti toisen säilörehusadon määrää. Sateet virkistivät nurmien kasvua monin paikoin ja säilörehun arvioitiin riittävän tyydyttävästi sisäruokintakaudella useimmilla alueilla ja olevan laadultaan hyvää. Kuivuudesta pahimmin kärsineillä alueilla Itä- ja Etelä-Suomessa – ja paikoin muuallakin – kokonaissato jäi keskimääräisestä. Karkearehutarpeen tyydyttämiseksi muun muassa korjattiin huonokasvuisia viljakasvustoja kokoviljasäilörehuksi.

Suomessa tuotettiin maitoa meijeriin 2 262 miljoonaa litraa eli prosentin vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Taustalla vaikuttaa vuoden 2018 kuiva kesä, mistä johtuen tiloille saatiin laadultaan vaihtelevaa säilörehua niukalti. Talvella ja keväällä teurastettiin lypsylehmiä pari prosenttia edellisvuotta enemmän, mutta kesällä taas tilanne kääntyi päinvastoin. Koko vuonna lypsylehmien määrä väheni 2,8 prosenttia. Keskituotos oli alkuvuodesta reippaasti edellisiä vuosia korkeammalla tasolla, mutta notkahti kesäkuulla vuoden 2017 tasolle. Elokuulla keskituotos korjaantui ja koko vuonna keskituotos kasvoi 1,2 prosenttia. Maidon valkuais- ja rasvapitoisuudet ovat olleet koko vuoden korkealla tasolla.

Suomessa oli 5 980 maidontuottajaa, joka on 8,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Komission tilastoima maidosta maksettu tuottajahinta EU:ssa keskimäärin heilahteli kuluneen vuoden aikana viime vuosia vähemmän. Tammi-kuussa hinta oli korkeimmillaan 35 sentissä per kilo, mistä lähtien hinta oli laskusuunnassa elokuulle asti ja palasi yli 35 sentin tasolle vasta loppuvuodesta. Suomessa tuottajahinnan kehitys oli hyvin samankaltainen kuin EU-hinnan, mutta reilut pari senttiä korkeammalla tasolla,

ja hinta lähti nousuun jo heinäkuulla. Alimmillaan Suomen tilastokeskihinta kävi 36,62 sentissä kesäkuussa ja korkeimmillaan lokakuussa 39,55 sentissä.

Suomessa meijerituotteiden kulutus laski vuoden 2019 aikana 1,9 prosenttia. Etenkin nestemäisten meijerituotteiden ja voin kulutus on laskenut. Vain muiden tuoretuotteiden (muun muassa maustettujen rahkojen ja hapatettujen kermavalmisteiden) kulutus kasvoi ja kasvoikin reippaasti, +7,4 prosenttia. Meijerituotteet kalistuivat vuoden aikana 1,1 prosenttia.

Naudanliha

Ennakkotietojen mukaan naudanlihan tuotanto kasvoi 1 prosentin ja kulutus laski 4 prosenttia vuonna 2019. Kulutuksen lasku oli voimakkaampaa alkuvuonna ja tasaantui huomattavasti loppuvuodesta. Vienti väheni edellisvuoteen verrattuna ja pitkälti tämän myötä kulutuksen kotimaisuusaste nousi edellisvuodesta noin 3 prosenttia päätyen 78 prosenttiin vuonna 2019.

Sonnin keskihinta oli 3,52 euroa kilo, mikä on lähes tarkalleen edellisvuoden taso. Hiehon keskihinta oli 3,18 euroa kilo (+0,9 prosenttia) ja lehmän 2,25 euroa kilo (+1,3 prosenttia). Vuonna 2019 teuraspainot nousivat lehmän osalta 9 kilo ja sonnin sekä hiehon osalta 8 kilo.

Ilmastokeskustelu lihan ja erityisesti naudanlihan ympärillä kiihtyi vuonna 2019. Verkosto on korostanut nurmien keskeistä merkitystä hiilen sidonnassa maatiloilla. Vuoden aikana MTK oli mukana kansallisen nurmistrategian laatimisessa ja työpajoissa. Uuden ohjelmakauden suunnittelussa olimme myös mukana vuoden mittaan. Valtakunnallinen Nautastrategia valmistui alkuvuonna ja se esiteltiin elokuussa.

E-merkkien käyttöönottoon liittyen pidettiin marraskuussa yhteispalaveri, jossa olivat mukana nautaverkoston puheenjohtaja, maitovaltuuskunnan puheenjohtaja, teurastamoiden edustajat ja MMM:n edustaja. Palaverissa päätettiin asettaa e-merkki pakolliseksi kaikille syntyville naudoille 1.10.2020 alkaen. Teurastamoiden valtuuttaminen poistoilmoitusten tekemiseen mahdollistuu tämän myötä, kun uusi nautarekisteri on valmis.

Nautaverkoston johtoryhmän kokoonpano: pj. Pasi Ingalsuo, vpj. Anne Kangasvuori-Hosike, Mauno Ylinen (MTK johtokunta), siht. Jukka Rantala ja siht. Saara Patama.

Lampaanliha

Karitsanlihan tuotanto väheni 2 prosenttia vuonna 2019 ja oli 1,0 miljoonaa kilo. Kulutus väheni 17 prosenttia ja kokonaiskulutus oli kaikkiaan 1,6 miljoonaa kilo. Karitsanlihan keskimääräinen tuottajahinta vuonna 2019 oli 3,77 euroa kilo (-0,7 prosenttia). Kulutuksen kotimaisuusaste nousi tuonnin vähenemisen myötä edellisvuodesta ja päättyi 60 prosenttiin.

Lammasverkosto on osallistunut yhteistyössä sektorin toimijoiden kanssa lammasalan sidosryhmätapaamisiin, jossa yhteisen pöydän äärellä on pohdittu alan kehittämistä. Lammasverkosto päivitti valtakunnallisen lammasstrategian ja lisäksi se oli mukana valtakunnallisen nurmistrategian työstämisessä. Verkoston puheenjohtaja on ollut mukana eurooppalaisessa Sheepnet-hankkeessa, jonka tapaamisia on järjestetty vuoden aikana eri puolilla Eurooppaa. Verkosto kävi yhteistyöneuvotteluja kauppojen ja teurastamoiden kanssa.

Lammasverkoston johtoryhmän kokoonpano: pj. Tapio Rintala, vpj. Otto Makkonen, Kaisa Pihlaja (MTK johtokunta), siht. Jukka Rantala ja siht. Saara Patama.

Siipikarjanliha

Siipikarjanliha oli vuonna 2019 ainoa lihalaji, jonka kulutus kasvoi. Kulutuksen kasvu oli 4 prosenttia ja tuotanto kasvoi 3 prosenttia vuonna 2019.

Siipikarjanlihaverkosto eli Lennosto

Lennoston aloitteesta käynnistettiin sian- ja broilerinlihan ympäristökilpailukykytutkimus. Lennosto sai valmiiksi broileristrategian ja kävi esittelemässä sen MMM:ssä syksyllä 2019. EHK-jatkovalmistelu käynnistyi ja EHK:n merkitys tunnustetaan siipikarjasektorilla tulevaisuudessa tärkeäksi.

Kananmuna

Kananmunatuotanto kasvoi vuonna 2019 0,9 prosenttia. Myös kulutus kasvoi 1,4 prosenttia. Kananmunatuotteiden tuonti väheni 5,7 prosenttia.

Kananmunamarkkinat olivat haastavassa tilanteessa kaupparyhmien ja myös usean ravintola- ja hotelliketjun ilmoitettua luopuvansa virikehäkkikanamunien käytöstä ja myynnistä. Annetut siirtymäajat vaihtelevat toimijasta riippuen vuoteen 2021–2026. Tällä hetkellä 58 prosenttia tuotannosta on virikehäkkimunia, 33 prosenttia lattiakanalan munia, 7 prosenttia luomunia ja 2 prosenttia ulkokananmunia.

Munapakkaamoiden vientiyhteistyötä hahmoteltiin viime vuoden aikana ja myös kananmunatuotannossa salmonellapaine huolestuttaa.

Sianliha

Sianlihan tuotanto kasvoi 2 prosenttia, mutta kulutus laski noin 5 prosenttia. Toimiala panosti ASF-varautumiseen taudin leviämisen uhan vuoksi. Sianlihan vienti kasvoi voimakkaasti Kiinan ASF-tilanteen aiheuttaman proteiinipuulan vahvalla myötävaikutuksella. Samanaikaisesti ASF on levinnyt Euroopassa ja lähenee Suomen rajaa idässä.

Sikatiilojen salmonellatartuntojen määrä lisääntyi huolestuttavasti, millä oli vaikutusta muun muassa vakuutuksiin. Edistimme valtioneuvoston hallitusohjelmaan kirjattua eläintautirahaston perustamista, jotta paine muun muassa vakuutusmaksujen rajuun nostoon mahdollisesti kevenisi. Päivitimme myös sikastrategian, joka ulottuu vuoteen 2025. Veimme katkaisemattoman hännän hyviä käytänteitä eteenpäin Euroopan komission tails teamissa.

Hevostalous

Vuonna 2019 MTK:n elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta perusti väliaikaisen hevostyöryhmän, jonka tarkoituksena oli kartoittaa MTK:n hevosedunvalvontaa sekä mahdollista hevosverkoston perustamista. Työryhmä kokoontui kaksi kertaa ja oli loppupäätelmässä yksimielinen: työryhmä ehdotti MTK:n johtokunnalle hevosten verkoston perustamista. MTK:n johtokunta kannatti ehdotusta ja MTK:n syysvaltuuskunta valitsi verkostolle puheenjohtajiston.

Kertomusvuonna MTK ja Suomen Hippos ry tekivät yhteistyösopimuksen, ja Hippoksesta tuli MTK:n yhteisöjäsen. Virallisesti jäsenyys alkoi 1.1.2020. Yhteistyösopimuksen ja hevosten verkoston toiminnan kautta MTK vahvistaa sekä laajentaa hevosalan edunvalvontatyötä.

MTK on Hippolis – Hevosalan osaamiskeskus ry:n perustajajäsen. MTK osallistui aktiivisesti Hippoliksien työskentelyyn. Hippoliksien työhön osallistuvat hevosalan järjestöt ja keskeiset sidosryhmät. Vuonna 2019 käynnistyi muun muassa Hevostellen-hanke, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tuoda hevonen ja hevos-harrastus aktiivisemmin muun muassa lasten ja nuorten toimintaympäristöön.

Luomu

Vuonna 2019 luonnonmukaisen tuotannon pinta-alat ja markkinat jatkoivat kasvua. Luomumaatiloja oli 4 995, joista kotieläintiloja 1 086. Luonnonmukaisen tuotannon kokonaispinta-ala oli 316 607 hehtaaria, joka on 13,9 prosenttia kokonaispinta-alasta. Vuonna 2019 luomun kokonaismyynti päivittäistavara-kaupassa oli arviolta 368 miljoonaa euroa, joka on noin 2,6 prosenttia kokonaismyynnistä.

Vuonna 2019 uuden luomuasetuksen valmistelu jatkui tiiviisti sekä kotimaassa että Brysselissä. Perusasetuksen valmistuttua valmistelussa olivat muun muassa sektorikohtaiset toimeenpanoasetukset. Uuden ohjelmakauden valmistelua jatkettiin muun muassa yhteistyöllä muiden toimijoiden kanssa.

Pro Luomun toimintaan osallistumme jäsenyyden, hallitustyön ja arvoketjutyöryhmien kautta. Vuonna 2019 Pro Luomulle myönnettiin 1 miljoona euroa EU:n menekinedistämistä. MTK on mukana tässä kampanjassa, joka alkaa vuonna 2020.

Luomuvaliokunta

MTK Luomu kokousti vuoden 2019 aikana kuusi kertaa. Luomuverkosto teki myös aktiivista

yhteistyötä tutkimuksen, hallinnon ja muiden luomualan toimijoiden kanssa. Pääsääntöisesti MTK Luomun toiminta keskittyi luomuasetuksen ja uuden ohjelmakauden valmisteluun.

MTK Luomun ytimen kokoonpano: pj. Jaana Elo (erikoiskasvivaliokunta), vpj. Samuli Leinonen (lihvaliokunta), Mauri Penttilä (maitovaliokunta), Anu Tuomola (peltokasvivaliokunta), Markus Eerola (MTK johtokunta), Steve Nyholm (SLC) ja siht. Johanna Andersson.

Erikoiskasvivaliokunta

MTK:n erikoiskasvivaliokunta huolehtii perunan, tärkkelysperunan, sokerijuurikkaan ja puutarhatuotteiden tuotannon edunvalvonnasta, myös luomutuotannon osalta. Valiokunta käsiteli kokouksissaan erikoiskasvien sato-, markkina- ja sopimustilannetta, tukiasioita, valiokunnan itsearviointia ja siemen- ja kasvinsuojeluasioita.

Erikoiskasvivaliokunta järjesti kesäkokouksen Satakunnassa, jossa vierailukohteina oli Räpin koetila ja Sucros. Erikoiskasvien verkostot raportoivat toiminnastaan valiokunnalle. Valiokunta osallistui Ruokaviraston siemenperuna-alan neuvottelupäivään ja seurasi tuotantopanosten ja erikoiskasvien tuottajahintojen kehitystä. Esillä olivat myös tuottajaorganisaatioasiat. Valiokunta laati MTK:n johtokunnalle kannanotot riistakannan rajoittamisesta ja torjunta-aineiden käytön kieltämisestä. Erikoiskasvivaliokunta piti vuoden aikana neljä kokousta.

Kokoonpano: pj. Petri Rakkolainen, (tärkkelysperunaverkosto), vpj. Johanna Smith (SLC), Jaakko Tervakangas, Heikki Kuusisto, Noora Räsänen, Petri Lauttia, Otso Heikola, Jaana Elo (luomu), Jaakko Halkilahti (MTK:n joh-

tokunta), Pekka Myllymäki (sokerijuurikasverkosto), Heikki Markus (perunaverkosto), Stiina Lerkki (puutarhaverkosto) ja siht. Antti Lavonen.

Sokerijuurikasneuvotteluryhmä

MTK:n ja sen sokerijuurikasneuvotteluryhmän toiminnan tärkein tavoite on varmistaa sokerijuurikkaan viljelyn ja sokerin jalostuksen jatkoedellytykset Suomessa. Talvella neuvotteluryhmä osallistui MMM:n CAP27 sokerijuurikkaan kuulemistilaisuuteen. Kevään aikana neuvotteluryhmä osallistui Valitse juurikas -kampanjaan ja -tilaisuuksiin ja sokerijuurikkaan viljelypäiville.

TAS-neuvottelut käytiin kevään ja alkukesän aikana. Ratkaisuun toistaiseksi voimassa olevasta toimialasopimuksesta päästiin ennen Okra-näyttelyä, jossa sopimushankinta aloitettiin. Neuvotteluryhmä kirjelmöi neonikotinoidien häätäluvan puolesta. Neuvotteluryhmä antoi lausunnon sokerijuurikkaan kuljetustuesta. Neuvotteluryhmä käsitteli myös tuotantokustannusasioita ja riistavahinkoja.

MTK osallistui sokerisektorin edunvalvontaan EU-tasolla Euroopan sokerijuurikkaan viljelijöiden yhdistyksen, CIBE:n eri työryhmissä ja komission kansalaiseskusteluryhmässä. Neuvotteluryhmä kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

Kokoonpano: pj. Pekka Myllymäki, vpj. Erno Toikka, Jussi Hantula, Sebastian Sohlberg (SLC), Olli Helkkula, Petri Lauttia, Jaakko Hallikilahti (MTK:n johtokunta), Juha Wikström ja siht. Antti Lavonen.

Sokerijuurikasverkosto

Sokerijuurikasverkoston Facebook-ryhmän kautta välitimme jäsenille tietoa ja kävimme

keskusteluja tuki- ja markkina- sekä toimialasopimusasioista. Kampanjoimme verkoston jäsenmäärän nostamiseksi. Facebook-ryhmän jäsenmäärä nousi vajaaseen 120 henkilöön.

Verkoston ytimen kokoonpano: pj. Pekka Myllymäki, vpj. Erno Toikka ja siht. Antti Lavonen.

Perunaverkosto

Perunaedunvalvonnan tavoitteena oli perunanviljelyn kannattavuuden parantaminen markkinoilta saatavan paremman hinnan ja tukipolitiikkaan vaikuttamisen kautta. Verkosto osallistui MMM:n CAP27 perunan keskustelutilaisuuteen. Verkoston käsitteli itsearviointin ja asetti kehittämistavoitteita. Verkosto käsitteli sato- ja markkinatilannetta perunan eri sektoreilla sekä Suomessa että Euroopassa.

Perunaverkosto osallistui peruna-alan yhteisen organisaation PAYR:n toimintaan ja hallintoon. Verkosto kävi tapaamassa Lidlin edustajia. Keskustelussa olivat muun muassa laatu- ja järjestelmät ja menekinedistäminen. Verkoston sihteeri osallistui Ruokaviraston siemenperuna-alan neuvottelupäiville, jossa esillä oli muun muassa uusi siemenlainsäädäntö. Verkosto osallistui tilan oman siemenen TOS-mak-suneuvotteluihin.

Vakiintuneena vuosittaisena toimintanaan verkosto osallistui Luken ruoka- ja ruokateollisuusperunan varastokyselyn valmisteluun ja tiedottamiseen. Verkoston edustajat osallistuivat perunan tutkimushankkeiden ohjausryhmien toimintaan. Verkoston omaa Facebook-ryhmää käytettiin tiedottamiseen ja viestintään. MTK:n perunaverkosto kokoontui kolme kertaa.

Kokoonpano: pj. Heikki Markus, vpj. Susanna

Suonio, Timo Hautaviita, Kaj Hemberg (SLC), Kauno Erkkilä, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Ilkka Markkula, Janne Matinlauri, Eero Saarinen ja siht. Antti Lavonen.

Tärkkelysperunaverkosto

MTK ja sen tärkkelysperunaverkosto seurasi perunätärkkelyksen markkina- ja viljelytilannetta Suomessa ja Euroopassa, tuotantopanosten kustannuskehitystä ja kasvinsuojeluasioita. Verkosto osallistui MMM:n CAP27 -perunan keskustelutilaisuuteen. Verkosto osallistui peruna-alan yhteistyöryhmän PAYR:n toimintaan ja hallintoon. Verkosto käsitteli perunantutkimuslaitoksen tilannetta. Verkosto tapasi tukiasioissa Auli Nurmen MMM:stä. Tärkkelysperunaverkosto piti kolme kokousta.

Kokoonpano: Petri Rakkolainen (pj.), Ilpo Ulvinen (vpj.), Hannu Heikola, Vesa Savola, Jaakko Halkilahti (MTK:n johtokunta), Antti Lavonen (siht.), asiantuntijoina Ossi Paakki (Finnamyl Oy), Mika Antila (Evijärven Peruna Oy), Kimmo Pusa (Finnamyl Oy) ja Arto Sillanpää (Finnamyl Oy).

Maitovaliokunta

Maitovaliokunta piti vuoden aikana kymmenen kokousta. Yksi näistä oli etäkokous. Helmikuussa valiokunta piti yhteiskokouksen Maitoyrittäjät ry:n kanssa. Elokuun kokouksen järjestimme Hämeenlinnan Osuusmeijerin vierana Hämeenlinnassa. Maitovaliokunnan nimeämä kustannusten seurantaryhmä pyrkii koontumaan vielä kerran tämän vuoden aikana. Tämän lisäksi maitovaliokunnan jäsenet ovat osallistuneet hankkeiden ja projektien seurantaryhmiin sekä Brysselin kotieläinasiamiehen taustaryhmän kokouksiin. Valiokunnan nimeämät jäsenet eri ryhmissä ovat raportoineet

muun muassa COPA:n maitoryhmän ajankoh- taista asioista.

Työelämäprofessori Reijo Karhinen vieraili valiokunnan kesäkokouksessa, jolloin keskustelimme Maatalouden kannattavuus -selvityksestä. Kevätkokouksessa kävimme läpi maatalousneuvos Esko Juvosen johdolla rakennetukia keskittyen etenkin investointitukiin. Myös salmonellavakuutukset ja mahdollinen rahaston perustaminen olivat esillä. Helmikuussa Kyösti Arovuori kertoi valiokunnan kokouksessa Maataloussektorin asema rahoitusmarkkinoilla -hankkeen tuloksista.

Useat MTK-keskusliiton johtajat ja asiantuntijat pitivät vuoden aikana katsauksia valiokunnassa. Maitoasiamies ja Brysselin kotieläinasiamies pitivät ahkerasti ajankohtaiskatsauksia valiokunnalle. Maitovaliokunnan jäsenet osallistuivat Maitovaltuuskunnan kokouksiin, joissa se keskittyi vahvasti seuraavan CAP-kauden valmisteluun.

Kokoonpano: pj. Asko Miettinen, vpj. Tuomo Haikonen, Matti Leikkanen, Veijo Hernesniemi, Markku Kiljala, Mauri Penttilä (Maitovaltuuskunnan pj.), Niclas Sjöskog (SLC), Tiina Linnainmaa, Mirja Koutonen, Janne Näsi, Ari Pirttiniemi, Antti Sahi (MTK johtokunta), siht. Leena Ala-Orvola ja siht. Marjukka Manninen.

Lihavaliokunta

Ennakkotietojen perusteella lihan kulutus väheni vuoden 2019 aikana edellisvuoteen verrattuna kaksi prosenttia ja tuotanto lisääntyi prosentin verran. Vienti lisääntyi erityisesti sikasektorilla ja tuonti puolestaan hieman laski edellisvuodesta. Kaikkiaan lihan kotimaisuusaste oli 80,3 prosenttia.

Lihavaliokunta kokoontui vuoden 2019 aikana neljä kertaa. Valiokunta piti kesäkokouksen Kuopiossa Atrian isännöimänä. Keskeisinä teemoina vuoden aikana olivat ilmastoasiat, viestintä, kulutustrendit ja lihantuotannon kilpailukyky Suomessa. Lisäksi lihavaliokunta käsittelee verkostojen päivittämiä tai luomia strategioita. Viestintä nähdään jatkossa yhä tärkeämpänä asiana, johon lihavaliokunta panostaa osaltaan.

Lihavaliokunta ja keskusliitto järjestivät marraskuussa lihantuottajille, päättäjille, ruoka-alan vaikuttajille ja medialle Vastuullisen lihan Suomi -seminaarin Helsingissä. Seminaari taltioitiin suorana videolähetyksenä: www.mediaserver.fi/live/mtk. Seminaarin kylkeen MTK teetti Kantar TNS Agri Oy:llä kyselyn suomalaisten näkemyksistä lihan tuotantoa ja kulutusta kohtaan. Kyselyn mukaan lihan asema suomalaisten ruokapöydissä on melko vakaa.

Kokoonpano: pj. Mauno Ylinen, vpj. Johan Åberg, Tomas Långgård, Matti Murto, Jari Mäkilä, Veikko Kemppi, Olli Paakkala, Ahti Ritola, Jyrki Rantsi, Jari Leija, Reijo Flink, Risto Lahti, Jan Andersson, Pasi Pärnänen, Samuli Leinonen, Pasi Ingalsuo, Tapio Rintala, Taru Antikainen, Eeva Korimäki, Juuso Hulmi, siht. Marjuka Manninen ja siht. Saara Patama.

Puutarhatuotannon edunvalvonta

MTK teki puutarhatuotannon edunvalvontaa erikoiskasvivaliokunnan ja puutarhaverkoston toimesta. Puutarhaverkostolla on oma WhatsApp-ryhmä, jossa se kävi keskustelua ajankohtaisista asioista, kuten kausityövoiman saata-

vuudesta ja kasvinsuojeluongelmista. Lisäksi verkosto piti sähköpostikokouksia. Lisäksi se teki edunvalvontatyötä Juuresten-, Kaalin- ja Sipulintuottajat ry:n toiminnan kautta.

Puutarhaverkoston kokoonpano: pj. Stiina Lerkki, Jaana Elo, Noora Räsänen, Johanna Smith ja siht. Mika Virtanen.

Kylvösiemenverkosto

Kylvösiemenverkoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat osallistuneet peltokasvivaliokunnan kokouksiin. Kylvösiemenverkosto kokoontui vuoden aikana kerran. Verkostolla on oma Facebook-ryhmä, jossa on 92 jäsentä.

Verkosto keskusteli sementtuotannon haasteista, muun muassa hukkakauravaatimuksista sementtuotannossa. Kotimassa ja EU-tasolla verkosto osallistui kasvipatenteista ja uusista jalostustekniikoista käytäviin keskusteluihin.

Kokoonpano: pj. Juha Strömberg, vpj. Matti Kantola, Matti Lappalainen, Eeva Taneli, Jaakko Halkilahti (MTK johtokunta), Anders Wickholm ja siht. Mika Virtanen.

Kasvinsuojelu

Kasvinsuojeluun ja kasvinsuojeluaineisiin liittyvä edunvalvonta liittyi edellisvuosien tapaan kasvinsuojeluaineiden saatavuuteen Suomessa. MTK haki niin sanottua Minor use -lupia erikoiskasvien kasvinsuojeluun, jotta valmisteita voi käyttää muun muassa avomaavihannesten kasvinsuojelussa. Lisäksi haettiin hätälupia pääasiassa tuholaisten torjuntaan erikois-

kasveilla. Euroopan tasolla osallistuimme erikoiskasvien kasvinsuojelun ongelmien ratkaisemiseen liittyvään työhön.

HUOLTOVARMUUS

Hoidimme Huoltovarmuuskeskuksen kanssa sovitun poolisopimuksen mukaiset alkutuotannon varautumisen tehtävät. Huoltovarmuusorganisaation alkutuotantopoolin toimisto on MTK:n tiloissa.

Poolitoimikunta kokoontui kolme kertaa. Poolitoimikunnan kokousten yhteydessä käsitellyjä aiheita olivat muun muassa valtioneuvoston päätös huoltovarmuuden tavoitteista ja uuden hallituskauden tärkeimmät huoltovarmuustavoitteet, kansallinen riskiarvio 2018, ilmastonmuutoksen riskien hallinta ja sopeutuminen alkutuotannossa, vesiturvallisuus ja vesihuoltoalan varautuminen, afrikkalaisen sikaruton ti-

lanne, CAP-valmistelut sekä toimialojen kyber turvallisuuden tilannekuvaselvitys. Elintarvikehuoltosektorin poolien toimintaohjeet uudistettiin ja hyväksyttiin poolitoimikunnissa.

Julkistimme Taskutietoa maatilojen kyberistä -oppaan. Opas herätti runsaasti mielenkiintoa mediassa. Maataloustuotannolle kriittisten ajoneuvojen selvitystä teimme yhteistyössä maataloushallinnon, puolustusvoimien ja Traficomien kanssa.

Elintarvikehuoltosektorin yhteinen valmiusharjoitus järjestettiin marraskuussa. Harjoituksen aiheena oli säteilyvaaran jälkitilanne. Siihen osallistui yli 120 henkilöä edustaen elintarvikeketjun toimijoita, vesihuoltopoolia sekä viranomaisia. Päivitimme maatalouden varautumiskurssien toteutusmallin. Kurssuja järjestettiin vuoden aikana yhdeksän eri puolilla maata yhdessä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja alueellisten viranomais- ja muiden toimijoiden kanssa. Varautumiskursseille osallistui 350 henkilöä.

METSÄTALOUS

AVAINVAOITE 1

Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa

Osallistuimme kestävän metsätalouden kannustejärjestelmän rakentamiseen

Maa- ja metsätalousministeriö asetti maaliskuussa työryhmän laatimaan esiselvityksen metsätalouden kannustejärjestelmästä 2020-luvulla. MTK osallistui työryhmän työhön. MTK painotti, että järjestelmän tulee olla aidosti metsänomistajia kannustava, selkeä ja hallinnollisesti kevyt.

Tiekartta metsien kasvun nostamisesta

MTK osallistui aktiivisesti Kansallinen metsästrategia 2025:ttä toteuttavien hakkeiden laadintaan ja toteutukseen. MTK korosti panostamista metsien kasvuun, terveyteen ja uusiin tuotteisiin sekä metsien positiivista roolia ilmastohaasteiden ratkaisussa. Vuoden 2019 painopisteinä strategian toteutuksessa oli hankekokonaisuus, jossa edistetään resurssitehokasta, ilmasto-kestävää ja metsien monimuotisuutta turvaavia toimintamalleja.

Seuraavan sukupolven metsätietojärjestelmä

MTK oli aktiivisesti linjaamassa seuraavan sukupolven metsätietojärjestelmän sisältöä mm. Suomen metsäkeskuksen johtokunnassa. Koko sektorin yhteinen Metsätiedon palvelualue -hanke lopetettiin kiellettyinä valtiontukena.

Kotimainen metsälainsäädäntö ja metsien käsittely

MTK oli mukana metsälain ja metsätuholain arviointia ohjaavassa työryhmässä. Arvioinnin tavoitteena oli tarkastella ko. lakien toimivuutta ja vuonna 2013 hyväksytyjen lakimuutosten tavoitteiden toteutumista. Luonnonvarakeskuksen toteuttaman arvioinnin tulosten perusteella metsälain ja metsätuholain muutokset ovat pääosin onnistuneita. Myös metsänomistajat ovat tyytyväisiä metsälain muutoksen tuomaan valinnanvapauteen metsien käsittelyssä ja he kokevat, että metsälaki vastaa hyvin heidän metsäomisuudelleen asettamia tavoitteita. MTK korostaakin lainsäädännön jatkuvuutta ja ennakoitavuutta ja toteaa, että metsälakia ei ole syytä lähteä muuttamaan.

METSO-ohjelman laajentaminen

Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen olivat mukana MTK:n eduskunta-vaalitavoitteissa. MTK piti teemaa esillä myös hallitusohjelmaa koskevia keskusteluja käytäessä. Järjestön asiakärkiä olivat METSO-ohjelman rahoituksen kehittämistarpeet ja vapaaehtoisten toimien ensisijaisuus myös muissa kuin metsäisissä elinympäristöissä. MTK oli mukana vaikuttamassa siihen, että suoluonnon suojelua aletaan toteuttaa Helmi-elinympäristöohjelmassa maanomistajien vapaaehtoi-

suuteen perustuen. Hallitusohjelmaan kirjatun luonnonsuojelun lisärahoituksen turvin vapaaehtoisen maanomistajalähtöisen metsiensuojelun tavoitteet voidaan käytännössä saavuttaa.

Metsäluonnonhoito

Metsien luonnonhoitokeinojen jalkauttamista edistävä Monimetsä-hanke jatkui vuonna 2019. Hankkeen puitteissa järjestettiin erityisesti metsänomistajille kohdennettuja luonnonhoito-lenkkejä, joissa esiteltiin kustannustehokkaita keinoja ja toimintatapoja luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi. MTK on mukana hankkeen ohjausryhmässä.

Maakuntaedunvalvonta

Metsälinjan kenttäpäälliköt vaikuttivat alueellisten metsäohjelmien sisältöön ja puunkäyttöä lisäävien hankkeiden etenemiseen. Useissa maakunnissa on suunnitteilla tehdashankkeita. Lisäksi maakunnissa valmistellaan huomattava määrä erilaisia ilmastonmuutoksen hillintään ja hiilitaseisiin liittyviä maakuntien ja kuntien ohjelmia. Kenttäpäälliköt osallistuivat ohjelmien valmisteluun tuoden mukaan metsien mahdollisuudet, jotka liittyvät kasvun lisäämiseen ja fossiilisten raaka-aineiden korvaamisen puulla.

Maakuntakaavoituksia päivitetään jatkuvasti useissa maakunnissa. MTK on vaikuttanut, että metsätalouden toimintaedellytykset ovat pa-

remmin huomioitu kaavoissa. Kenttäpäälliköt ovat osallistuneet valmisteluun eri työryhmissä yhdessä metsänhoitoyhdistysten ja tuottajaliittojen kanssa ja vaikuttaneet kaavojen sisältöön. Lisäksi MTK vaikutti, että metsätalouden toimintaedellytykset otettiin huomioon maakuntaohjelmissa ja -strategioissa sekä ELY-keskusten toiminnassa.

MTK:n kenttäpäälliköt ovat mukana ELY-alueiden vesienhoidon yhteistyöryhmissä. Maakunnissa vaikutettiin vesienhoidon tarkoituksenmukaiseen toteutukseen osallistumalla erilaisten työryhmien työskentelyyn.

Riistapolitiikka ja vahinkoeläimet

MTK:n riistapolitiikka -työryhmä on vaikuttanut aktiivisesti keskeisiin sidosryhmiin Lounais-Suomen ylitieän valkohäntäpeurakannan leikkaamiseksi. MTK:n aloitteesta MMM perusti peuraryhmän. Ryhmän tehtävä on kannanleikkausta hidastavien esteiden tunnistaminen ja poistaminen sekä yhteisen tahtotilan vahvistaminen tilanteen korjaamiseksi. Keväällä 2019 tapahtui merkittävä edistys kaatolupien määrän lisäämisessä tihentymäalueella. Valkohäntäpeuran kaatomääriä on kasvatettu vuosi vuodelta, mutta jatkuvasti liian hitaasti. Vasta nyt on merkittävämpi määrä tihentymäalueen riistanhoitoyhdistyksiä, joissa kannan leikkaus on

päässyt todella käyntiin. MTK on tehnyt maa- ja metsätalousministeriölle useita lainsäädännön muutosaloitteita kannansäätelyn tehostamiseksi.

MTK osallistui aktiivisesti suden kannanhoidosuunnitelman laadintaan. Vaikutimme, että suunnitelman keinovalikoimaan kuuluvat sekä kannanhoidollinen metsästys että vahinkoja estävät toimet. MTK on vaatinut toistuvasti, että petovahinkojen ennakkosuojaamisessa tulee maaseutuyrittäjille korvata myös aitojen rakentaminen ja ylläpito. Lisäksi MTK osallistui susiLIFE -hankkeen suunnitteluun ja vaikutti hankkeen sisältöön. Hankkeessa painottuvat vahinkojen vähentäminen ennakkosuojauksella sekä konkreetin avun kohdistaminen maaseutuyrittäjille. MTK rahoittaa hankkeen ennakkosuojaamiseen ja vahinkojen vähentämiseen liittyvää osiota.

Riistapolitiikan edunvalvonnan tehostamista maakunnissa oman verkoston kautta jatkettiin. MTK ja tuottajaliitot järjestivät verkostolle maakunnittaiset riistaedunvalvonnan koulutus- ja neuvottelupäivät.

Kevään sidosryhmäneuvotteluissa tarkasteltiin hirvitalousalueiden kantatavoitteiden toteutumista 59 hirvitalousalueella. Kokonaisuutena noin 60 prosentilla hirvitalousalueista kantatavoite savutettiin. Tulos oli parempi kuin aiempina vuosina.

MTK vaikutti aktiivisesti kotimaan villisikakanan pienentämisen puolesta, jotta afrikkalaisen sikaruton leviämiskahva pieneni.

MTK:n, SLC:n ja Suomen Metsästäjäliiton yhteistä metsästysvuokrasopimusmallia päivitettiin vastaamaan ajankohdan tarpeita.

Valkoposkikihanhien aiheuttamien maatalousvahinkojen vähentämistä selvittävä hanke käynnistyi. Luonnonvarakeskuksen johdolla toteutettava hanke keskittyy karkotusmenetelmien vertailuun. Hanke on valmisteltu MTK:n aloitteesta.

EU-tason metsäpolitiikka

Biotalousstrategia

Kestävän uudistavan kasvun ja biotalouden toteuttaminen EU:ssa edellyttää viranomaisten ja teollisuuden yhteisiä laaja-alaisia toimia. Strategian kolme päätavoitetta ovat: 1) Biopohjaisien alojen kasvattaminen ja vahvistaminen, 2) Biotalousmahdollisuuksien nopea käyttöönotto kaikkialla Euroopassa ja 3) Ekosysteemin suojelu ja biotalouden ekologisten rajoitusten ymmärtäminen. Komissio käynnisti vuonna 2019 konkreettisia toimintaohjelmia tavoitteiden saavuttamiseksi. MTK on ollut tyytyväinen strategiaan ja tavoiteohjelmiin, sillä ne ajavat muun muassa fossiilitaloudesta luopumista ja alkutuottajien roolia tässä. Lisäksi strategia tunnustaa maa- ja metsätalouden tärkeyden ilmastonmuutoksessa. MTK on vaatinut, että Biotalousstrategian toimeenpano pitää olla vahvasti mukana EU:n Green Deal –sopimuksessa.

Kiertotalous ja puubiomassan kaskadikäyttö

MTK korosti EU-vaikuttamistyössä, että on olennaista huolehtia, että tulevissa EU-prosesseissa pitäydytään puubiomassan kaskadikäytön osalta EU:n Biotalousstrategiassa linjatus-

sa määritelmässä ja lähestymistavassa.

EU:n metsästrategia

MTK oli aktiivisesti mukana edistämässä metsästrategian päivittämistä yhdessä EU-tason järjestöjen Copan ja CEPF:n kanssa. Painotimme, että uuden strategian tulee ottaa huomioon kestävä metsätalouden kaikki ulottuvuudet. EU:n metsästrategian ja toimeenpanon laajempi arviointi tehtiin vuonna 2018, jonka jälkeen eurooppalaiset metsäsektorijärjestöt aloittivat painostuksen uuden strategian tekemiseksi. Nykyinen strategia päättyi vuonna 2020. Suomi puheenjohtajakaudellaan teki aktiivisesti työtä strategian päivittämiseksi ja MTK oli tässä työssä mukana. Korostimme ja vaikutimme siihen, että EU:n metsästrategian tulee olla itsenäinen osa EU:n Green Deal –sopimusta.

Vesipuitedirektiivi

EU-komissio järjesti alkuvuodesta vesipuitedirektiivin toimivuustarkastelusta julkisen kuulemisen. MTK oli aktiivisesti mukana laatimassa CEPF:n yhteistä vastausta komissiolle.

Ympäristöministeriö asetti syksyllä hankkeen, jonka tehtävänä oli tarkistaa ELY-keskuksille tarkoitettu opastus toimenpiteiden suunnitteluun vesienhoidon kolmannelle kaudelle 2022-2027. MTK oli mukana maa- ja metsätalouden toimialakohtaisissa tiimeissä. MTK painotti, että toimenpiteiden tulee olla käytännössä toteutuskelpoisia ja että keskeiset ohjauskeinot tukevat niiden kustannustehokasta toteuttamista.

EU:n tutkimus- ja innovaatiopolitiikka (FTP)

MTK osallistui FTP:n (metsäalan teknologiayhteisö) kautta eurooppalaisen metsäsektorin tutkimuspolitiikan valmisteluun sekä Horizon Europe -tutkimuksen puiteohjelman sisältöön.

AVAINSAVOITE 2.

Edistämme jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysyntää

Puumarkkinat

Tuotimme säännöllisesti ajantasaista tietoa metsänhoitoyhdistysten ja metsänomistajien käyttöön puumarkkinoiden kehityksestä.

Toteutimme kuukausittain metsänhoitoyhdistyksille suunnatun puumarkkinabarometrin. Teetätimme kahdesti Metsätutka-kyselytutkimuksen, jolla selvitettiin metsänomistajien puunmyyntiaikamuksia.

Toimimme aktiivisesti MMM:n puumarkkinatyöryhmässä ja vaikutimme siihen, että Pohjanmaan-Kainuun hintaseuranta-alue jaettiin kahteen osaan.

Maakuntavastaavat viestivät aktiivisesti puun katkannon valvonnan tärkeydestä, kilpailu-

tuksen tärkeydestä ja puutavaran mittauslain puunmyyjälle tuomasta turvasta. Pauli Rintala oli todistajana Hovioikeuteen edenneessä katkontakiistassa, joka päättyi metsänomistajan voittoon. Osallistuimme Hyvät mittauskäytännöt työryhmään, jonka tavoitteena on edistää uusien kilpailukykyisten mittaustekniikoiden käyttöönottoa, parantaa osapuolten luotamusta, vaikuttaa tutkimukseen, sekä ajantasaistaa puun mittaukseen liittyvää ohjeistusta.

Puun ostot supistuivat 30 prosenttia edellisvuoteen verrattuna hakkuiden supistuessa alle 10 prosenttia. Huolimatta puun tuonnin kasvusta, teollisuuden pystyvaranto supistui.

Kuutio.fi

Osallistuimme Suomen Puukauppa Oy:n hallitustyöskentelyyn ja olimme mukana uudistamassa sähköisen puukauppapaikan Kuution strategiaa. Kuution hinnoittelu uudistettiin siten, että se on entistä houkuttelevampi metsänhoitoyhdistyksille.

Uusien toimintamallien tuotteistaminen

MTK oli mukana kehittämässä 4H-järjestön taimiteko-toimintamallia, joka yhdistää markkinälähtöisesti nuorten työllistämisen ja metsittämisen ja sitä kautta ilmastonmuutoksen torjunnan.

Metsäsertifiointi

MTK oli mukana PEFC-sertifiointin kehittämässä ja vaikuttavuuden lisäämisessä. Erityistä näkyvyyttä PEFC:lle toi toiminnan 20-vuotisjuhlavuosi. PEFC:n kansallisen standardin päivitys käynnistyi ja MTK:n edustajat ovat työssä

mukana vaikuttamassa sertifiointin vaatimukseen. MTK:n edustaja on mukana myös kansainvälisen PEFC:n metsänhoitostandardia kehittävässä työryhmässä.

PEFC-ryhmäsertifiointi toteutettiin uudella alueella. Sertifikaattien haltija on Kestävän Metsätalouden Yhdistys, jonka toiminnassa MTK on mukana. Sertifikaatit olivat voimassa koko maassa ja uuden aluejaon mukaiset sertifikaatit kolmelle nykyiselle alueelle saatiin seuraavan vuoden puolella.

MTK osallistui FSC-sertifiointin vaatimusten mukaisesta kontrolloidusta puusta ja niin sanotuista HCV-alueista käytävään keskusteluun. MTK varmisti, että metsänomistajaorganisaatiolla ja metsänomistajilla on käytettävissä FSC:n HCV-alueiden tunnistamiseen laadittu paikkatietoaineisto. Vaikutimme HCV-tiedon oikeellisuuteen ja saimme aikaan sen, että HCV-paikkatietoaineisto pieneni merkittävästi.

Metsäluonnon monimuotoisuuden lisääminen ja viestintä

Metsänomistajat ja metsänhoitoyhdistysten toimihenkilöt osallistuivat METSO-koulutukseen. Myös Monimetsä-hankkeen toimenpiteet otettiin metsänhoitoyhdistyskentässä käyttöön. Metsänhoitoyhdistykset lisäsivät rooliaan METSO-kohteiden välityksessä. Metsänhoitoyhdistykset olivat toteuttamassa monia käytännön luonnonhoitohankkeita.

MTK oli mukana jatkokehittämässä Uhanalaisten lajien huomiointi metsätaloudessa -toimintamallia, jonka päivitys jatkuu myös vuonna 2020. MTK osallistui myös luonnonhoidon laadun seuranta-järjestelmän päivittämiseen ja lukuisiin monimuotoisuutta edistäviin LIFE-hankkeisiin eri rooleissa.

MTK ja metsänhoitoyhdistykset viestivät luonnon monimuotoisuuteen liittyvistä asioista aktiivisesti eri kanavissa. Keväällä järjestettiin yhteinen linnunpönttökampanja ja Mhy-lehtiin tehtiin useita metsäluonnon monimuotoisuuden edistämistä käsitteleviä juttuja. Myös videoita ja somekanavia käytettiin laajasti.

AVAINVAOITE 3.

Järjestö uudistuu jäsenten tarpeiden mukaan

Osallistuimme järjestöuudistuksen ja metsänhoitoyhdistysten kehittämisohjelman valmisteluun. Kehittämisohjelman sisältö ja metsänhoitoyhdistysten rakenteellisen kehittämisen tavoitteet hyväksyttiin MTK:n metsävaltuuskunnassa lokakuussa. Tavoitteena on 20 metsänhoitoyhdistystä vuonna 2030.

Maakunnalliset MTK-liittojen ja metsänhoitoyhdistysten yhteiset metsävaliokunnat keskittyivät maankäyttöön, infraan, riistapolitiikkaan sekä muihin maakuntia koskeviin edunvalvontakysymyksiin. Kenttäpäälliköt toimivat metsävaliokuntien sihteereinä. Lisäksi kenttäpäälliköt järjestivät metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajien yhteisiä palavereita.

YMPÄRISTÖ JA MAANKÄYTTÖ

AVAINVAOITE 1.

Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa

Julkaisimme MTK:n Ilmasto-ohjelman suomeksi joulukuussa 2018 ja englanniksi tammikuussa 2019. Otimme siitä uusintapainoksia pitkin vuotta. Ilmasto-ohjelma oli esillä Berliinissä Grüne Woche -messuilla ja GFIA-kongressissa sekä syyskuussa Pariisissa POLITICO-seminaarissa. Brysselissä esittelimme ohjelmaa järjestämässämme ilmastoseminaarissa Copa-Cogecan tiloissa ja marraskuussa parlamentissa yhdessä Tanskan tuottajajärjestön kanssa.

Liityimme ilmaston lämpenemistä rajoittavaan 1,5 asteen tavoitteeseen ilmastobusinessverkoston Climate Leadership Coalition (CLC) rinnalla. Tiivistimme MTK:n ja CLC:n yhteistyötä, jotta elinkeinoelämä ja maankäyttösektorit saatiin vahvemmin mukaan ennakoivaan ilmastopolitiikkaan. Lokakuussa järjestimme CLC:n ja EK:n kanssa kansainvälisen ilmastoseminaarin, jonka yhteydessä järjestetyssä miniseminaarissa MTK:ssa vieraina oli kansainvälisiä vaikuttajia Kaliforniasta asti.

Osallistuimme “Ilmassa ristivetoa” -hankkeen käynnistykseen ja sisällön tuottamiseen. Yhteinen ilmastoymmärrys -slogania kantava tutkimus perehtyy kansalaisten ja vaikuttajien ilmastomuutosta koskettaviin käsityksiin.

Järjestimme biokaasusta pyöreän pöydän keskustelun alan toimijoille, poliittisille päätöksentekijöille ja johtaville virkamiehille. Saimme biokaasua koskevat tavoitteemme sisällytettyä hallitusohjelmaan. Vaikutimme kansallisen biokaasuohjelman valmisteluun.

Olimme jäsenenä lunastuslain korvausuudistuksen valmistelua tukevassa seurantaryhmässä ja saimme tavoitteemme sisällytettyä uudistukseen, vaikka lakimuutos ei ehtinytkään eduskunnan käsittelyyn.

Osallistuimme kaivosvastuujärjestelmän sekä malminetsintäjärjestelmän päivittämiseen sekä kestävän kaivostoiminnan verkoston hallituksen toimintaan aktiivisesti.

Tammikuisessa meidän ja Maaseudun Tulevaisuuden järjestämässä vaalipaneelissa MTK:n ilmasto-ohjelma oli vahvasti esillä, mikä näkyi muun muassa kevään vaalitenteissä puoluepuheenjohtajien kannanotoissa esimerkiksi nurmien roolista.

Meidät kutsuttiin hallitusneuvottelujen “Hiili-neutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” -ryhmään. Kuulemisessa korostimme uusituvan metsien ja peltojen kasvun ratkaisevaa merkitystä hiilensidonnalle ja ilmasto-neutraalisuudelle. Kestävä biomassan tuotannon tehostaminen jättää tilaa luonnonsuojeluun ja -hoitoon, jolloin ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteet ovat saavutettavissa yhdessä.

Korostimme omistusoikeuden kunnioittamista hallitusohjelman toimeenpanossa, joka tavoittelee oikeudenmukaisuutta ja kestävästä kehitystä. Erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain ja lunastuslain uudistuksissa maanomistajuuden merkityksen korostaminen oli voimallista.

AVAINNAVOITE 2.

Viestimme ennakoitavasti ympäristöasioista niin kansainvälisesti kuin kotimaassa

Teimme vaikuttajamarkkinointiyhteistyötä Vaihdevuosi Sodankylässä -projektin vuosikumppanina. Projektin ensimmäinen puolivuotiskausi piti sisällään mm. maatilavideon, jossa katsojille esiteltiin käytännön ympäristötekona perinnebiotooppien hoito.

Järjestimme Berliinissä Grüne Woche -ruokamessuilla mediaseminaarin kiertotaloudesta ja ilmastosta. Toimme esiin suomalaisia esimerkkejä kiertotaloudesta sekä siitä, miten kiertotalous näkyy osana ruokajärjestelmiä. Ilmastoseminaarissa painotimme hiilensidonnalla merkitystä ja esittelimme maidontuotannon päästölaskentaa yhdessä ProAgrian kanssa.

Osallistuimme ProAgrian toimittamaan Ilmastoviisas maatilayritys -kirjan (Tieto Tuottamaan 145) sisällön suunnitteluun ja kirjoittamiseen.

Haastoimme liittoja ja tuottajiamme kertomaan ympäristöteoistaan ja tekemään ympäristölupauksia kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksemme mukaisesti. Lukumäärät jäivät alle asetettujen tavoitteiden.

Vaikutimme useiden ympäristöaiheisten hankkeiden ohjausryhmissä ja työryhmissä, joissa toimimme esiin käytännön näkökulmaa. Osallistuimme esimerkiksi Manure Standards (Advanced manure standards for sustainable nutrient management and reduced emissions) - ja OPAL-Life (Maatalousmaankäytön optimointi ilmastonmuutoksen hillintäkeinona) -hankkeisiin. Hankkeet viestivät vilkkaasti aihepiirinsä asioista tilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediasa sekä raportoiden sekä kotimaassa että ulkomailla. Turvemaiden ilmastokestävää maa- ja metsätaloutta kehitimme SOMPA (Uudet maatalous- ja metsämaan hoitomenetelmät – avainbiotallouteen ja ilmastonmuutoksen hillintään) -ohjausryhmässä ja hankkeen monissa viljelijätilaisuuksissa.

Osallistuimme vesipuitedirektiivin toimeenpanoon sekä valtakunnan tasolla että alueellisesti. Lisäksi osallistuimme VPD:n (Vesipuitedirektiivin) toimeenpanon tarkasteluun erikseen ja yhdessä Copa-Cogecan ja CEPF:n kanssa.

Vaikutimme aktiivisesti Uusiutuvan energian direktiivin valmisteluun Brysselissä ja toimeenpanoon Suomessa. Erityisesti vaikutimme kestävyyskriteerien kansalliseen valmisteluun. Onnistuimme vaikuttamisessamme siten,

että kohtuutonta hallinnollista taakkaa pystyttiin vähentämään paljon ja kestävän suomalaisen tuotannon asemaa turvattiin.

Osallistuimme asiantuntijan roolissa LU-LUCF-asetuksen metsien käytön referenssitaseja arvioivan asiantuntijatyöryhmän työhön EU:n komissiossa.

Teimme tiivistä vaikuttamisyhteistyötä EU-tason järjestöjen eli Copa-Cogecan ja CEPF:n kanssa EU:n biodiversiteettistrategian loppuarviointiin ja uuden strategian hahmotteluun liittyen.

Aloitimme oman luonnon monimuotoisuutta koskevan ohjelman laatimisen.

Järjestimme pölyttäjäseminaarin yhteistyössä SLC:n ja Suomen Mehiläishoitajain Liiton kanssa. Laidunseminaarin järjestimme yhdessä SLC:n kanssa.

Olimme mukana Ympäristöministeriön hankkeessa, jossa laadittiin raportti luonnonsuojelulailta rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvaamista ja ennaltaehkäisyä koskevan lainsäädännön kehittämiseen liittyen. Peräänkuulutimme tarvetta ryhtyä pikaisesti lainsäädännön uudistamiseen. Lainsäädäntötyö on nyt käynnistynyt.

Osallistuimme aktiivisesti maankäyttö- ja rakennuslain valmisteluun. Työ jatkuu vielä vuoden 2020.

AVAINVAOITE 3.

Edistämme
jäsenten tuotteiden
ja palveluiden
kysyntää

Aloitimme yhdessä metsänhoitoyhdistysten kanssa suomalaiseseen metsään perustuvan hiihden palvelujen tuotteistamisen.

Lanseerasimme jäsenedun edistääksemme maatilakokoluokan biokaasulaitoksia ja markkinoimme biokaasua ja aurinkosähköä muiden jäsenetujen markkinoinnin yhteydessä.

Uudistimme maatalousmuovien noutopalvelun uuden yhteiskumppanin kanssa ja toteutimme kansallisen muovitiekartan maatalouteen kohdistuvia konkreettisia toimenpiteitä.

Koulutimme MHY maankäyttövastaavia metsäkaavoituksen asiantuntijoiksi ympäri Suomen.

ELINKEINOPOLITIIKKA JA YRITTÄJYYS

AVAINVAOITE 1.

Vaikutamme ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa

MTK oli mukana valmistelemassa Suomen koheesipolitiikkatavoitteita tulevalle EU-kaudelle. Suomen tavoitteissa on hyvin mukana maaseudun näkökulmat. Lisäksi MTK oli mukana tulevien vuosien aluekehittämisspätöksen valmistelussa tavoitteenaan varmistaa koko Suomen kehittäminen. Tulevan CAP-kauden valmistelussa MTK toi kotimaassa ja kansainvälisesti esille maaseudun kehittämistarpeet. Eduskuntavaalitavoitteissamme nostimme esille runsaasti maaseu-

dun elinkeinoja koskevia asioita. Nämä tavoitteet ovat mukana hyvin Marinin hallituksen ohjelmassa.

AVAINNAVOITE 2.

Edistämme jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysyntää

Loimme ja julkistimme maatalouden sivuvirtojen markkinapaikan kiertoaosuudesta.fi. Perustimme markkinapaikan osittain Leader Kantrin rahoituksella. Hanke palkittiin alueella Vuoden Leader -hankkeena.

AVAINNAVOITE 3.

Järjestö uudistuu jäsenten tarpeiden mukaan

Perustimme elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan yhteyteen hevosverkoston.

Elinkeinopolitiikkaan on kuulunut myös aikaisempien vuosien tapaan jäsenpalveluiden toteuttaminen. Lakipalveluiden ja osin myös muiden neuvonnallisten palveluiden kysyntä jäsenten keskuudessa on säilynyt hyvällä tasolla. Myös järjestöuudistuksen valmistelu on vuoden aikana edellyttänyt elinkeinopolitiikkaryhmältä työpanosta.

Muu keskeinen toiminta

Liikenne, infra ja digitalisaatio

Olimme mukana uudistamassa ohjetta puun käsittelystä maantiellä ja osallistuimme esimerkiksi rataverkon puutavarakuormauspaikkoja kehittävän metsäsektorin infrayhteistyöryhmän työhön.

Konkretisoimme tiestön kunnostustarpeita tuomalla julkisuuteen listauksen, joka sisälsi reilut 200 peruskunnostusta tarvitsevaa tiekohdetta.

Yhdessä muiden järjestöjen kanssa selvitimme yksityisteiden yhteiskunnallisen merkityksen WSP:n raportin avulla. Nostimme esille yksityisteiden merkityksen esimerkiksi tehtäessä valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.

Teimme muiden pohjoismaisten tuottajaorganisaatioiden kanssa selvityksen laajakaistan saatavuudesta ja digi-infraa koskevasta tavoitetilasta. Osallistuimme Suomen Kuntaliiton koordinoiman Maaseudun infraverkoston toimintaan. Verkoston toiminnassa selvitettiin muun

muassa maaseudun valokuituverkkojen tilannetta, toteutusmalleja ja rahoitusta.

Yrittäjyys

Perustimme Valion kanssa maatilan Yrittäskylä Alakouluun Pirkanmaalle, Varsinais-Suomeen ja Pohjanmaalle.

Toimme esille yritystukien merkityksen ja käytötarkoituksen pyöreän pöydän keskusteluissa ja yritystukien sidosryhmäaostossa.

Edistimme uutta yrittäjyyttä kumppanuudella maaseudun kasvupolussa sekä Food Founder -ohjelmassa.

MTK toimi aktiivisesti maaseudun työvoimapulan ratkaisemiseksi. Veimme työ- ja elinkeinoministeriölle (TEM) maaseudun työmarkkinoiden näkökulman työllisyystyöryhmien työhön sisällytettäväksi.

Maaseudun työvoimapulan syyt ja ratkaisut -hankkeessa – yhdessä ProAgrarian, Suomen Kylien, PTT:n ja Coreorientin kanssa –a olemme selvittäneet maaseudun työvoiman saannin esteitä ja mahdollistajia sekä miten palveluita tulisi kehittää ja luoda maaseututoimijoille yhteinen työvoimaneuvonnan ja -palveluiden toimintamalli, jolla edistetään maaseudun työllistämistä ja työllistymistä. PTT julkaisi selvitysosion toimenpidesuosituksineen joulukuussa.

Tältä pohjalta olemme kehittäneet MTK:n, ProAgrarian ja Suomen Kylien yhteistä toimintamallia, palvelua, joka jatkaisi toimintaansa itsenäisesti hankeajan jälkeen. Töitäsuomesta.fi -sivustoa päivitetään palvelemaan tätä toimintamallia ja maaseudun työmarkkinoita entistä paremmin.

Maaseutu- ja aluepolitiikka

MTK loi yhdessä KyytiGroupin sekä Coreorientin kanssa maaseudun kuljetuksia uudistavan KaikkiKyytiin -konseptin ja veti KaikkiKyytiin -kiertueen ja kampanjan ympäri Suomea.

Lähdimme pääyhteistyökumppaniksi vuoden 2020 Maaseutuparlamenttiin.

Maaseutumatkailu

MTK otti kantaa maaseutumatkailuun liittyviin kysymyksiin osana maaseutuyrittäjyyden ja elinkeinopolitiikan edunvalvontaa. Matkailu maaseudulle kehittyi suotuisasti vuoden 2019 aikana erityisesti kotimaisten matkailijamäärien osalta. Lähimatkailu nosti suosiotaan, osaltaan käydyn ilmastokeskustelun siivittämänä. Sähköisten myyntikanavien kautta tulee maaseudulle ulkomaisia matkailijoita entistä enemmän ja laajemmalla kirjolla eri lähtömaista.

Matkailuyrittämisen toimintaympäristön kehittämiseksi ja edistämiseksi MTK oli vaikuttamassa keskeisissä edunvalvonnallisissa foorumeissa tuoden esiin maaseudun matkailun näkökulmaa. Teimme edunvalvontaa ja maaseutumatkailun näkyvyyden edistämistä foorumeissa ja tapahtumissa Suomessa ja ulkomailla yhteistyössä erityisesti Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry:n ja Lomalaidun ry:n kanssa.

MTK:n RuoKasvu-hankkeessa teimme toimenpiteitä ruokamatkailun ja elintarvikeviennin yhteistyön edistämiseksi esimerkkinä edellä mainitut Berliinin ja Pietarin tapahtumat. Lomalaidun ry:n hallinnoimassa kehittämissosiossa hanke järjesti ruokamatkailun teema-, kehittämis- ja koulutustilaisuuksia osana kokonaishanket-

ta. Lisäksi osana maaseudun matkailutarjontaa ja -kysyntää hanke kokosi yhteistyöverkostoja eri alueilla ja viestitti ruokamatkailun vahvan merkityksen esiinnostamiseksi.

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta

Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunta kokoontui vuonna 2019 kahdeksan kertaa. Yhden kokouksista pidimme Etelä-Pohjanmaalla yhdessä alueellisen valiokunnan kanssa. Toisen järjestimme laajempaan valiokuntaseminaarina keskittyen teasioihin. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Leena Erälinna.

Valiokunta jatkoi toimintatavoissaan aiempien vuosien toimintamalleja. Näitä olivat mm. kokousten teemoitukset, etäosallistumiset, sähköiset työtilat ja kokoustiedotteet.

Valiokunnan kokouksissa keskusteltiin muun muassa aluekehittämisestä, koheesiopolitiikasta, yrittäjyydestä, työvoiman saannista, liikenteestä ja infrastruktuurista, digitalisaatiosta, innovaatioista, energiasta, verotuksesta ja maaseutupolitiikasta.

Vuonna 2019 päätimme perustaa valiokunnan yhteyteen hevosverkoston. Lisäksi valiokunta päätti teettää ulkopuolisen arviovaliokunnan toiminnasta ja järjestön elinkeinopoliittisesta edunvalvonnasta.

Kokoonpano: pj. Leena Erälinna, Jaakko Halikilahti, Kimmo Ihalainen, Thomas Lindroth, Riku Kalmari, Tuomo Raininko, Tarmo Turunen, Hannu Uitto, Pekka Vihtonen ja siht. Marko Mäki-Hakola.

VEROPOLITIikka

Vuoden 2019 merkittävimmät veropoliittiset tapahtumat kulminoituivat eduskuntavaalien jälkeiseen pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelmaan. Sen parhaisiin osiin kuuluu hallituksen veropoliittinen linjaus, joka on selkeää jatkoa pääministeri Juha Sipilän hallituksen maa- ja metsätaloudenharjoittajan kannalta myönteiselle veropoliitikalle: yrittämisen ja omistamisen verotus ei kiristy.

Keskeisin tulos hallitusohjelmassa on, ettei yrittäjien verotusta kiristetä. Käytännössä tämä lähtökohta neuvotteluissa laajentui tarkoittamaan, ettei kiristetä yrittämisen, omistamisen eikä omistajanvaihdosten verotusta. Viljelijän ja muun yrittäjän kannattaa hallitusohjelmaa lukiessaan kiinnittää erityistä huomiota siihen, mitä hallitusohjelmaan ei sisälly. Neuvotteluprosessi oli monien viljelijää, metsänomistajaa ja yrittäjää uhanneiden veronkiristysten torjuntaprosessi.

Yrittäjävähennys säilyy ennallaan. Se on edelleen 5 prosenttia ja alentaa siis tällä määrällä yritystoiminnan, myös maa- ja metsätalouden, verotettavaa nettotuloa.

Perintö- ja lahjaverotuksen sukupolvenvaihdoshuojennus, joka koskee maatalouden, maa- ja metsätalouden ja muun yritystoiminnan jatkajaa, säilyy nykyisellään neuvotteluissa esitetyistä huojennuksen poistamis- ja puolittamisvaatimuksista huolimatta. Myöskään taseen avaamiseen, jolla huojennus rajattaisiin niin sanottuihin tuotannolliseen toimintaan kuuluviin varoihin, ei mennä, vaikka tätäkin vaadittiin.

Perintö- ja lahjaverotuksen tasoon ei muutoinkaan tule kiristyksiä, vaikka sen palauttamista vuoden 2016 kevennystä edeltäneelle korkeammalle tasolle toki vaadittiin.

Pääomatulon veroprosentit pysyvät nykyisellään 30/34 prosentissa. Veroprosentti on jatkossakin 30 000 euron verotettavaan tuloon asti 30, ja tämän rajan ylittävältä osalta 34. Neuvotteluissa nostettiin esille korotus 32/35 prosenttiin, mutta tämä tuli torjutuksi. Pääomatulon verotuksen progressio ei sovi, mutta yhteen 30 prosentin verokantaan siirtyminen ei mahtunut talousraamiin. Se olisi maksanut verotulojen pienentymisenä vuositasolla 200 miljoonaa euroa, eli yhden prosenttiyksikön hinta on 50 miljoonaa euroa.

Listaamattomien osakeyhtiöiden osinkoverotukseen ei tule muutoksia. Vahvoja paineita oli tuottotavoitteen alentamiseen 8 prosentista 4 prosenttiin. Tämä muutos olisi kohdistunut kaikkiin listaamattomien osakeyhtiöiden osingonsaajiin. Myös huojennetun osingon veronalaista osuutta olisi haluttu nostaa 25 prosentista 40 prosenttiin, ja 150 000 euron raja poistaa. Neuvotteluissa tyrmätyksi tulleet esitykset perustuivat valtiovarainministeriön yrittäjäverotuksen asiantuntijatyöryhmän malliin. Myös maataloutta harjoittavien osakeyhtiöiden omistajat hyötyvät siitä, että osinkoverotuksen kiristysesitykset torjuttiin. Yhteisövero pysyy 20 prosentissa.

Maatalouden oma tuloverolaki MVL kaikkine etuineen säilyy

Luonnonsuojelulain nojalla suojellut alueet vapautetaan kiinteistöverosta. Kiinteistöverotusta ei laajenneta maa- ja metsätalousmaahan.

Lämmityspolttoaineiden verotusta nostetaan 100 miljoonalla eurolla. Tähän sisältyy pääkaupunkiseutua ja muita suuria kaupunkeja koskeva yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon

(CHP) verotuen alentaminen. Jos toinen puoli 100 miljoonasta eurosta kohdistetaan yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon verotuen alentamiseen ja toinen puoli lämmitys- ja työkalupolttoaineiden veronkorotuksiin, kevyen polttoöljyn veronkorotus olisi sentin parin luokkaa litralta. Kevyen polttoöljyn valmisteveron korotus kohdistetaan energiasäilytysveroon. Tämä valmisteveron komponentti palautetaan maataloudelle, toisin kuin hiilidioksidivero.

Maatalouden energiatuotteiden valmisteveron palautus kaiken kaikkiaan pysyi ennallaan.

Eläntä- ja eläinlääkintävakuutusten vapauttaminen vakuutusmaksuverosta

Tasavallan presidentti vahvisti 15.3.2019 lain eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Vakuutusmaksuverosta vapauttaminen tuli satovahinko- ja kasvintuhoojavakuutusten osalta voimaan 20.3.2019. Eläntä- ja eläinlääkintävakuutuksia koskevan lain osalta eduskunta sääti, että kyseinen pykälä tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella sen jälkeen, kun asia on notifioitu EU:n komissiolle. Säännös on notifioitu komissiolle ja se tuli voimaan 1.11.2019.

MTK:n osakeyhtiöittämisseminaarit ja veroseminaarit ympäri Suomen

MTK järjesti vuonna 2019 yhdessä MTK:n liittojen kanssa osakeyhtiöittämisseminaareja ja veroseminareja eri puolella maata. Tilaisuuksissa oli lähes 1500 maa- ja metsätaloudenharjoittajaa.

TYÖHYVINVOINTI

MTK teki aktiivista kuntoutusyhteistyötä Kelan ja eri kuntoutuslaitosten kanssa. Kuntoutus Peurungassa, Laukaalla alkoi neljä maatalousyrittäjille suunnattua KIILA-kurssia. Kurssit täyttyivät nopeasti, mikä ilmensi kuntoutustarvetta jäsenkentässä. Myös Vireyttä ja voimaa -maatalousyrittäjän kuntoremontti järjestettiin Kuntoutus Peurungassa. MTK käynnisti myös uutta kuntoutusyhteistyötä Kruununpuisto Oy:n kanssa Punkaharjulla ja Taukokangas Oy:n kanssa Kalajoella.

Vuonna 2019 MTK jatkoi yhteistyötä Maaseudun Terveys- ja Lomahuollon kanssa. Maatalousyrittäjille oli tarjolla erilaisia tuettuja lomien hyvinvointilomista perhelomiin ja Työt takana -lomiin. Myös suositut hyvinvointilomat parisuhdeteemalla jatkuvat ja lisäksi on pilotoitu MI-NI-loma.

Olimme mukana Maaseudun tukihenkilöverkon toiminnassa kehittämässä Jelppi-ryhmän toimintaa ja Raitti – Maaseudun tukipuhelin -palvelua maksuttomaksi.

Vuoden 2019 alkupuolella päättyi sosiaaliturvuudistusta pohtinut TOIMI-hanke, jossa MTK oli parlamentaarisen seurantaryhmän jäsenenä. TOIMI-hankkeen puitteissa valmistui myös Toimeentulon riskit ja yrittäjäriski työn murroksessa -tutkimus.

Olimme mukana kehittämässä työterveyshuoltoa – muun muassa työfysioterapeuttien suoravastaanottoa – sosiaali- ja terveysministeriön ja Kelan työterveyshuollon neuvottelukunnissa. Järjestimme syksyllä Kuopiossa maatalousalan työterveyshuollon kehittämistä koskevan työpaikan yhdessä Melan, Pro Agrian ja Mytkyn kanssa.

JÄRJESTÖTYÖ JA JÄRJESTÖN KEHITTÄMINEN

Järjestöuudistus

MTK:n järjestöuudistus eteni koko valtuuskunnan tekemien päätösten ja linjausten mukaisesti. Uuteen jäsenmaksujärjestelmään liittyen kevätkuusi valtuuskunta päätti, että edunvalvontamaksujen tavoitetaso vuonna 2021 olisi 9 miljoonaa euroa ja vuotuinen kasvu kolme prosenttia vuosina 2022–2025. Samassa yhteydessä valtuuskunta päätti, että perusjäsenen maksamalle edunvalvontamaksulle määritellään vaihteluvälit: yleinen osa ja yritystoiminnan laajuuteen perustuvat osat maa- ja metsätaloudesta sekä muusta yritystoiminnasta.

Jäsenmaksujärjestelmän uudistaminen edellyttää myös järjestön kaikkien yhdistysten sääntöjen muuttamista. Mallisääntöjen valmistelu eri järjestötasosille vei paljon aikaa ja sääntömuutosprosessi alkoi sillä, että syysvaltuuskunta

hyväksyi keskusliiton sääntömuutokset ensimmäisessä käsittelyssä.

Järjestöuudistus on kuitenkin paljon muutakin kuin jäsenmaksujärjestelmän uudistus. Keskeinen osa on jäsenpalveluiden parantaminen niin, että ne tukevat jäsenten yritystoimintaa.

Vuoden aikana MTK laati järjestölle uuden koulutusstrategian. Lakipalveluiden kehittämiseen liittyen tehtiin kartoitustyötä, jolla jäsenpalvelua pystyttäisiin tehostamaan. Kuitenkin konkreettisemmin asiassa edetään vasta vuonna 2021. Merkittävin ja kuluneen vuoden aikana erittäin paljon valmistelua vaatinut uudistus on kuitenkin se, että järjestö rakensi perusjäseniensä jäsenetuihin kokonaan uuden konseptin. MTK:n ruotsalaisella sisarjärjestöllä, LRF:llä on vakiintunut ja erittäin hyvin toimiva toimintamalli, joka toimii osakeyhtiöpohjaisena (LRF Samköp).

MTK rakensi yhteistyömallin LRF Samköpin kanssa perustamalla Suomeen MTK Hankinnat Oy:n, jonka MTK ja LRF Samköp omistavat yhdessä. Toimintamalli perustuu siihen, että MTK Hankinnat neuvottelee yhteistyökumppanien kanssa alennuksen – ja joissakin tapauksissa jälkibonuksen – ja markkinoi sitä MTK:n perusjäsenille. MTK saa yhteistyökumppanilta korvauksen jäsenetujen käytön mukaan. Jäsenetuja tarjotaan myös SLC:n jäsenille.

Vuoden 2019 aikana MTK neuvotteli jo ensimmäiset uudet jäsenedut ja osa aiemmista jäseneduista muuttui uuteen konseptiin. LähiTapiolan tarjoamat vakuutusedut ja muutamat muut jäsenpalvelutyypiset edut jäivät edelleen, kokonaan MTK:n hoitoon. Varsinainen perusjäsenille suunnattu toiminta alkoi alkuvuodesta 2020.

MTK Hankintojen jäseneduilla on kytkös myös uudistettavaan jäsenmaksujärjestelmään siten, että perusjäsen saa käyttöönsä MTK Hankintojen jäsenedut vain, jos hän maksaa uudessa järjestelmässä edunvalvontamaksun kaikesta MTK:n edunvalvonnan piiriin kuuluvasta elinkeinotoiminnastaan.

Uusi jäsenmaksujärjestelmä edellyttää myös kokonaan uutta teknistä järjestelmää. Sen takia järjestö teki alkuvuodesta uuden järjestelmän vaatimusmäärittelyn, johon saatiin apua ulkopuoliselta ICT-konsultilta.

Tämän jälkeen MTK pyysi tarjoukset järjestelmän toimittajilta. Syksyllä – tiukan valintaprosessin jälkeen – palveluntoimittajaksi valikoitui CRM Service Oy. Uusi, yhtenäinen jäsenpalvelualusta sai nimekseen Oiva, ja kehitystyö alkoi. Keskeinen osa tätä teknistä valmistelua on jäsentiedon eheytyminen. Vain näin saadaan aikai-

seksi kustannustehokas ja koko järjestön yhtenäisyyttä ja yhteistyön syventämistä edistävä järjestelmä.

MTK:n Vaikuttajavalmennuksesta valmistui 24 MTK:n jäsentä

Järjestökoulutus toteutti neljännen MTK:n Vaikuttajavalmennuksen aktiivisesti järjestössä toimiville jäsenilleen, jotka ovat innostuneita kehittämään vaikuttajatehtävissään. Valmennuksesta valmistui 24 jäsentä.

12 lähiopetuspäivää sisältänyt valmennus keskittyi vaikuttamiseen liittyvien toimintatapojen ja vaikuttamisrakenteiden ymmärtämiseen sekä omien esiintymis- ja mediataitojen kehittämiseen. Erityisesti harjoiteltiin vaikuttavan puheen pitoa.

Nelipäiväisellä Brysselin opintomatalla tutustuttiin EU:n vaikuttamisrakenteisiin ja maa- ja metsätalouden kannalta tärkeisiin kysymyksiin.

Vaikuttajavalmennettut osallistuivat Copa Cogecan kansainväliseen We Farm for EU projektiin, johon he toteuttivat yhteistyössä järjestökoulutuksen kanssa vaikuttajavideoita omilta kotitiloiltaan. Mediahaastatteluharjoituksissa perehdyttiin vastuulliseen ruuantuotantoon ja metsänhoitoon sekä harjoiteltiin argumentoimaan haasteellisiin kysymyksiin TV-studiossa.

Maa- ja metsätalouspolitiikan korkeakoulukonferenssit käsittelivät ilmastonmuutosta

Järjestökoulutus toteutti perinteiset korkeakoulukonferenssit ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille. Konferenssin tavoitteena oli perehdyttää opiskelijat maatalous- ja maaseutupolitiikan ajankohtaisiin kysymyksiin sekä kasvattaa heidän ymmärrystään MTK:n perustehtävästä. Tämän vuoden erityisteemana oli vastuullinen ruuantuotanto ja metsänhoito. Konferensseihin osallistui yhteensä 205 opiskelijaa.

MTK-yhdistysten sihteerivalmennuksessa harjoiteltiin järjestötoiminnan markkinointia

Järjestökoulutus aloitti yhdistysten sihteerille suunnatun valtakunnallisen valmennuksen. Valmennuksen tavoitteena on löytää vertaisyhteistyön ohjauksen menetelmällä tukea omaan luottamushenkilörooliin. Valmennuksessa perehdyttiin vaikuttavaan argumentointiin ja järjestötoiminnan markkinointiin.

Verkko-opistossa valmennettiin luottamushenkilöitä ja toimihenkilöitä GDPR-asetukseen

Järjestökoulutus jatkoi GDPR-koulutusta yhteistyössä MTK:n Tietosuojaryhmän kanssa. Koulutus suunnattiin MTK:n jäsenrekisterin päivityksestä vastaaville luottamushenkilöille sekä MTK:n Keskusliiton, MTK-liittojen ja metsänhoitoyhdistysten henkilökunnalle. MTK:n verkko-opistossa toteutettu koulutus sisälsi EU:n tietosuojasetuksen keskeisen sisällön. Osallistujien osaaminen todistettiin verkko-opistotentillä. MTK:n GDPR-koulutus

on osa jatkuvasti ylläpidettävää verkko-opistotarjontaa. Koulutusta suositellaan kaikille uusille luottamus- ja toimihenkilöille. Oikeudet jäsenrekisterin ylläpitoon myönnetään vasta tentin suorittamisen jälkeen.

Koululähettiläsvalmennuksessa valmennettiin maatalousyrittäjiä

Koululähettiläskoulutusta toteutettiin kolmen liiton alueella. Koulutettuja oli yhteensä 36 henkilöä. Koulutetut tekivät 10 kouluvierailua tavoitteen noin 300 alakoululaista. Koulut tekivät 12 tilavierailua koulutuksen käyneiden maataloille.

MTK-Oulunseutu toteutti perinteisen Päivä maalla -päivän, missä 2000 Oulun alueen 4-luokkalaista vieraili yhdellä maatilalla kahden päivän aikana. MTK Savonlinnan seutu ry ja MHY-Etelä-Savo ry voittivat muun muassa vuoden Helmi 2019 palkinnon Silvaniemen tilalla järjestämästään maa- ja metsätalospäivästä.

Hamkin opiskelija aloitti opinnäytetyön tekemisen MTK:n koululähettilästoiminnasta. Opiskelija selvittää työssään koulutettujen koululähettiläiden kokemuksia koululähettilästoiminnassa, materiaalin käyttökelpoisuutta sekä koulujen ja opettajien kokemuksia kouluvierailuista.

Viikin opiskelijoista koulutetut neljä koululähettilästä kävivät pääkaupunkiseudulla 22 koulussa ja tavoittivat noin 1000 oppilasta.

AMK-yhteistyö koululähettilästoiminnassa

Yhteistyö koululähettilästoiminnassa Oulun AMK:n kanssa käynnistyi keväällä 2018. Koululähettilästoiminnasta on oppilaitoksessa tehty oma kurssikokonaisuus, josta saatavaa pis-

KEVÄÄLLÄ JA SYKSYLLÄ TOTEUTETTAVAT KOULUTUKSET JAKAUTUVAT SEURAAVASTI:

Koulutuspäiviä	Osallistujia
Peruskoulutus 652	56
Toiminnan kehittäminen 1437	37
Ajankohtaisseminaarit 656	16
Muu koulutustyö	50
Yhteensä 2745	159

temäärää on mahdollista kasvattaa toteutettujen kouluvierailujen perusteella. AMK-opiskelijoilla on käytävissään MTK:n järjestökoulutuksen tuottama koululähteläsmateriaali verkko-opistossa. Opiskelijat ovat kohdanneet jo 1000 oppilasta. Seinäjoen AMK:n Ilmajoen yksikössä alkoi vastaava toiminta syksyllä 2018. Yhteistyö Mustialan Hamkin kanssa käynnistyi keväällä 2019.

Maaseutuyrittäjä työnantajana -koulutus

Työntekijän palkkaamista suunniteleville maaseutuyrittäjille suunnatun koulutuksen aikana perehdyttiin työnantajan vastuisiin ja velvoitteisiin, käytiin läpi työnantajan edellyttämät lakisääteiset vakuutusmaksut ja niiden hoitaminen, työsopimuksen laatiminen, työehtosopimuksen noudattaminen sekä perehdyttiin www.palkka.fi -sivustoon.

Työnantajakoulutusta järjestettiin kahden MTK-liiton alueella, ja koulutus tavoitti yhteensä 45 maaseutuyrittäjää.

Jäsenille järjestettiin monipuolinen viestintävalmennustapahtuma

Järjestökoulutus järjesti ja toteutti yhdessä MTK Lapin ja MTK Pohjois-Suomen kanssa suuren MTK2-viestintävalmennustapahtuman Levillä. Kaksipäiväiseen työpajatyöskentelyyn osallistui 40 innokasta MTK:n jäsentä. Työpajoissa pohdittiin ja harjoiteltiin vastuulliseen ruuan tuotantoon ja metsänhoitoon liittyviä argumentteja eri näkökulmista.

Järjestökoulutus osallistui Educa-messuille oppimispelillä

Educa-messut ovat opetusalan valtakunnallinen koulutustapahtuma, joka kokoaa vuosittain vajaat 20 000 opettajaa Helsingin Messukeskukseen. Järjestökoulutus pyöritti messuilla messukävijöiden kohtaamiseen tarkoitettua oppimispeliä, joka käsitteli maatalouden eri tuotantoaloja ja niiden lopputuotteita. Messuosastolla kerrottiin MTK:n harjoittamasta koululähtelästoiminnasta. Järjestökoulutus kohtasi kahden messupäivän aikana 700 pelaajaa.

MTK:n ensimmäinen VR-laseille tuotettu video toteutettiin lihanautatilalla

Järjestökoulutus toteutti yhdessä Mediafarmi Oy:n kanssa MTK:n ensimmäisen virtuaalitekniikalla toteutetun maataloudesta kertovan videon. Ensimmäinen 2 minuuttia kestävä video kuvaa lihanautatilan arkea. Videoita katsellaan VR-laseilla. MTK:n opetusvideokirjasto löytyy osoitteesta <https://dreambroker.com/channel/qrgl3rqp>.

KOULUTUS-, TUTKIMUS- JA TIEDEPOLITIikka

Kävimme tiivistä vuoropuhelua tutkimuslaitosten ja ammattikorkeakoulujen kanssa elinkeinojemme kannalta tärkeiden tutkimusteemojen edistämiseksi.

Otimme kantaa elinkeinojemme tutkimus- ja koulutusresurssien säilyttämisen puolesta.

Osallistuimme alan osaamisen ennakointiin sekä vaikutimme uusien ennakointiprosessien käynnistämiseksi, kuten vesiosaamisen ennakointiin.

Varmistimme alan koulutuksen kilpailulajien

(eläintenhoito, hevosten hoito) saamiseksi ammattitaidon SM-kilpailuun.

Osallistuimme yhteistyön tiivistämiseen alan ammattiopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä yhteisen vetovoimakampanjan käynnistämiseksi.

Järjestön koulutusstrategia

Johtokunta hyväksyi syksyllä jäsenpalveluvaliokunnan valmisteleman järjestön uuden koulutusstrategian. Uudella strategialla tuetaan

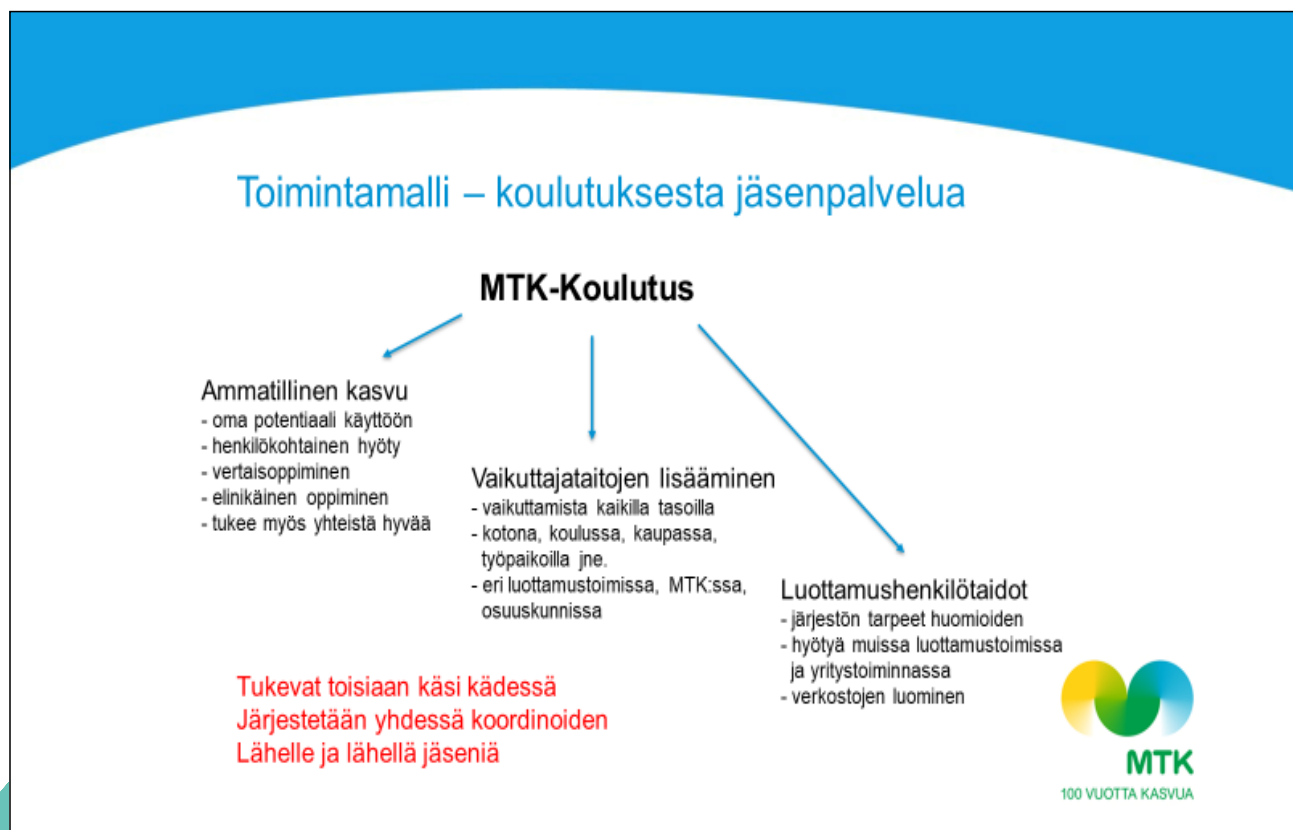

MTK:n Tulevaisuusasiakirjassa määritettyjä tavoitteita entistä paremmin ja siinä huomioidaan järjestön koko jäsenkenttä, niin maatalousyrittäjät, metsänomistajat kuin maaseudun muut yrittäjät. Strategiassa siirretään painopistettä järjestökeskeisestä vaikuttamisesta enemmän yhteiskuntakeskeiseen vaikuttamiseen.

Strategian isoin muutos on koulutuksen laajentaminen kolmeen kategoriaan: ammatillinen kasvu, vaikuttajataitojen lisääminen ja luottamushenkilötaidot. Tavoitteina on yhteistyön lisääminen järjestön sisällä koulutusten saralla,

järjestön koulutusten koordinointi sekä koulutusten houkuttelevuuden lisääminen jäsentarpeiden kautta.

Koulutusstrategialle nimettiin oma ohjausryhmä, jonka tarkoituksena on strategian jalkautus. Ohjausryhmään nimettiin: Matti Tyhtilä (toiminnanjohtaja, Pohjois-Suomi), Heli Mutkala (kenttäpäällikkö), Sirpa Lintunen (asiantuntija, Pohjois-Savo) ja Lasse Lahtinen (johtaja, Mhy Lounametsä). Koordinaattoriksi nimettiin jäsenpalvelusuunnittelija Susanna Palkkimäki.

MAASEUTUNUORET

Muutaman vuoden tauon jälkeen järjestettiin maaseutunuorten kevätparlamentti 27.-28.3. ennen Kevätkirmaus-risteilyä. Kevätparlamentti oli suunnattu liittojen valiokunnille, ja aiheet käsittelivät manu-toiminnan kehittämisen lisäksi somea, viestintää ja vaikuttamistyötä. Kaikille avoin kevätkirmaus oli 28.-29.3. ja yhteensä kevätparlamenttiin ja risteilylle osallistui 140 henkilöä. Syysparlamentti järjestettiin 7.-9.11.2019 Pohjois-Karjalassa Nurmeksen Bomballa teemanaan osuustoiminta ja yrittäjyys perhepiirissä. Osallistujia syysparlamentissa oli yli 130. Joulutulia sytytettiin teiden varsille ympäri Suomen yli sadassa paikassa.

Okrassa kuvattiin Instagram-videoita niin yhteistyökumppaneista kuin muistakin sidosryhmistä. Perinteisesti Okran yhteydessä järjestetyt Manupileet järjestettiin poikkeuksellisesti toista vuotta peräkkäin yhteistyössä MTK-Varsinais-Suomen, MTK-Pirkanmaan ja MTK-Satakunnan kanssa Pöytyän Kyntäjän tuvalla. Tapahtuma keräsi ukkossateesta huolimatta yli 400 manua paikan päälle.

Vuonna 2019 tavattiin myös sidosryhmiä ahkerasti. Puheenjohtaja Juha Sarviluoma osallistui Ruoka-Akatemiaan. Joulukuussa MTK:n ja SLC:n maaseutunuoret kutsuivat Jari Lepän

jouluglögeille, ja ojensivat ministerille yhteisen kirjelmän siitä, mitä nuoret haluavat CAP-kaudelta. Maaseutunuorten edustajat osallistuivat maa- ja metsätalousministeriön CAP-työryhmiin (maatalous ja maaseutu), ja vaikuttivat näin osaltaan nuorten äänen kuuluviin saamista tukivalmisteluissa. Vaalilyöhön osallistuttiin Instagram-videoilla, joissa maaseutunuoret kertoivat syitä äänestämislle.

Perinteiset Kettula-Akatemiat pidettiin jälleen syksyllä; viikkiläiset kutsuttiin perinteisesti Kettulaan, mutta poliittiset nuoret kutsuttiin Simonkadulle Venlaan kokkaamaan pitsaa kotimaisista raaka-aineista. Kettula-Akatemiat keräsivät yhteensä yli 30 osallistujaa. Vuonna 2019 tehtiin yhteistyötä erityisesti LähiTapiolan kanssa. Vastauksena tilojen kannattavuuskriisiin suunniteltiin yhdessä AEL:n (nyk. Taitotalo) kanssa Moderni maaseutuyrittäjä -koulutus, joka tähtää yrittäjän ammattitutkintoon.

Kansainvälisesti maaseutunuoret olivat aktiivisia osallistumalla muun muassa Grüne Wochele sekä Reykjavikin NBC-kokoukseen elokuussa. NBC-kokouksessa oli teemana sukupolven-

vaihdokset ja nuoret, ja siellä pidettiin nuorten vetämä paneelikeskustelu. Lisäksi vuoden 2018 keskustelunavaus Kiinan maaseutunuorten kanssa johti yhteistyösopimuksen syntymiseen. CDG-edustajat kävivät kokouksissa ahkerasti, ja nuorten valiokunnan edustaja osallistui CEJA:n kokouksiin.

MTK:n maaseutunuoret olivat toteuttamassa yhdessä Akateemisen Karjakerhon kanssa Mikä on lehmä? -tempausta, jossa jaettiin tietoa nautakarjataloudesta vastineeksi julkisuudessa vellovaan keskusteluun naudanlihan ympäristövaikutuksista. Porthanian eteen tuotiin kaksi lehmää, ja mediahuomio oli taattu.

MTK:n maaseutunuorten valiokunta kokoontui 7 kertaa varsinaiseen kokoukseensa.

Valiokunnan kokoonpano 2019: Juha Sarviluoma, pj, Hanna Luukinen, vpj, Kaisa Pihlaja, MTK:n johtokunnan edustaja valiokunnassa, Heikki Huhtanen, MHY:n edustaja ja kv-vastaava, Seppo Korpi, Henrik Kähönen, Aki Makkonen, Suvi Peiponen

VIESTINTÄ

Viestinnän vuosi

Viestimme järjestön toiminnasta ja näkemyksistä aktiivisesti medialle edunvalvontamme tukien. Julkista keskustelua hallitsi ilmastomuutoskeskustelu, johon pyrimme osallistumaan aktiivisesti. Monin paikoin mustavalkoinen keskustelu kulminoitui metsähakkuihin sekä lihansyönnin korvaamiseen kasviksilla. MTK valitsi keskusteluun asiallisen, eteenpäin katsovan ja rakentavan viestintätyylin. Otimme kantaa sekä elinkeinojen kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden että vastuullisen kotimaisen tuotannon puolesta.

Avasimme järjestölle uudet verkkosivut, jotka tukevat paremmin kasvavaa mobiilikäyttöä ja helpottavat sivujen päivitystä sekä oleellisen tiedon löytymistä jäsenistölle. Uudistuksen tueksi tuotimme uutta kuvamateriaalia. Valmistelimme järjestön uutta viestintästrategiaa muun muassa kyselyin sekä työpajatyöskentelyn kautta.

Vuoden 2019 aikana käytiin sekä eduskuntavaalit että EU-vaalit. Ilmastomuutos sekä ympäristöasiat nousivat merkittäviksi keskustelu-

teemoiksi molemmissa vaaleissa. Tuotimme monenlaista viestintämateriaalia mm. nostamaan äänestysaktiivisuutta. MTK:n vaaliohjelma, ilmasto-ohjelma sekä eduskuntavaalitavoitteet metsäbiotalouden edistämiseksi toimivat vaalikeskustelujen taustamateriaalina poliittisille päättäjille, medialle ja muille sidosryhmille.

Järjestimme tammikuussa oman ilmastoaiheisen eduskuntavaalipaneelin puolueiden puheenjohtajille yhteistyössä Maaseudun Tulevaisuuden kanssa. Se käynnisti merkittävimpien puheenjohtajaneelien sarjan ja sai paljon näkyvyyttä medioissa.

Järjestimme hallitusneuvotteluiden aikana Säätytalon edustalla aamukahvitempauksen, jossa hallitustunnustelija Antti Rinnettä sekä muita neuvottelijoita evästettiin siitä, että maaseutu on ratkaisu, ei ongelma.

Viestimme Mainio-lehden uutiskirjeiden sekä some-kanaviemme kautta toimi- ja luottamushenkilöillemme ja jäsenillemme aktiivisesti edunvalvonnastamme, jäsenpalveluistamme sekä maa- ja metsätalouden toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista.

Olimme paikalla messutapahtumissa ja veimme viestiämme sekä perinteisiin että some- ja digimedioihin. Olimme mukana opetusalan Educa-messuilla, Okra-messuilla, Suomi Areenassa, Kuntamarkkinoilla ja KoneAgriassa.

Markkinoimme suomalaista ruokaa ja viestimme aktiivisesti ruuan alkuperästä ja kotimaisen ruuan tuotannon sekä metsätalouden vastuullisuudesta. Vastasimme myös kotimaisten kasvien sesonginmukaisesta kampanjoinnista. Valmistelimme myös ilmastoviisas maatilayrittäjä -viestintäyhteistyötä ProAgrian kanssa.

Järjestö tuotti viestintämateriaalia ja taustamateriaalia sekä viesti maa- ja metsätalouden vastuullisuudesta sekä uutismedioiden että sosiaalisen median kautta. Näkyvimpiä viestintätoimiamme oli ”Mikä on lehmä” -tempaus Helsingin yliopiston edustalla ja videobloggariyhteistyö ”Äidin puheenvuoro” videobloggari Inari Fernandezin kanssa.

Teimme kolmatta kertaa yhteistyötä Suomen Paikallismediat Oy:n kanssa Omasta maasta -liitteen julkaisemisessa. Maa- ja metsätaloutemme vastuullisuudesta kertonut liite ilmestyi lähes sadan tilattavan paikallislehden välissä.

Kerroimme vastuullisesta maa- ja metsätaloudesta koululaisille ja opettajille muun muassa koululähettiläidemme välityksellä.

Kehitimme viestintä- ja markkinointiyhteistyötä metsänhoitoyhdistysten kanssa. Viestimme aktiivisesti metsänomistajille puumarkkinatilanteesta sekä metsien monimuotoisuuteen ja ilmastomuutokseen liittyvistä aiheista.

Viestimme MTK:n ilmasto-ohjelmasta. Pohjustimme järjestön viestintäohjelman sekä digi- ja someviestinnän kehittämistä.

MTK oli toista kertaa mukana Turun Eurooppa-foorumissa. Järjestimme keskustelutilaisuuden otsikolla ”EU:n kilpailukyky globaaleilla ruokamarkkinoilla”. Panelisteina mukana olivat MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila, maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio, Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen ja Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa. Key note -puheenvuoron piti Terhi Hakala, joka toimii suurlähettiläänä Suomen pysyvässä edustustossa Genevessä. Paneelin moderaattorina toi-

mi MTK:n johdon erityisavustaja Tiina Perho. Järjestön asiantuntijoita oli myös tavattavissa Turun kirjaston kohtaamispaikalla.

MTK järjesti marraskuussa lihantuottajille, päättäjille, ruoka-alan vaikuttajille ja medialle Vasuallisen lihan Suomi -seminaarin Helsingissä. Seminaari taltioitiin suorana videolähetyksenä: www.mediaserver.fi/live/mtk. Seminaarin kyllkeen MTK teetti Kantar TNS Agri Oy:llä kyselyn suomalaisten näkemyksistä lihan tuotantoa ja kulutusta kohtaan. Kyselyn mukaan lihan asema suomalaisten ruokapöydissä on melko vaka. Yli 80 prosenttia suomalaista syö lihaa vähintään kerran viikossa. Kolme neljästä suomalaisesta on täysin tai melko samaa mieltä siitä, että kotimaista lihaa tulisi tuottaa vähintään suomalaisten kulutusta vastaava määrä.

Berliinin Grüne Woche -ruokamessujen pääkumppanuus tuotti tulosta

Suomi oli tammikuussa 2019 kumppanimaana maailman suurimmilla ruokamessuilla Berliinissä teemalla "Aus der Wildnis" eli villistä luonnosta. MTK:n projektiorganisaatio kantoi päävastuun kumppanimaahankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta.

Grüne Wochen Suomen osastolla esittäytyi tuotteineen yli 80 suomalaisyritystä. MTK toteutti hankkeen yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja SLC:n kanssa. Hankkeen tukena olivat Business Finlandin Food from Finland-ohjelman ja matkailun edistämisestä vastaavan Visit Finlandin ohella alueelliset ruoka- ja matkailuhankkeet, MTK-Varsinais-Suomi sekä useat yritysytteistyökumppanit. Viestinnän ja ohjelman tärkeänä tukena oli myös

Suomen Saksan suurlähetystö. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 3 miljoonaa euroa, josta MTK:n osuus oli noin 2 miljoonaa euroa.

Grüne Woche -messuilla vieraili kymmenen messupäivän aikana noin 400 000 ihmistä. Suomalainen arktinen ruoka ja juoma esittelyivät saksalaisille messujen lisäksi myös erilisessä Business Finlandin järjestämässä sisäänostajatapahtumassa sekä Saksan kaupakampanjoissa sekä matkailun PR-tapahtumassa.

Kymmenkunta messuilla mukana ollutta yritystä ja useita kymmeniä muita yrityksiä sai messujen jälkeen jalansijan jakelukanavaan Saksassa. Näiden joukossa oli muun muassa viljatuotteita, alkoholijuomia, marja- ja luonnontuotteita sekä liha- ja maitojalosteita valmistavia yrityksiä.

Saksan mediassa julkaistiin kumppanimaaprojektin ansiosta yli 3 000 juttua, jotka koskivat Suomea kumppanimaana, suomalaista ruokaa, matkailukohteita sekä messuilla olleita suomalaisyrityksiä. Saksalaisen viestintätoimisto Geniuksen teettämä selvitys arvio vastaavan näkyvyyden mainosarvoksi 7,5 miljoonaa euroa. Mukaan on laskettu näkyvyys painetussa mediassa, TV:ssä ja radiossa, mutta ei nettiuutisten ja sosiaalisten median näyttöjen arvoa. Suomalainen media teki tapahtumasta mediaseuranayritys M-Brainin mukaan 355 juttua. Luku ei pidä sisällään radio-, tv- ja somenäkyvyyttä eikä messujen mainontaa.

Osasto ja pääkumppanuus loivat saksalaisille kuluttajille myönteistä mielikuvaa Suomesta ja suomalaisesta ruuasta. Valtaosa messukävijöistä poikkesi Suomen osastolla, ja Visit Finland ja

koi messulla 30 000 matkailuesitettä Suomesta. Suomen osastolla tehtyyn kyselyyn vastanneista 81 prosenttia piti Suomen osastoa erittäin hyvänä tai hyvänä. 70 prosenttia kyselyyn vastanneista sanoi osaston ja näkyvyyden herättäneen mielenkiintoa suomalaisia ruoka- ja juomatuotteita kohtaan. Heistä vain 9 prosentilla oli aiempaa kokemusta suomalaisista elintarvikkeista.

Reilu puolet vastanneista sanoi kiinnostuneensa Suomesta matkailukohteena. Luvut pohjautuvat Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK:n restonomiopiskelijoiden toteuttamaan kyselytutkimukseen, johon vastasi 120 satunnaisesti valittua messukävijää.

Vahva näkyvyys messuilla tuki myös Suomen tavoitteita tavata ruoka-alan poliittisia päättäjiä ja vaikuttajia tapahtuman yhteydessä. Maa- ja metsätalousministeri Jari Lepällä oli messuilla kuusi virallista ministeritapaamista, kaksi komissaaritapaamista sekä lukuisia epävirallisia tapaamisia. MTK järjesti Grüne Wochen yhteydessä seminaarin Euroopan unionin maatalouspolitiikasta yhdessä Saksan tuottajaliiton Deutsche Bauernverbandin kanssa. Tapahtumaan osallistui ministeri Lepän ohella myös Saksan maatalousministeri Julia Klöckner.

MTK BRYSSELISSÄ JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Brysselin toimisto 2019

MTK:n, SLC:n ja Pellervon yhteisen Suomen maa- ja metsätalouden ja osuuskuntien Brysselin toimiston tehtävänä on suomalaisten maanviljelijöiden, metsänomistajien sekä maaseutuyrittäjien etujen valvominen Euroopan unionissa. Toimisto seurasi aktiivisesti Euroopan unionin ja erityisesti sen yhteisen maatalouspolitiikan sekä muiden jäsenille tärkeiden asioiden ja lainsäädäntöhankkeiden kehitystä. Toimisto välitti säännöllisesti näihin liittyvää tietoa kotimaahan. Asioihin vaikutettiin osallistumalla aktiivisesti kokouksiin ja tilaisuuksiin sekä järjestämällä lukuisia tapaamisia, tilaisuuksia, kokouksia ja seminaareja.

Keskeistä toimiston työtä on aktiivinen toiminta EU:n maataloustuottajien ja maatalousosaukuntien järjestössä Copa-Cogecassa, säännöllinen yhteydenpito EU:n eri toimielimiin ja muihin keskeisiin sidosryhmiin Brysselissä sekä yhteyksien ylläpito parlamenttiin ja komissioon. Brysselin suomalaisvaikuttajille ja Suomeen käytettiin noin kerran kuukaudessa ilmestynyttä Bryssel- viesti uutiskirjettä sekä MTK-viestin kirjoituksia ja kokousraportteja.

Toimiston johtajana oli Hanna Leiponen-Syyrakki ja kotieläinasiain miehenä Tarja Bäckman, joka vastaa myös osuuskuntien edunvalvonnasta. Yhteispohjoismaisena metsäkoordinaattorina toimi vuoden 2019 loppuun Meri Siljama, jonka työpiste on Euroopan metsänomistajajär-

jestön CEPF:n toimistolla. Toimiston assistenttina toimi Maarit Holma ja yliopistoharjoittelijoina 5 kk kerrallaan olivat Terhi Korpi ja Emilia Biskop. Maaseudun Tulevaisuuden kirjeenvaihtajana oli Maria Pohjala.

MTK:n tavoitteiden mukainen toiminta

Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Vuosi 2019 oli EU:ssa muutosvuosi. Uusi Euroopan parlamentti valittiin toukokuussa ja aloitti työn kesäkuussa. Parlamentissa on 2/3 uusia jäseniä ja se on poliittisesti hajanaisempi. Parlamentin maatalousvaliokunnassa on historiallisen hyvä suomalaisedustus, kaksi suomalaista jäsentä ja yksi varajäsen.

Uusi Euroopan komissio aloitti joulukuussa saksalaisen Ursula von der Leyenin johdolla. Suomen kolmas kausi EU:n puheenjohtajamaana heinä-joulukuussa ei hyvästä yrityksestä huolimatta saanut päätöstä seuraavan seitsenvuotisen rahoituskauden budjetista.

Esittelimme MTK:n ilmasto-ohjelman Brysselissä helmikuussa. Kerroimme Euroopan parlamentissa maatalouden mahdollisuuksista ilmastotyössä COP25-ilmastokokouksen alla marraskuussa yhdessä Tanskan tuottajajärjestön kanssa. Lisäksi järjestimme joulukuussa MTK-seminaarin aiheena ”Suomen maa- ja metsätalouden vaikutukset terveellisen ympäristön aikaansaamiseksi ihmisten ja eläinten terveyden, maaperä- ja kasvinterveyden sekä metsätalouden näkökulmista”. Lisäksi järjestimme joulukuussa MTK-seminaarin siitä, miten Suomen maa- ja metsätalous vaikuttavat terveellisen ympäristön aikaansaamiseksi.

Raportoimme kotimaahan Brysselin edunvalvonnasta sisäisesti kokousmuistioissa ja videoraporteissa sekä myös ulkoisille sidosryhmille Bryssel-viestillä ja Bryssel-Agendalla.

Markkinoilla on mahdollisuuksia

EU:n maatalouspolitiikan (CAP) uudistusehdotuksen käsittely jatkui koko vuoden parlamentissa ja neuvostossa. Uusi Euroopan parlamentti jatkoi asian käsittelyä edellisen parlamentin raportin pohjalta. Lokakuussa komissio antoi esityksen vuoden siirtymäajasta uudistuksen aloittamiseen 2022. MTK on korostanut riittävän rahoituksen turvaamista maatalous- ja maaseutupolitiikkaan, liiallisten rajoitusten ja hallinnollisen taakan keventämistä sekä valvonnan ja sanktioiden järkeistämistä.

Joulukuussa uusi komissio antoi ehdotuksensa vihreän kasvun ohjelmasta, Green Dealista. Se on Euroopan uusi kestävä kasvustrategia, jolla on vaikutuksia maa- ja metsätalouteen muun muassa Ilmastotavoitteiden, biodiversiteettistrategian ja pellolta pöytään -strategian kautta.

Kauppapolitiikassa kesällä komissio tekemän Mercosur-sopimuksen vaikutusten arvioidaan olevan suuret. Sopimuksen hyväksyminen vaatii jäsenmaiden ja Euroopan parlamentin tuen ja tulee olemaan pitkä prosessi.

Vuosi 2019 on ollut brexit-prosessin seuraamista, sen vaikutusten analysointia ja mahdolliseen äkkieroon valmistautumista, kun Britannia jättää EU:n. 31.1.2020 on virallinen eropäivä. Britannia on monien EU-maiden suuri elintarvikementimarkkina. Brexitissä Britannia irtautuu EU:n sisämarkkinoista, jolloin tariffi- ja kiintiö-

muutoksista aiheutuu huomattavia suoria ja välillisiä vaikutuksia EU:n elintarvikemarkkinoille.

Afrikkalaisen sikaruton leviäminen jatkuu erityisesti Aasiassa. EU:n tasolla tehtiin taudin torjuntatoimia yhteistyössä jäsenmaiden välillä. Suuret EU:n vientimaat ovat vielä toistaiseksi säästyneet taudilta.

Aktiivinen vaikuttaminen kansainvälisten järjestöjen kautta

Euroopan tuottajajärjestö COPA ja maatalousosuuskuntajärjestö COGECA

MTK on jäsenenä eurooppalaisten tuottajajärjestöjen muodostamassa COPA:ssa. COPA on MTK:n päävaikuttamiskanava Brysselissä. COPA:lla on jäseniä lähes kaikista EU-maista. COPA edustaa 23 miljoonaa viljelijää ja heidän perheitään EU:ssa. COPA:n puheenjohtajana toimi Saksan tuottajajärjestön puheenjohtaja Joakim Rukwied. Puheenjohtajuus on COPA:ssa kaksivuotinen. COGECA:n puheenjohtajana on ruotsalainen Thomas Magnusson Ruotsin tuottajajärjestöstä. COGECA:n uudeksi puheenjohtajaksi valittiin marraskuun kokouksessa Espanjan Ramon Armengol. Tiina Linnainmaa valittiin COGECA:n varapuheenjohtajaksi kaudelle 2020–2021.

COPA:lla on yhteinen sihteeristö maaosuuskuntien järjestön COGECA:n kanssa. Sihteeristön päällikkönä on pääsihteeri Pekka Pesonen.

COPA:n ja COGECA:n johtokunnat kokoontuvat viisi kertaa vuoden aikana. MTK:n edustajana johtokunnassa on puheenjohtaja Juha Marttila.

COPA:n johtokunnan kokoukset tarjoavat hyvän mahdollisuuden esittää MTK:lle tärkeitä kysymyksiä vieraille ajankohtaisista asioista ja samalla kertoa kollegajärjestöille MTK:n kannalta tärkeitä näkökulmista EU-valmistelussa.

COPA:n ja COGECA:n kokousten tärkeimmät aiheet kuluneen vuoden aikana ovat olleet EU:n monivuotinen rahoituskehys, maatalousuudistuksen valmistelu, ilmasto- ja ympäristöpolitiikan luomat haasteet maa- ja metsätaloudelle, brexit ja kauppapolitiikan markkinavaikutukset sekä afrikkalainen sikarutto. Osana Green dealiä komissio on edennyt nopeasti kestävän rahoituksen kehikossa. Jatkovalmisteluun COPA ja COGECA perustivat uuden kestävän rahoituksen työryhmän.

COPA:n ja COGECA:n politiikkavalmistelu tehdään yhteisissä työryhmissä ja johtokunnan kokouksissa valmisteleavassa politiikan koordinaatioryhmässä (POCC), joka kokoontuu kuukausittain. Koordinointikokous pyrkii sovittamaan yhteen COPA:n eri työryhmien ja jäsenjärjestöjen mielipiteitä yhteiseksi COPA:n linjaksi, joka sitten esitellään johtokunnalle. MTK:n edustajina POCC-kokouksissa on ollut toimiston johtaja sekä osuuskunta- ja kotieläinkysymyksissä Tarja Bäckman.

COPA:n työryhmissä Juha Hakkarainen oli metsätyöryhmän varapuheenjohtajana ja Max Schulman viljatyöryhmässä puheenjohtajana kevääseen saakka.

Komission maatalouspääosaston sidosryhmäyhteistyön Civil Dialogue -ryhmissä MTK:lla on peltokasviriyhmässä puheenjohtajana Max Schulman. Juha Hakkarainen on metsät ja korkki -ryhmän varapuheenjohtaja.

MTK:n asiantuntijat osallistuivat komission maataloustuotteiden markkinaseurantaan, jota tehdään sidosryhmien kanssa yhteistyössä Market Observatory -työryhmissä.

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC – toiminta 2018

Pohjolan Talonpoikaisjärjestön Keskusneuvosto NBC kokoontui yleiskokoukseen Islannin Reykjavikissä 21.–23.8.2019. Kokouspaikka tarjosi mahdollisuuden tutustua islantilaiseen kalankasvatukseen, gmo-ohran tuotantoon kosmetiikkateollisuuden tarpeisiin sekä vieraillla Islannin presidentin luona. NBC:n puheenjohtajuus siirtyi seuraavaksi kahdeksi vuodeksi (2019–2021) Ruotsin tuottajajärjestö LRF:lle.

Kokouksessa pääpuheenaiheina olivat ilmastasiat ja nuorten rooli maataloudessa. Ilmastoteemaan olivat alustamassa Valiolta Teresa Laimio ja Arla Foodsista Kristian Eriknauer. Osuuskuntien puheenvuoroissa tuli hyvin esille, miten ne ovat omassa työssään valmistuneet ilmastokeskusteluun kuluttajien kanssa. Ilmastoteemasta oli alustamassa myös Islannin ilmastoneuvoston puheenjohtaja Halldór Þorgeirsson. Alustusten perusteella käytiin Tanskan tuottajajärjestön viestintäjohtaja Christian Hüttemeierin vetämänä laaja keskustelu, mitä tuottajat ja osuuskunnat voivat tehdä suhteessa jäsenistöön, yhteiskuntaan ja markkinoihin.

Pohjoismaiset maaseutunuoret järjestivät oman ohjelmakokonaisuuden osaksi NBC-kokousta. Keskustelu avasi näkökulmia nuorten jäsenyyteen tuottajajärjestöissä ja osuuskunnissa. Tärkeänä näkökulmana oli nuorten sitouttaminen päätöksentekoon. Lisäksi teemana oli nuorten viljelijöiden erilaiset tukijärjestelmät Pohjoismaissa.

Kokouksen keskusteluissa puhuttiin ilmastohuolien lisäksi markkinatilanteesta ja sen uhkakuvista.

Brittein ero EU:sta etenee ja USA:n presidentti Trumpin tapa hoitaa kauppapolitiikkaa kriisiytämisten kautta on haastavaa. Alumiini- ja terästullien sekä autotullien laajennuskeskustelut ovat laajentamassa kriisitilannetta EU:n ja USA:n välille ja Airbus-vastatoimet ovat kasvattaneet tullimuuria EU:n ja USA:n välille.

Itämeriyhteistyöstä BFFE:n alla on ollut jo vuosia Suomen vedossa. Kokouksessa todettiin, että nyt vetovastuu siirtyy LRF:lle, mutta MTK on edelleen aktiivinen yhteistyökumppani, kun HELCOMin sihteeristön järjestämät kokoukset ovat usein Helsingissä. Olemme olleet Liisa Pietolan johdolla aktiivisia Pariisin ilmastopimuksen seuraavista askelista Katowicessa (COP24) ja sen jälkeen Madridin COP25-kokouksessa.

NBC on vuonna 1934 perustettu pohjoismaisten tuottaja- ja osuustoimintajärjestöjen yhteistyöfoorumi. Jäseninä ovat Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ja Osuustoimintakeskus Pellervo (Suomi), Lantbrukarnas Riksförbund LRF (Ruotsi), Landbrug og Fødevarer (Tanska), Bændasamtök Islands (Islanti), Norges Bondelag ja Norsk Landbrukssamvirke (Norja).

World Farmers' Organisation, WFO Maailman viljelijäjärjestö

WFO on vuonna 2011 Etelä-Afrikan Kapkaupungissa perustettu maailman tuottaja- ja osuustoimintajärjestö, jossa on mukana lähes 100 järjestöä maapallon kaikista maanosista. Suomesta WFO:n jäsenenä on MTK. WFO jatkaa edeltäjänsä IFAP:n (International Federation of Agricultural Producers) työtä, joka toimi vuosina 1946 –

2010. Suomi on ollut mukana alusta lähtien viljelijöiden globaalissa yhteistyössä

Maailman viljelijöiden järjestön 9. vuosikokous järjestettiin 20.–23.5.2019 Luxemburgissa. Paikalla oli 26 viljelijäjärjestön edustajat Luxemburgin tuottajajärjestön isännöimänä. Vastaava kokous oli 2018 Moskovassa ja 2017 Helsingissä.

Järjestössä tapahtui merkittäviä muutoksia kuluneen vuoden aikana, kun järjestön uusi pääsihteeriksi Arianna Giuliadori yhdessä puheenjohtaja Theo de Jagerin kanssa kehittivät määrätietoisesti sen hallintoa. Järjestön taloustilanteen koheneminen on ollut nopeampaa kuin kriisin ollessa syvimmillään alun perin ajateltiin. Tämä on tarkoittanut kulujen karsintaa ja toiminnan priorisointia. Tilanne on vakautunut, mutta vielä on tehtävä työtä, jotta toiminta on oikeasti kestäväällä pohjalla. Tarvitaan lisää jäseniä, edustavuutta ja jäsenmaksutuloja, jotta järjestö voi toimia uskottavasti edunvalvojana.

Kokouksen yhteyteen oli koottuna useita seminaareja. Käsiteltävänä olivat antimikrobiresistenssi antibioottiresistenssi- (AMR) ja ruokaketjupaperit. Lisäksi käsiteltiin ilmastotyötä ja sen rahoitusta, maatalouden uusia rahoitusvälineitä, ruokaturvakeskustelua (Food System Dialogue, <https://foodsystmsdialogues.org>) David Nabaron johdolla sekä EAT Lancet Foundationin ruokajärjestelmämuutoksen ajattelua. EAT on arvostellut voimakkaasti lihan käyttöä ja vaatinut kulutuksen leikkaamista. Keskustelu yleiskokouksessa muodostui rakentavaksi, vaikkakin mielipiteet olivat hyvin erilaisia.

Navigointi kohti kestävämpää tulevaisuutta kaikille:

The Farmers' Route (viljelijöiden reitti) on asetettu!

WFO: n jäsenorganisaatiot ympäri maailmaa vahvistivat The Farmers' Route -ohjelman nyt jäsenkäsittelyyn. Ohjelma edistää viljelijöiden omaa lähestymistapaa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi ja korostaa tapaa, jolla viljelijät ympäri maailmaa ovat jo rakentamassa kestävämpää tulevaisuutta koko ihmis-kunnalle.

Nälänhätä maailmassa on kasvussa, elintarviketurva ja aliravitsemus ovat heikkenemässä. Äärimmäiset sääilmiöt yleistyvät. Viljelijöiden pääsy käsiksi tuotantoresursseihin, sukupuolten tasa-arvo, nuorten vaikutusmahdollisuudet ja markkinoillepääsy ovat edelleen haasteita. Viljelijät ovat ensimmäisiä, jotka kohtaavat nämä ongelmat ja joiden pitää ratkaista niitä päivittäin, jotta ruokaa voitaisiin tuottaa enemmän ja kestävämmiin vähemmällä tuotantopanoksilla.

Ohjelmassa korostetaan, että maailma on vuosituhansien ajan elänyt viljelijöiden työssä ja sitoutumisessa. Kuitenkin päätöksentekijät kansallisesti ja kansainvälisesti tekevät heidän päivittäiseen työhönsä ja elämänsä koskevat päätökset. Viljelijöiden on nyt aika sanoa mielipiteensä ja osoittaa tietään kohti kestävää kehitystä!

Kohti viljelijöiden ohjaamaa ilmastomuutosagendaa

Maa- ja metsätalouden rooli ilmastomuutoksessa on iso ja vaativa. Tästä syystä on välttämätöntä, että viestinnässä tuodaan esille maatalouden asema ja sen merkitys ilmastotyössä. Monet ihmiset ovat kovin etäällä perustuotannon arjesta, mikä vaatii tutkimuksiin perustuvaa faktatietoa ja sen tehokasta viestintää. Maataloustuotannon olosuhteet ovat maapallon eri osissa hyvin erilaiset, mikä on otettava huomioon ratkaisuissa.

Valmistelun pohjalta WFO toimi aktiivisesti COP25-ilmastokokouksessa Madridissa. Pääviesti koottiin paikalla avattuun The Climakers -teeman alle. MTK ja FFD ovat olleet aktiivisesti mukana The Climakers -työssä niin Euroopassa kuin Afrikassa.

WFO:n järjestöpäätökset ja kehittämistyö

Järjestön hallinnolliset päätökset tapahtuivat hyvässä yhteistyöhengessä, mikä on välttämättömyyksiä WFO:n toiminnan kehittämiseksi, uusien jäsenien saamiseksi sekä talouden vahvistamiseksi. Järjestön puheenjohtajana jatkaa Etelä-Afrikan Theo De Jager ja Euroopan edustajana johtokunnassa on Ranskan Arnold Puech d'Alissac. Jokaisella maanosalla on yksi edustaja johtokunnassa.

WFO:lla on useita erityisryhmiä. Jokaisessa ryhmässä kaikilla maanosilla on kaksi paikkaa. Suomesta MTK:n Kati Partanen on naisten komitean puheenjohtaja. Ruokaturvaryhmässä jäsenenä on Juha Ruippo MTK:sta.

FFD ja kehitysyhteistyöverkosto AgriCord

Finnish Agri-agency for Food and Forest Development (FFD) ry perustettiin hallinnoimaan viljelijöiden ja metsäomistajien kehitysyhteistyöhankkeita vuonna 2012. MTK on jäsenenä viljelijäjärjestöjen AgriCord-kehitysyhteistyöallianssissa, johon kuuluu 13 niin sanottua agri-agencyä eri maista. Verkoston yhtenä jäsenenä FFD toteuttaa Farmers Fighting Poverty -ohjelmaa, joka pyrkii köyhyyden vähentämiseen tuottajajärjestöjen vahvistamisen kautta.

Kehitysyhteistyöhankkeiden kokonaisbudjetti 2019 oli noin 0,7 miljoonaa euroa. Hankkeille tuettiin Suomen ulkoasiainministeriön, Hollannin (DGIS), Ranskan (AFD) ja Belgian (DGD) valtion kehitysrahoituksen sekä Euroopan komission rahoituksella. Hankkeilla tuettiin maa- ja metsätalouden tuottajajärjestöjä tai osuuskuntia eri aloilla: metsänhoidon, hunajan, maidon ja vihannesten tuotannossa sekä kalan kasvatuksessa. Tuetut järjestöt sijaitsevat Etiopiassa, Nepalissa, Tansaniassa ja Vietnamissa, ja niiden kautta saavutettiin yli 60 000 tuottajaa, joista 29 prosenttia naisia.

Kaikilla hankkeilla on suomalainen kummiyhdistys, joita 2019 olivat metsähoitoyhdistykset Savotta ja Päijät-Häme sekä Keski-Suomi. Maatalouspuolella kummeina toimivat: Suomen Puutarhanaiset ry, MTK Varsinais-Suomi sekä Lammi-Tuulos, sekä Suomen Kalankasvattajaliitto. Kummikoulutus keskittyi syksyllä ilmasto-osaamisen kehittämiseen, kummien toiminnan tehostamiseen sekä raportoinnin kehittämiseen. Kummikoulutukseen kutsuttiin uusia kummiehdokkaita, jotta kummiryhmää voitaisiin laajentaa.

AgriCord-allianssissa FFD on vastannut allianssin sukupuolten tasa-arvoa koskevan linjauksen valmistelusta. FFD:n rooli on ollut keskeinen valmisteltaessa AgriCordin ilmastotyön kehittämisestä. FFD osallistui AgriCordin nimissä Madridin ilmastokokoukseen.

Pohjoismaiset metsänomistajat Brysselissä NSF, eurooppalainen metsänomistajajärjestö CEPF ja metsänomistajien yhteistyöverkosto IFFA

MTK on aktiivinen jäsen Euroopan metsäomistajajärjestössä CEPF:ssä (the Confederation of European Forest Owners). CEPF on edustavimpien kansallisten metsäomistajajärjestöjen kattojärjestö ja se valvoo noin 16 miljoonan metsäomistajan etuja Euroopan tasolla. Nämä yksityiset perheet ja metsänomistajat huolehtivat 60 prosentista Euroopan metsäpinta-alasta. MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila on CEPF:n hallituksen varapuheenjohtaja. CEPF tiivisti toimintaansa jäsenjärjestöjensä kanssa esim. pitämällä säännöllisiä Skype-kokouksia ajankohtaisista EU-metsäaiheista. CEPF oli myös aktiivinen erilaisten politiikkapapereiden suhteen: muun muassa biodiversiteetti, EU:n metsästrategia ja kestävän rahoituksen taksonomia -paperit olivat aktiivisen työn alla. CEPF:n vuosikokous oli kesäkuussa 2019 Portugalissa.

Pohjoismaiset metsäomistajat tekevät erittäin tiivistä yhteistyötä erityisesti eurooppalaisten metsäpoliittisten haasteiden tiimoilta. Yhteistyö on organisoitu Nordens Skogsägarorganisationers Förbund (NSF) muodossa. NSF:llä on osana CEPF:n toimistoa yhteinen metsäkoordinaattori Brysselissä. Vuonna 2016 metsäkoordinaattoriksi valittiin suomalainen metsänhoitaja Meri Siljama. Vuonna 2019 pohjoismaisen yhteistyön puheenjohtajamaa oli Ruotsi ja vuosikokous pidettiin syyskuussa Varbergissä, Etelä-Ruotsissa.

MTK on myös jäsenenä globaalissa metsäomistajien yhteistyöverkostossa IFFA:ssa (International Family Forestry Alliance). MTK:n edustajana hallituksen jäsenenä oli vuonna

2019 Satu-Marja Tenhiälä. IFFA:n toiminta perustuu perhemetsätalouden edistämiseen globaalilla tasolla. Väliaikaisena puheenjohtajana on toiminut Lennart Ackzell, mutta uusi puheenjohtaja on tarkoitus valita vuoden 2020 vuosikokouksessa. IFFA aloitti strategiansa uusimisen ja työ saadaan valmiiksi 2020. Vuonna 2019 IFFA oli mukana monessa globaalin tason kokouksessa puhumassa perhemetsätalouden puolesta muun muassa UNFF:ssa.

Euroopan Talous- ja Sosiaalikomitea

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) on EU:n neuvonantava elin, joka koostuu työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä muiden eturyhmien edustajista. Se antaa lausuntoja ehdotetuista lakiesityksistä neuvostolle, Euroopan komissiolle ja Euroopan parlamentille. Komitea järjestää myös säännöllisesti erilaisia tilaisuuksia ja tapahtumia ajankohtaisista EU-asioista.

MTK on ollut edustettuna ETSK:ssa koko Suomen EU-jäsenyyden ajan. Tällä hetkellä komitean jäsenenä MTK:sta toimii johtaja Simo Tiainen.

Suomen EU-puheenjohtajuuskausi näkyi myös ETSK:n toiminnassa. Puheenjohtajamaa Suomi pyysi komitealta muun muassa lausunnon sinisestä biotaloudesta, jonka laatijana Simo Tiainen toimi. Heinäkuun täysistunnossa Suomen sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen vieraili esittelemässä Suomen puheenjohtajuuskauden ohjelmaa, josta käytiin keskustelua.

Suomen puheenjohtajuutta juhlistettiin komiteassa heinäkuussa myös erityisessä Suomi-illassa, jossa pääosissa olivat suomalainen ruoka ja kulttuuri. Tapahtuma sai ETSK:ssa suuren suosion.

ETSK:n eri ryhmät sekä myös komitean työvaliokunta järjestivät puheenjohtajuuskaudella omia tilaisuuksiaan ja seminaareja Suomessa. Komitean työvaliokunnan seminaari kesäkuussa käsitteli ilmastonmuutosta. Vierailun yhteydessä ETSK:n puheenjohtaja Luca Jahierille järjestettiin tapaaminen pääministerin Antti Rinteen kanssa. MTK:n edustajan ryhmä III järjesti syyskuussa eduskunnan tiloissa kestävä kasvua käsittelevän seminaarin, jonka teemoina olivat biotalous, digitalisaatio ja infrastruktuuri. MTK:n puheenjohtaja Marttila oli yksi seminaarin avauspuhujista. Seminaariin osallistui runsaat 100 henkilöä.

Tapahtuman yhteydessä komitean jäsenille järjestettiin erillinen tutustumisretki suomalaisen kestäväan metsätalouteen sekä vierailu agroekologista symbioosia toteuttavalle Palopuro -maatilalle.

EU-instituutioiden vaihtuminen vaikutti ETSK:n työhön kertomusvuonna. Komission vaihtumisen vuoksi EU-lainsäädäntöesityksiä oli käsiteltävänä normaalivuotta vähemmän ja vastavasti muita tilaisuuksia sekä komitean oma-aloittemietintöjä oli tavallista enemmän. Aiempien vuosien tapaan MTK järjesti ETSK:n tiloissa Brysselissä erilaisia tilaisuuksia. Komiteassa vieraili myös useita suomalaisia vierasryhmiä.

KAUPPOLITIikka

Kauppolitiikassa monenkeskiset neuvottelut WTO:ssa jumisissa

Monenkeskinen kauppajärjestelmä Maailman kauppajärjestön WTO:n johdolla on ollut ongelmassa. Buenos Airesin ministerikokouksen (MC11) monenkeskinen kauppolitiikan valmistelu on ol-

lut yhtä vaatimatonta kuin viimeinen kokouskin. Keskeisten jäsenmaiden halu löytää uusia ratkaisuja oli vähäinen. Edellisessä Nairobien kokouksessa toista vuosikymmentä pyöritetty niin sanottu Dohan kehityskierros saatiin loppusuoralle ja maatalouden kannalta tärkein päätös oli vientituesta ja vastaavista kilpailumuodoista luopuminen.

Vaikka EU ei käytä vientitukea, se on maatalouspolitiikan yksi markkinahäiriötyökalu. Toisaalta valtion vientiyritykset, vientiluotot ja ruoka-apu ovat edelleen aktiivisessa käytössä monessa maassa. Merkittävää on myös, että valtionyritysten rooli on kasvanut erityisesti Kiinan vientituen työkaluna.

Nairobun ratkaisussa teollisuusmaat päättivät luopua kokonaan maataloustuotteiden vientituesta lyhyen siirtymäkauden aikana. EU:lle tämä ratkaisu ei ole suuri, koska vientitukea ei nyt käytetä. Ongelmallisinta on, että EU:lta puuttuu nyt kiristävissä kauppapoliittisessa ympäristössä sopeutumistyökaluja.

Ratkaisun tärkeä osuus oli vientikilpailun muidenkin muotojen kielto. Kirjaukset tehtiin mm. ruoka-avusta ja vientiluotoista sekä niiden maksimipituudesta. Kehitysmaat kuten Brasilia sai vientituen käytölle jatkoaikaa, mitä kritisoitiin yleisesti EU:n tuottajamaiden järjestön COPA-COGECA:n kannanotoissa.

Huonot tulokset ministerikokouksessa yhdessä presidentti Trumpin kauppapoliittisten toimien kanssa ovat herättäneet huolta monenkeskisen järjestelmän tulevaisuudesta. Erityisesti riitojenratkaisupaneelien tuomarinimityksien estäminen on halvauttamassa WTO:n toimintaa. EU:n uuden komission tärkeänä tehtävänä on WTO:n toiminnan uudistaminen ja riitojenratkaisun huolehtiminen jatkossakin. MTK on kannustanut tapamisissaan ratkaisun löytämisen tärkeyttä Helsingin, EU:n ja WTO:n keskeisille päättäjille.

Kahdenkeskisiä kauppaneuvotteluja eri suuntiin

Monenkeskisten neuvottelujen vaikeudet ovat johtaneet keskeiset kauppakumppanit neuvottelemaan suoraan keskenään alueellisista vapaa-

kauppasopimuksista. Kahdenkeskisissä neuvotteluissa päästää aina syvemmälle yksityiskohtiin kuin monenkeskisissä neuvotteluissa.

Donald Trumpin tultua USA:n presidentiksi EU:n ja USA:n kauppaneuvottelut jumittuivat. USA:n kauppakiista Kiinan kanssa on laajentunut lähes hallitsemattomasti. Komission puheenjohtajan Junckerin ja presidentti Trumpin teräs- ja alumiinitullien estämiseksi käydyissä neuvotteluissa USA on painostanut EU:ta avaamaan myös elintarvikemarkkinoita USA:n viejille. Nykyisten tulliennusteissa soijan tuonti on kasvanut EU:hun rajusti, kun Kiina asetti vastatoimena tuontitullit USA:n maataloustuotteille. Kauppasodan lieventyessä, USA:n soijan hinta on tasaantunut ja vienti Kiinaan on alkanut uudelleen.

MTK on tukenut COPA-COGECA:n linjaa, jonka mukaan maataloutta ei pidä erottaa erillisiksi neuvotteluiksi USA:n kanssa, vaan elintarviketurvallisuuteen liittyvät vaikeat asiat on pystyttävä ratkaisemaan osana laajempaa kauppasopimusta USA:n kanssa. Tehtävä on vaikea, koska USA kytkee hyvin nopeasti EU:lle tärkeät gmo- ja elintarvikehygieniakysymykset sekä hormonien käytön neuvottelujen ydinkysymyksiksi.

EU on hakenut aktiivisesti uusia markkinoita onnistuneesti Japanin kanssa käydyissä pitkissä neuvotteluissa. Neuvottelut lähtivät uudelleen liikkeelle poliittisella tasolla, kun USA irtautui Tyyntenmeren alueen kauppasopimuksesta (TPP). Vaikka sopimuksen siirtymäajat ovat pitkiä, helmikuussa 2019 voimaan astuva sopimus on erittäin merkittävä myös EU:n maataloustuotteille.

EU on ollut pitkään jumissa niin sanotun Mercosur-sopimuksen kanssa (EU–Etelä-Amerikka). Vallanvaihdosten seurauksena EU puristi neuvottelutuloksen valmiiksi Mercosurin kanssa. EU tarjo-

si kasvavia maataloustuotteiden tuontikiintiöitä vastapainoksi Mercosur-maiden markkinoiden avautumisesta. MTK on kiinnittänyt huomiota erityisesti naudanlihan ja siipikarjan lihan tuontikiintiöiden kasvattamiseen samassa yhteydessä, kun Iso-Britannia on eroamassa EU:n sisämarkkinoilta. Oleellista on se, että laatuvaatimukset tuotaville tuotteille eivät vastaa EU:n omia tuotantovaatimuksia.

Merkittävin kauppaneuvotteluprosessi on alkanut Iso-Britannian kanssa, kun tulevan suhteen neuvottelut alkavat. Neuvottelu on ensimmäinen, jossa kauppasopimuksella pitäisi sopia kaupan esteistä vapaakauppaa harjoittaneiden alueiden välillä. Parhaimmassakin tapauksessa kaupankäyntiin aiheutetaan kitkaa. Eurooppalaisen elintarvikealan kannalta haastavinta on merkittävän sisämarkkinaostajan menettäminen, kun brittien elintarvikeomavaraisuus on ollut vain 60 prosenttia. Samalla kilpailu lisääntyy merkittävästi. Kansainliiton maista myös Uusi-Seelanti ja Australia ovat aloittaneet neuvottelut EU:n kanssa kauppasopimuksesta.

MTK on tavannut uuden kauppakomissaari Hoganin kabinetin edustajia, komission kauppaa-

pääosaston johtoa kuin maatalous- ja kauppapääosastojen vastaavia virkamiehiä Helsingissä, Brysselissä ja Genevessä. Tapaamisessa oli esillä muun muassa ruokaturvajärjestelmien erilaisuus, mikä näkyy mm. hormonien, lääkeaineiden ja geneettisesti muokattujen organismien kuten kasvien hyväksyttävyydessä.

MTK on tukenut EU:n neuvottelujen avausta, jossa EU ei muuta omaa kuluttajalähtöistä ruokapolitiikkaansa. Tämä on eurooppalaisen ruoantuotannon mallin jatkumisen kannalta aivan välttämätöntä. MTK on huomauttanut, että eläinten hyvinvointiin ja viljelyn ympäristövaatimukseen on EU:ssa asetettu yhä uusia lisävaatimuksia. MTK on nostanut esiin myös Pariisin ilmastopöytäkirjan velvoitteisiin sitoutumisen, kun Brasilia presidentin vaihdoksen yhteydessä on ilmoittanut raivaavansa runsaasti sademetsää kasvavan maataloustuotannon tieltä. Laajat metsäpalot ovat myös herättäneet laajasti huolta. Vaikka Brasilia on Mercosur-sopimuksessa sitoutunut Pariisin sopimukseen, ei Mercosur-sopimuksessa ole sanktioita, joilla sitoumuksia voitaisiin oikeustoimin velvoittaa.

ORGANISAATIO JA JÄSENISTÖ 2019

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n jäsenenä oli vuoden lopussa 14 maataloustuottajaliittoa, 62 metsänhoitoyhdistystä, Suomen Turkkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto, Suomen Yhteismetsät ry ja Suomen Hippos ry. MTK-liittojen jäsenenä oli 323 yhdistystä sekä yhteisöjäsenenä osuuskuntia ja eri tuotantosuuntia edustavia kerhoja. MTK-yhdistykseen kuului vuoden lopussa 114 115 jäsentä ja 42 696 jäsentilaa. Jäsenten määrä metsänhoitoyhdistyksissä oli 201 891.

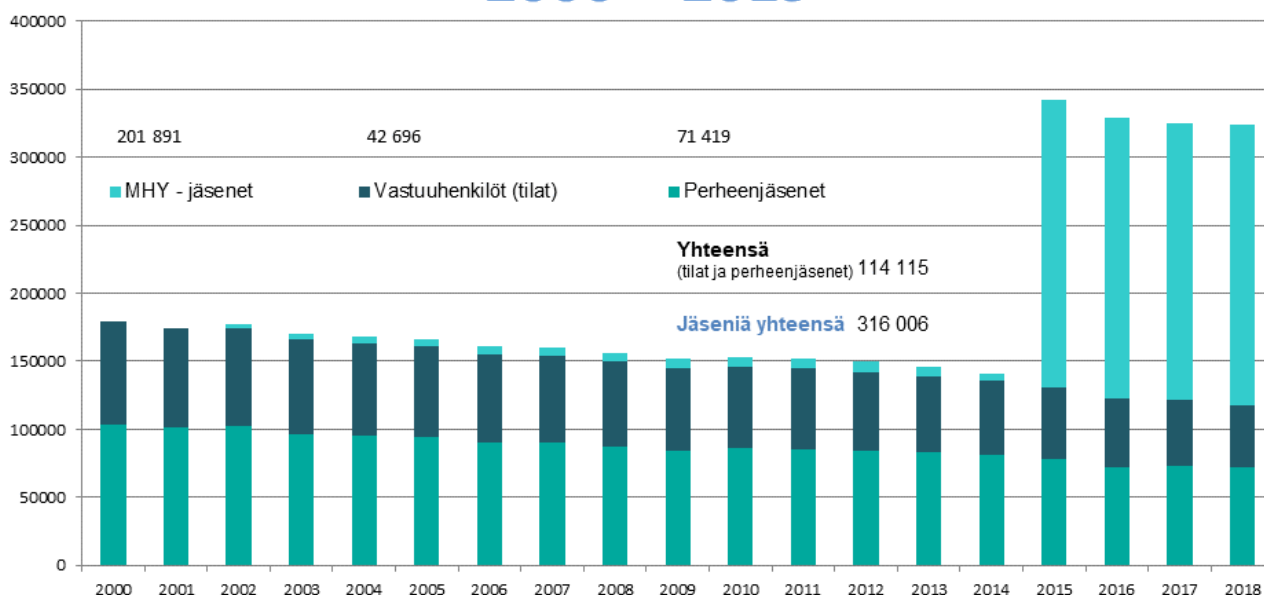
316006 JÄSENTÄ

Maanviljelijät
Metsänomistajat
Maaseutuyrittäjät

Maataloustuottajien liitot (14) ja yhdistykset (323) Metsänhoitoyhdistykset (62)

Suomen Turkkiseläinten kasvattajain Liitto ry
ProAgria Keskusten Liitto
Suomen Yhteismetsät ry
Suomen Hippos ry

MTK:n jäsenmäärän kehitys 2000 – 2019

MTK-KESKUSLIITON HALLINNON JA TOIMIELINTEN TOIMINTA

Valtuuskunta

MTK:n valtuuskunta kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa. Valtuuskuntaan kuului 55 MTK-liittojen nimeämää jäsentä, 20 MTK:n jäseniksi liittyneiden metsänhoitoyhdistysten nimeämää jäsentä, kolme yhteisöjäsentä ja seitsemän asiantuntijaa.

Valtuuskunnan kevätkokous

Valtuuskunnan seminaari ja kevätkokous oli Helsingissä 16.4.–17.4.2019. Seminaarissa käsiteltiin ensin yleispoliittista tilannetta ministeri Jari Lepän alustuksen pohjalta. Tämän jälkeen käsiteltiin järjestön sisäisiä asioita, kuten valiokuntauudistusta ja järjestön kehittämishelmia. Varsinainen sääntömääräinen kevätkokous oli toisen päivän ohjelmassa.

Valtuuskunnan asialistalla olivat sääntömääräisten kevätkokousasioiden lisäksi vuoden 2020 toiminnan painopisteet, järjestöuudistusasiat sekä vuoden 2018 Yhdistysten Helmi -palkinnon jako. Valtuuskunta päätti järjestöremontin etenemisestä, vahvisti MTK:n ja MTK-konsernin edellisen vuoden tilinpäätöksen ja antoi vastuuvapauden asianomaisille.

Valtuuskunnan puheenjohtajaksi valittiin Eerikki Viljanen Vihdistä, 1. varapuheenjohtajaksi Tiina Linnainmaa Hämeenkyröstä ja 2. varapuheenjohtajaksi Matti Alatalo Mhy Koillismaalta. Valtuuskunnan sihteerinä toimi järjestöjohtaja Matti Voutilainen MTK:sta.

Valtuuskunnan syyskokous

Valtuuskunnan syyskokous oli 26.–27.11.2019 Espoossa. Ensimmäinen päivä käytettiin yleiskeskusteluun sekä MTK:n ja valtuuskunnan asiantuntijoiden vastauspuheenvuoroihin. Ministeri Jari Leppä vieraili valtuuskunnassa alustamassa ajankohtaisista asioista ja vastaamassa valtuuskunnan jäsenten kysymyksiin. Toisena päivänä jatkettiin varsinaisten syyskokousasioiden käsittelyä. Valtuuskunta hyväksyi MTK:n toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2020, keskusliiton sääntömuutoksen 1. käsittelyn sekä Suomen Hippos ry:n liittymisen keskusliiton neljänneksi yhteisöjäseneksi.

VALTUUSKUNNAN JÄSENET

MTK-liitot

1	Etelä-Pohjanmaa	Huhtala Arto
2	Etelä-Pohjanmaa	Kankaanpää Johanna, pj
3	Etelä-Pohjanmaa	Kohtakangas Kati
4	Etelä-Pohjanmaa	Laukkonen Jari
5	Etelä-Pohjanmaa	Ojala Tero
6	Etelä-Pohjanmaa	Rantala Suvi
7	Etelä-Pohjanmaa	Uitto Hannu
8	Etelä-Savo	Paunonen Jouni pj
9	Etelä-Savo	Siiriäinen Anna
10	Etelä-Savo	Makkonen Otto
11	Häme	Kantola Matti
12	Häme	Parikka Pia
13	Häme	Laine Arto pj.
14	Häme	Mänki Marianne
15	Häme	Väilä Päivi
16	Kaakkois-Suomi	Hovi Petri
17	Kaakkois-Suomi	Pesonen Helena
18	Kaakkois-Suomi	Savelainen Ville
19	Kaakkois-Suomi	Seitsonen Matti pj
20	Keski-Pohjanmaa	Ala-Kopsala Atso pj
21	Keski-Pohjanmaa	Vuotila Henna
22	Keski-Pohjanmaa	Kiljala Markku
23	Keski-Suomi	Lahti Tero pj
24	Keski-Suomi	Lunttila Tommi
25	Keski-Suomi	Mäkelä Martti
26	Lappi	Repo Marko
27	Lappi	Leinonen Tuomo
28	Pirkanmaa	Hevonoja Jani
29	Pirkanmaa	Linnainmaa Tiina
30	Pirkanmaa	Niittyöja Jukka pj.
31	Pohjois-Karjala	Myllynen Kalle
32	Pohjois-Karjala	Mäkisalo Jouni pj
33	Pohjois-Karjala	Pennanen Kari Pekka
34	Pohjois-Savo	Huuskonen Jukka
35	Pohjois-Savo	Partanen Juha
36	Pohjois-Savo	Räsänen Noora
37	Pohjois-Savo	Seppälä Johanna
38	Pohjois-Suomi	Ahlholm Jari pj
39	Pohjois-Suomi	Komulainen Eija
40	Pohjois-Suomi	Mulari Laura
41	Pohjois-Suomi	Ojantakanen Jukka
42	Pohjois-Suomi	Varis Ari
43	Satakunta	Kaappa Antero

44	Satakunta	Kangasvuori-Hosike Anne
45	Satakunta	Markkula Ilkka pj
46	Satakunta	Helkkula Mervi
47	Satakunta	Ruski Jari
48	Uusimaa	Viljanen Eerikki
49	Uusimaa	Kurki Sanna
50	Uusimaa	Nieminen Elmeri pj
51	Varsinais-Suomi	Riiko Kaisa
52	Varsinais-Suomi	Kirjonen Ari-Pekka pj
53	Varsinais-Suomi	Setälä Anna
54	Varsinais-Suomi	Tuominen Jarno
55	Varsinais-Suomi	Ahokas Pekka

Yhteisöjäsenet

1	STKL	Sjöholm Markuas
2	ProAgria	Merja Keisala
3	Yhteismetsät	Jumisko Timo

Metsänhoitoyhdistykset

1	Itä-Suomi	Aalto Jouni
2	Itä-Suomi	Lantta Sari
3	Itä-Suomi	Tirola Mikko
4	Itä-Suomi	Otronen Päivikki
5	Itä-Suomi	Tolppanen Tapio
6	Itä-Suomi	Helminen Seppo
7	Itä-Suomi	Kuokka Juha
8	Itä-Suomi	Hatakka Markku
9	Länsi-Suomi	Hakala Herman
10	Länsi-Suomi	Sillanpää Jarmo
11	Länsi-Suomi	Mäntylä Juha
12	Länsi-Suomi	Saikki Vesa
13	Länsi-Suomi	Piekkä Tuula
14	Länsi-Suomi	Poutiainen Jarmo
15	Länsi-Suomi	Villman Jarmo
16	Länsi-Suomi	Vesanto Jukka
17	Pohjois-Suomi	Marttila Tuomo
18	Pohjois-Suomi	Moilanen Heikki
19	Pohjois-Suomi	Heikkilä Matti
20	Pohjois-Suomi	Alatalo Matti

Asiantuntijat

Valio Oy	Toimitusjohtaja Annikka Hurme
Mela	Toimitusjohtaja Päivi Huotari
Pellervo-Seura	Toimitusjohtaja Sami Karhu
HKScan Oyj	Toimitusjohtaja Tero Hemmilä
Avena Nordic Grain Oy	Toimitusjohtaja Antti Snellman
Yara Suomi	Kaupallinen johtaja Timo Räsänen
Luke	Professori Johanna Buchert

MTK:N METSÄVALTUUSKUNNASSA EDUSTETTUINA OLEVAT TAHOT JA NIIDEN VARSINAISET EDUSTAJAT VUONNA 2019

Metsävaltuuskunnassa edustettu taho

Auranmaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Eteläisen-Suomen Yhteismetsät	yhteismetsien yhdistys
Etelä-Karjala	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Etelä-Pohjanmaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Etelä-Savo	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Etä metsänomistajien Liitto	asiantuntija
Haapavesi-Kärsämäki	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Ii	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Isojoki-Karjoki	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Itä-Lappi	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Jeppo	metsänhoitoyhdistys (SLC:n jäsen)
Joulupuuseura	asiantuntija
Kaakko	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Kainuu	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Kangasniemi-Pieksämäki	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Kanta-Häme	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Karhu	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Karstula-Kyyjärvi	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Keskipohja	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
Keski-Savo	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)

Varsinainen edustaja

Heikki Tuominen
Pauli Sibakov
Juha Kuokka
Esa Similä
Juha-Pekka Hannikainen
Jaakko Temmes
Raimo Kielenniva
Antero Kurttila
Juha Piikkilä
Hannu Välikangas
Anders Häggman
Juha Ruuska
Vesa Tylli
Arto Appelgren
Ville Häkkinen
Juha Kartano
Tuomo Raininko
Toivo Poikonen
Markku Pajala
Arto Pelkonen

Metsävaltuuskunnassa edustettu taho		Varsinainen edustaja
Keski-Suomi	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Mikko Tirola
Kihniö-Parkano	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Jukka Vesanto
Kiiminki	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Pentti Jokikokko
Kittilä	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Aaro Granroth
Koillismaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Matti Alatalo
Kymenlaakso	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Eero Kivistö
Lakeus	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Jari Lehtinen
Loimijoki	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Markku Erelä
Lounais-Häme	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Antti Jaakkola
Lounametsä	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Timo Junnila
Länsi-Pohja	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Tuomo Marttila
Länsi-Raja	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Ilkka Koskela
Länsi-Uusimaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Jyri Mela
Marttila	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Juha Kylämäki
Metsäpohjanmaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Sami Puska
Mänty-Saimaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Sari Lantta
Oulun seutu	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Juha Sipola
Pirkanmaa	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Antti Teivaala
Pohjois-Karjala	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Päivikki Otronen
Pohjois-Pirkka	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Antero Unkila
Pohjois-Savo	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Seppo Helminen
Pohjois-Suomen Yhteismetsien yhd	yhteismetsien yhdistys	Timo Jumisko
Posio	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Heikki Lehtiniemi
Punkalaidun	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Tapio Kaunisto
Pyhä-Kala	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Juhani Kumpusalo
Päijänne	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Markku Hatakka
Päijät-Häme	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Jarmo Poutiainen
Ranua	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Rauno Kelahaara
Rautavaara	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Timo Tuovinen
Roine	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Matti Rauhalahi
Rokua-Paljakka	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Pekka Välinen
Rovaniemi	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Pekka Lehto
Salla	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Sakari Salmijärvi
Salometsä	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Heikki Sariola
Satakunta	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Harri Asmala
Savotta	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Tapio Tolppanen
Siikalakeus	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Matti Heikkilä
Sodankylä	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Hannu Jänkälä
Soini	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Pekka Saarenketo
Sotkamo	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Aimo Korhonen
Suomonselkä	metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)	Kyösti Heikkilä

Metsävaltuuskunnassa edustettu taho

Södra Skogsreviret
Tarvasjoki-Karinainen
Uusimaa
Västaboland
Yli-li
Ylitornio
Ylä-Kainuu
Ylä-Lappi
Åland
Österbotten

metsänhoitoyhdistys (SLC:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (SLC:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (MTK:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (SLC:n jäsen)
metsänhoitoyhdistys (SLC:n jäsen)

Varsinainen edustaja

Otto von Frenckell
Jari Tahila
Esa Riola
Johan Hermansson
Eeli Mäkipaaso
Reijo Oja
Heikki Moilanen
Aarne Kultima
Jan Salmén
Kenneth Pähls

JOHTOKUNTA

MTK:n johtokunta kokoontui 13 kertaa ja piti yhden sähköpostikokouksen. Johtokunta käsitteli kokouksissaan maatalouteen, ympäristöön, metsänomistukseen ja maaseutuyrittäjyyteen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja teki niitä koskevia linjauksia ja päätöksiä sekä kannanottoja. Myös monia maankäyttö-, sosiaali- ja veropolitiikkaan liittyviä asioita oli johtokunnan asialistalla.

Yhtenä keskeisenä asiana vuoden mittaan oli järjestöuudistuksen ja siihen liittyvien sääntömuutosten ja uuden jäsenpalvelualueen valmistelu. Kevään eduskuntavaalien jälkeisiin hallitusneuvotteluihin valmistaututtiin kokoamalla MTK:n hallitusohjelmataavoitteet. Eurovaaleihin valmistauduimme omalla EU-vaaliohjelmalla ja -tavoitteilla, jotka käännettiin myös englanniksi käytettäväksi Brysselissä. Tuleva CAP 2020-ohjelma oli käsitellessä useaan otteeseen.

Eri sidosryhmien, muun muassa osuuskuntien edustajien tapaamiset olivat osa johtokunnan työtä. Pidimme perinteiseen tapaan yhteistyökokouksia yhteistyöjäsenten kanssa. Johtokunta käsitteli ja teki päätöksiä myös keskusliiton taloudesta ja sijoituksista.

Johtokunta käsitteli liittojen lähettämiä kirjeitä, esityksiä ja aloitteita. Johtokunnan kokousten yhteydessä oli myös asiantuntija-alustuksia ja pienoisseminaareja eri aiheista. Johtokunnan jäsenet kiersivät aktiivisesti liittojen ja yhdistysten kokouksissa ja tilaisuuksissa ympäri Suomea.

Johtokunta teki kesällä kolmipäiväisen maakuntamatkan Varsinais-Suomeen tutustuen mm. loimaalaiseen koetilaan sekä Sarka-museoon. Lisäksi vierailimme sokerijuurikkaan tutkimuskeskuksessa ja marja- sekä sikatilalla. Lopuksi tutustuimme Oripään Okra-messuihin.

Johtokunta kävi tammikuussa Berliinissä tutustumassa Grüne Woche-näyttelyyn, Suomen osaston ja MTK:n tilaisuuksiin sekä kutsuvieraana kymmenpäiväisen näyttelyn avajaisiin.

Johtokunnan kokoonpano

1. puheenjohtaja MMT, mv. Juha Marttila Simosta (2009 –, johtok. jäsen 2005 -), 2. puheenjohtaja agronomi, mv. Mauno Ylinen Alahärmästä (2009 -, johtok. jäsen 2006 -), 3. puheenjohtaja TaM, mv. Markus Eerola Hyvinkäältä (2011 -), maatalousyrittäjä Kati Partanen Iisalmesta (2011 -) maatalousyrittäjä Pertti Hakanen Sastamalasta (2012 -), maanviljelijä Jaakko Halkilahti Salosta (2014 -), Aki Kaivola: agronomi, mv, Lammilta (2015 -), maanviljelijä Asko Miettinen Joensuusta (2019 -) maanviljelijä Kaisa Pihlaja Jalasjärveltä (2019 -)

Johtokunnan kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeutettuina osallistuivat valtuuskunnan puheenjohtaja, mv. Eerikki Viljanen, metsävaltuuskunnan puheenjohtaja mv. Mikko Tirola sekä toiminnanjohtaja Antti Sahi. Johtokunnan sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöstöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

JOHTORYHMÄ

Johtoryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana 14 kertaa. Keskusliiton operatiivisena elimenä toimii johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee johtokunnan sille antamia tehtäviä ja valmistele johtokunnalle päätettäväksi esitettäviä asioita. Lisäksi johtoryhmä käsittelee ja tekee päätöksiä keskusliiton talous- ja henkilöstöasioista siinä laajuudessa kuin johtoryhmän ohjesäännössä on määriteltä.

Johtoryhmän kokoonpano

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi johtokunnan ensimmäinen puheenjohtaja Juha Marttila ja jäseninä 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen, 3. puheenjohtaja Markus Eerola sekä toiminnanjohtaja Antti Sahi. Läsnäolo-oikeutettuina johtoryhmän kokouksiin ovat osallistuneet MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen sekä metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola. Keskusliiton toimihenkilöt ovat osallistuneet johtoryhmän kokouksiin omien vastualueidensa asioiden esittelijöinä. Johtoryhmän sihteerinä toimi johdon erityisavustaja Tiina Perho sekä talous- ja henkilöasioiden osalta talousjohtaja Heikki Laurinen.

MTK-LIIITTOJEN PUHEEN- JOHTAJAKOKOUKSET

MTK-liittojen puheenjohtajat kokoontuivat kertomusvuoden aikana keskusliiton kutsusta yhteensä neljä kertaa. Tämän lisäksi liittojen puheenjohtajilla oli omia kokouksia. Kaksi kokouksista pidettiin valtuuskunnan kokouksia edeltävinä päivinä valtuuskuntaa valmisteleva kokous -nimisinä. Näihin valtuuskuntaa valmiste-

leviin kokouksiin kutsuttiin myös metsänhoitoyhdistysten alueelliset edustajat ja keskusliiton yhteisöjäsenet.

Kokouksissa käsiteltiin ajankohtaisia maatalous- ja metsäpolitiikan asioita, markkinatilannetta, järjestön toimintaa, taloutta ja kehittämistä sekä valmisteltiin valtuuskunnan kokouksia. Osassa kokouksista olivat mukana liittojen toiminnanjohtajat.

HENKILÖSTÖKERTOMUS

MTK:n keskusliitossa työskenteli vuoden 2019 lopussa yhteensä 90 henkilöä. Henkilöstön määrä on pysynyt edellisestä vuoteen nähden suunnilleen samalla tasolla (vuoden 2019 lopussa henkilöstöä oli 92 henkilöä).

Naisten osuus henkilökunnasta oli vuoden 2019 lopussa 54 prosenttia ja miesten 46 prosenttia. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 48 vuotta ja keskimääräinen palvelusaika oli 8,7 vuotta. Henkilöstön vaihtuvuus on alhainen.

Ikäjakauma 31.12.2019:

ikä (vuosia)	henkeä (lkm)	% henkilökunnasta
20-29	6	6,7
30-39	16	17,8
40-49	18	20
50-59	40	44,4
60 -	10	11,1

Vuosi 2019 piti sisällään resurssoinnin suunnittelua ja korvausrekrytointeja. Rekrytointeja toteutimme pääsääntöisesti asiantuntijatehtäviin ja lisäksi toimintavuoden aikana toteutimme MTK:n toiminnanjohtajan rekrytoinnin eläköityvän toiminnanjohtajan seuraajaksi. Tarjosimme kesätyö- ja harjoittelupaikkoja nuorille koululaisille ja opiskelijoille.

Keskusliiton henkilöstön kehittämisessä jatkoimme edellisen toimintavuoden kehittämishankkeita mm. johtamisen ja organisaation muutosvalmiuksien kehittämiseen liittyen. Organisaation valmiuksia uudistumiskykyyn ja uusiin työskentelytapoihin kehitimme muun muassa esimies- ja työyhteisövalmennuksin. Saatoimme työympäristönmuutoshankkeen päätökseen helmikuun 2019 aikana henkilöstön muuttaessa Simonkadun uusittuihin työskentelytiloihin ja ottaessa

käyttöön uudet yhteistyötä ja osaamisen jakamista tukevat työskentelytilat ja -tavat. Edellä kuvatuin hankkein tuimme järjestön strategian toteutumista ja osaamisen kehittämistä asiantuntijatyössä.

Toteutimme vuosittaiset kehityskeskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, laadimme tarvittavat henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat sekä varmistimme aiemmin sovittujen kehitystoimenpiteiden toteutumisen. Sisäisen viestinnän ja tiedonkulun varmistamiseksi jatkoimme säännöllisiä yhteisiä henkilöstötilaisuuksia ja infoja sekä kehitimme sisäisen viestinnän työkaluja ja toimintatapoja. Toimintavuoden aikana osallistuimme ensi kerran valtakunnalliseen Lapsi mukaan töihin -päivään.

Vuoden 2019 alkupuolella toteutettiin yhteistyössä Corporate Spiritin kanssa laaja henkilöstötutkimus koskien Keskusliiton johtamista, sitoutumista ja suorituskykyä. Henkilöstötutkimuksen vastausaktiivisuus oli erittäin hyvällä tasolla 87,8 prosenttia. Tutkimuksen People Power-indeksi Keskusliiton osalta oli 69,5 prosenttia, (Suomen toimihenkilönormi 67,9 prosenttia). Keskusliiton tulos on tutkimusorganisaation luokittelun mukaan hyvällä tasolla.

Jatkoimme asiantuntijatyön työhyvinvoinnin monipuolista ylläpitämistä ja kehittämistä yhteistyössä henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa. Hyvien työterveyspalveluiden lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua hyvinvointiluentoihin ja tyky-tapahtumiin. Jatkoimme edelleen 50 vuotta täyttäneiden mahdollisuutta osallistua työkykyä tukevaan Kuntoviikkoon. Kuntoviikko on ennalta ehkäisevää varhaisvaiheen kuntoutusta, jota Kela tukee. Lisäksi tuimme henkilöstön hyvinvointia, liikunta- ja kulttuuriharrastuksia tarjoamalla liikunta- ja kulttuuriseteleitä. Vuonna 2019 sairauspoissaolot olivat alhaiset. Sairauspoissaoloprosentti oli 0,6 ja sairauspoissaoloja oli henkilöä kohti keskimäärin 2,7 päivää vuodessa. Vuonna 2018 niitä oli 4 päivää henkilöä kohti.

TIETOHALLINTO

Tietohallinnon johtoryhmä kokoontui toimintavuonna 10 kertaa. Johtoryhmän kokoonpano toimintavuonna muuttui henkilömuutosten takia. Johtoryhmän puheenjohtaja Heikki Laurinen (1.1.–31.12.), Antti Sahi (1.1.–31.12.), Tero-Pekka Hämäläinen (1.1.–28.8.), Petri Numminen (28.8.–31.12.) ja sihteerinä Kimmo Kallionalusta (1.1.–31.12.) Ryhmän vastuuna on koko MTK-ryhmää koskevat yhteiset toimintamallit ja palvelut sekä kokonaisarkkitehtuurin periaatteet ja tietoturva.

MTK:n IT-ohjausryhmän kokoonpano toimintavuonna Antti Sahi (puheenjohtaja), Klaus Hartikainen, Markus Lassheikki, Matti Voutilainen, Johan Åberg, Liisa Pietola, Visa Merikoski, Juha Hakkarainen ja Kimmo Kallionalusta (sihteerit). MTK:n IT-ohjausryhmä kokoontui toimintavuonna neljä kertaa. Ohjausryhmän vastuulla on kokonaisuutena edunvalvontaan liittyvien tietotekniikkapalveluiden kehittäminen ja johtaminen sekä päätöksenteko uusien konseptien ja palveluiden kehittämisestä kehitystiimien esityksen pohjalta.

MTK:n tietotekniikkaan liittyvät kehitystiimit on jaettu kolmeen keskeiseen toiminta-alueeseen, jotka ovat edunvalvonnan markkinainformaatiopalvelut (pj Lassheikki Markus), edunvalvonnan viestintäpalvelut (pj Klaus Hartikainen) sekä jäsenhankinta ja jäsenpalvelut (pj Matti Voutilainen). Toiminta-alueittain organisoidut kehitystiimit varmistavat toiminta-alueen jatkuvien palveluiden kehittämisen, ohjauksen ja laadunvarmistuksen.

Tietohallintostrategian 2018–2020 keskeinen teema on varmistaa organisaation kyvykkyys hyödyntää teknologiaa vahvasti muuttuvassa toimintaympäristössä, unohtamatta hyvää tietohallintotapaa perustietotekniikan tuottamisessa. Toimintavuonna panostettiin vahvasti kokonaisarkkitehtuurin hallintaan ja tietoturvaan.

Tuimme vahvasti henkilöstön osaamista ja kyvykkyysnä niin kyberturvallisuuden kuin perinteisen tietotekniikan osaamisen puolella. Wistec Training Oy:n kanssa solmittu määräaikainen koulutus sopimus tarjosi henkilöstölle jatkuvat koulutuspalvelut. Palvelumallilla toteutettu koulutus joustaa ja ottaa huomioon erilaiset osaamisen ja kehittämisen tarpeen. Sopimus sisältää jatkuvat koulutuspalvelut, kattaen koulutusyhtiön kaikki julkiset luokahuonekoulutukset sekä sähköisen Wis-

tec Online -oppimisympäristön. Yhteistyössä tietoturva-yhtiö 2NS – Second Nature Security Oy:n kanssa tarjosimme henkilöstölle kyberturvallisuuteen liittyvän videosarjan.

Järjestimme johdolle, esimiehille ja avainhenkilöille tarkoitettua tietohallintopäivän 16.10.2019. Tavoitteemme on tuoda päivän esityksissä keskusteluun ajankohtaisia ilmiöitä digitaalisten palveluiden puolelta ja tuottaa kehitysaihiota seuraavalle toimintakaudelle. Lokakuussa 2019 pääteemoina olivat digitransformaation käytännössä, kuinka tuotamme arvoa teknologian ja ekosysteemien avulla sekä tekoälyn vaikutukset jäsen- ja asiakaspalvelussa.

Toimintavuoden aikana toteutimme laajan esiselvitys- ja kilpailutusprojektin jäsenrekisteripalveluiden tuottamiseen liittyen. Esiselvitys sisälsi käytössä olevien järjestelmien teknologisen arvioinnin, kehittämistyön tavoitteiden toimenpidesuunnitelman, riskien ja kustannusrakenteen arvioinnin. Esiselvityksen tuloksien pohjalta toteutettiin järjestelmätoimittajien kilpailutus ja teknisen määrittelyn tarkennus ja toteutusmallin valinta. Jäsenpalvelurekisterin toimittajaksi valittiin CRM-Service Oy.

Viestintäratkaisun palvelusopimus allekirjoitettiin Elisa Oyj:n kanssa 17.6.2019. Palvelusopimus sisältää Elisa Ring mobiilivaihteen, matkapuhelimien yritysliittymät ja laajakaistapalvelut, asiakaspalvelusarjat, puhelunvälityksen sekä integraatiopalvelut. Sopimus on voimassa määräaikaisena 24kk ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassaolevana 3kk irtisanomisajalla.

Perustietotekniikan määräaikainen sopimus Elisa Oyj:n Oy:n kanssa allekirjoitettiin 7.4.2017. Sopimus sisältää palvelusopimukset loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluista sekä yritysverkon toimittamisen ja ylläpidon sopimusjakson aikana. Loppukäyttäjä- ja kapasiteettipalveluiden sopimusjakso on 36kk (määräaikainen), sisältäen option 12kk jatkokaudesta. Irtisanomisaika määräaikaisen sopimuskauden jälkeen on 3kk. Yritysverkon sopimusjakso on 36kk (määräaikainen), ja sen jälkeen jatkuu toistaiseksi voimassaolevana 2kk irtisanomisajalla. Sopimusjaksot päättyvät 30.6.2020.

TALOUSTIETOJA

KONSERNIN TOIMINTA

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry konsernin konsernitilinpäätökseen on vuonna 2019 tytäryhtiöinä sisällytetty Viestilehdet Oy:n (99,98 %) ja Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n (72,32 %) ohella Lehtirahasto Oy (100 %) ja Maalaisten Talo Oy (66,04 %) sekä tilikauden aikana Viestilehdet Oy:n ostama Freemium Media Oy (100 %). Konserniin on myös yhdistelty Juho Jännes -rahasto s.r. sen hallituksen nimitysoikeuden siirryttyä kokonaisuudessaan MTK ry:lle. Osakkuusyhtiöinä konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Pellervo-Instituutti Oy (50,0 %), Maahenki Oy (27,72 %), Metsänhoitoyhdistysten Palvelu MHYP Oy (25,32 %) ja Myyntimestarit Oy (31,62 %). Konsernin tilikauden tulos oli +12,9 milj. euroa voitollinen (0,8 milj. euroa vuonna 2018). Tilikauden ylijäämä verojen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen oli +11,6 milj. euroa voitollinen (1,8 milj. euroa).

MTK:n yleisenä omistajapolitiikkana on, että MTK edellyttää aina omistuksiltaan pitkällä aikavälillä yleisten liiketoiminnallisten periaatteiden mukaista tuottoa, ei vain mahdollista toiminnallista lisäarvoa.

KESKUSLIITON TOIMINTA JA TALOUS VUONNA 2019

Varsinaisen toiminnan kulujäämä (ns. kulujäämä I) pieneni 6,4 % eli +0,995 milj. euroa ollen 14,500 milj. euroa (+10,8 %, 15,495 milj. euroa) alittaen budjetoidun (14,657 milj. euroa).

Kulujäämä säilyi kuitenkin edelleen vuosien 2017 ja 2018 tapaan liian korkealla tasolla suhteessa keskusliiton pitkän aikavälin kestävään rahoitusraamiin. Keskimääräistä suurempaa varsinaisen toiminnan kulujäämää v. 2019 selittävät projektikuluissa olevat kaksi erittäin huomattavaa panostusta yhteismäärältään 2,0 milj. euroa. MTK toimi Berliinin Grüne Woche 2019 -messujen pääyhteistyökumppanina. MMM:n avustuksen jälkeinen nettokulujäämä vuonna 2019 oli 0,4 milj. euroa ja koko hankkeen nettokulujäämä vuosina 2018-2019 oli yhteensä -1,6 milj. euroa. Lisäksi Maalaisten Talossa edunvalvonnan käytössä oleviin toimitiloihin tehtiin täydellinen peruskorjaus, joka liittyi kiinteästi MTK:n toiminnassa tunnistettuihin merkittäviin muutostarpeisiin. Peruskorjauskulut v. 2019 olivat 1,5 milj. euroa ja vuosina 2018-2019 yhteensä -3,5 milj. euroa. Muutoksen jälkeen tilojen käyttöä tehostettiin. Edellinen peruskorjaus toteutettiin 20 vuotta sitten. Koko projektitoiminnan kulujäämä pieneni 3,262 milj. eurosta 2,271 milj. euroon.

Jatkuvien toimintojen kulukehitys oli v. 2019 edelleen hyvin hallinnassa. Edunvalvonnan kulujäämä kasvoi +0,3 % eli -0,038 milj. euroa 10,903 milj. euroon (1,9 %, 10,865 milj. euroa). Edellisen vuoden 2018 kulujäämän kasvu +0,2 milj. eurolla johtui MTK-liittojen EU-avustajavaikutukseen liittyneestä ylimääräisestä vakuutusmaksusta, jonka maksamiseen keskusliitto poikkeuksellisesti osallistui. Ilman tätä maksua edunvalvonnan kulujäämä v. 2018 olisi säilynyt v. 2017 tasolla.

Edunvalvonnan kulut olivat 12,026 milj. euroa vähentyen +0,025 milj. euroa eli 0,2 %. Henkilöstökulut muodostivat merkittävimmän osan eli 60 % kaikista edunvalvonnan kuluista (58 % v. 2018). Henkilöstökulut kasvoivat +0,146 milj. eurolla eli +2,1 %. Ostettujen palvelujen kulut nousivat +0,2 milj. euroa pääosin kertaluonteisten syitten takia. Edunvalvonnan tuotot ovat erilaisia edunvalvonnan toteuttamiseen tai yhteistyösopimuksiin liittyviä veloituksia, joiden kokonaismäärä oli 1,124 milj. euroa (1,187 milj. euroa).

MTK:n Säätiö myönsi avustuksia järjestökoulutuksen yksittäisiin kursseihin ja koulutuksiin sekä muuhun toimintaan 0,360 milj. euroa. Järjestökoulutuksen aktiviteetit säilyivät korkealla tasolla.

Jäsenlehti Mainion tuottaminen siirtyi Viestilehdet Oy:lle vuoden 2016 alussa. Jäsenlehden kulujäämä kasvoi edelleen ollen -0,185 milj. euroa tuottojen jatkaessa merkittävässä laskussa. Jäsenviestintäkonseptia arvioidaan tulevaisuudessa.

VARAINHANKINTA

Varainhankinnan tuotot vuonna 2019 olivat +4,243 milj. euroa (+4,153 milj. euroa) kasvaen +2,2 %. Jäsenmaksuilla kyettiin kattamaan 23 % (22 %) varsinaisen toiminnan kuluista. Jäsenmaksutuotot kasvoivat +0,079 milj. euroa ollen 4,038 milj. euroa. Varainhankinnan kuluiksi kirjattiin -0,032 milj. euroa korvauksia maataloustuottajain yhdistysten järjestämistä koululaista-pahtumista. MTK:n Säätiö myönsi 0,050 milj. euron avustuksen näihin tapahtumiin.

Varainhankinnan jälkeen sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettavaksi kulujäämäksi (ns. kulujäämä II) muodostui -10,289 milj. euroa

(-11,378 milj. euroa). Kulujäämä II pieneni 9,6 % (-1,089 milj. euroa) ollen n. 0,2 milj. euroa budjetoitua (-10,504 milj. euroa) pienempi.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnalla katettava osuus keskusliiton kuluista oli 60 % (64 %). Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottojäämä ilman kaupavoittoja / tappiota ja sijoitusomaisuuden arvonalennusten / palautusten muutoksia oli +11,8 milj. euroa (+9,9 milj. euroa). Kokonaisuutena juoksevalla sijoitustoiminnalla kyettiin kattamaan varsinaisen toiminnan kulujäämää varainhankinnan jälkeen, mikä on pitkällä aikavälillä välttämätöntä keskusliiton kestävän rahoitus pohjan varmistamiseksi.

Viestilehdet Oy maksoi osinkoa 4,0 milj. euroa (4,0 milj. euroa). Muut osinkotuotot olivat 6,6 milj. euroa (6,2 milj. euroa). Kasvu johtui erityisesti Finsilvan maksaman osingon kasvusta. Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen tuottojäämä oli +1,0 milj. euroa (-0,4 milj. euroa).

Tulokseen kirjattava kaupavoittojen ja sijoitustappioiden nettomäärä vuonna 2019 laski edellisvuodesta ollen +2,5 milj. euroa (+7,0 milj. euroa). Finnpulpin biotuotetehdashanke ei saanut ympäristölupaa, mikä johti -1,1 milj. euron sijoitustappioon. Osana MTK:n sijoitusohjesäännön ja sijoitusperiaatteiden uudistamista MTK:n johtokunta päätti käynnistää vuonna 2017 pitkään omistettujen tiettyjen kotimaisten osakkeiden vähentämishojelman, joka on edelleen käynnissä. Tilikauden aikana myytiin vähäinen määrä Metsä Boardin osakkeita.

Arvonalennukset kirjataan välittömästi tilinpäätökseen yksittäisen sijoituksen markkina-arvon alittaessa sen hankinta-arvon. Arvonalennuksia

voi palautua tuloslaskelmaan sijoitusmarkkinoiden toipuessa. Arvonalennuksia ja arvonalennusten palautuksia kirjattiin nettomääräisesti +7,7 milj. euroa (-6,9 milj. euroa). Arvonalennuksia oli 31.12.2019 taseessa -0,8 milj. euroa (-8,5 milj. euroa). Tätä merkittävää muutosta selittää se, että vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä sijoitusmarkkinoilla tapahtui merkittävä korjausliike, mikä johti huomattavaan sijoitusomaisuuden arvonalennukseen tilikaudelta 2018. Tilikaudelle 2019 sijoitusmarkkinat palautuivat odotettua voimakkaammin, minkä johdosta alaskirjaukset pienenevät voimakkaasti. Lisäksi HKScanin osakkeiden arvonalennus taseessa poistui tilikauden aikana kokonaan edellisen tilikauden -2,5 milj. eurosta, koska yhtiön tervehdyttämishjelma eteni ja omistajat pääomittivat yhtiötä. Mikäli markkinat taittuisivat laskuun pitkäkestoisemmin, jouduttaisiin alaskirjauksia kirjaamaan eri omaisuuslajeissa tulosvaikutteisesti erittäin merkittävästi.

Sijoitusvarallisuuden tuotto tilikaudelta 2019 oli poikkeuksellisen hyvä, kun se tilikaudella 2018 oli merkittävän negatiivinen loppuvuoden 2018 voimakkaan korjausliikkeen johdosta. Vuonna 2015 käynnistynyttä, MTK:n sijoitussalkun strategisen allokaation muokkaamista jatkettiin laskemalla osakkeiden ja pitkien korkosijoitusten painoa lisäten hallitusti pitkäaikaisella ohjelmalla vaihtoehtoisten sijoitusten painoa. Sijoitusvarallisuuden allokaation strateginen muokkaus jatkuu edelleen vuonna 2020.

Korkokulut Maataloustuottajain eläkesäätiölle olivat 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa). Eläkesäätiön takaisinlainan pääoma laski 5,1 milj. eurosta 2,0 milj. euroon B-osaston vakuutus-kannan luovutuksen myötä Keskinäiseen työeläkeyhtiö Varmaan. Liittotilille sijoitetuista pääomista maksetut korot alenivat, koska liittotilin

pääoma laski vuoden 2018 lopun 11,3 milj. eurosta 10,6 milj. euroon. Liittotilin varojen nostosta on ilmoitettava vähintään viisi pankkipäivää ennen nostoa. Kaikkien varojen samanaikainen nosto ei vaaranna keskusliiton maksuvalmiutta. Osa MTK-liitoista on siirtänyt varoja liittotililtä MTK:n neuvottelemaan Evlin hoitamaan varainhoitoratkaisuun, jonka pitkän aikavälin tuotto-odotus on sen riskiprofiilista johtuen selvästi liittotiliä parempi. Vuonna 2019 varainhoitoratkaisun tuotto oli positiivinen markkinoiden palautuessa vaikeasta loppuvuodesta 2018.

Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudelta, yhteensä 0,4 milj. euroa (0,3 milj. euroa), on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuuden taloudellisen pitoajan perusteella.

TILIKAUDEN TULOS, TILINPÄÄTÖS-SIIRROT JA RAHASTOMUUTOKSET

MTK:n tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoa on +11 647 838 euroa ylijäämäinen. Tulosta arvioitaessa on syytä huomioida, että MTK:n tilinpäätöksen tulee vuosittain näyttää keskimäärin 5-7 miljoona euron suuruista ylijäämää, jotta sijoitusvarallisuuden reaaliarvo ja siten keskusliiton kyky rahoittaa edunvalvontaa kestävästi kyetään säilyttämään myös tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä arvioituna vv. 2008-2019 keskusliiton tulos on mahdollistanut sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten edunvalvontakyvyn säilyttämisen, mutta reaalisesti ylimääräisiä puskureita ei juuri ole syntynyt, vaikka takana on pitkään noussut sijoitusmarkkina. Samaan aikaan sijoitusvarallisuuden tuotto-odotus on laskenut voimakkaasti.

Sijoitusomaisuuden arvon puolustamiseksi merkittävät allokaatiomuutokset ovat mahdolli-

sia, mikä osaltaan näkyy eri vuosien tilikauden tuloksessa. Keskusliiton kestävä rahoitusohjelman näkökulmasta olennaista on se, pystytäänkö varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen kattamaan niin sanotun juoksevan sijoitustoiminnan tuotoilla ilman kauppavoittoja ja tappioita sekä arvonalennuksia ja arvonalautuksia. Merkittävien kauppavoittojen ja mahdollisten arvonalautusten tai -alennusten avulla keskusliitto säilyttää pitkällä aikavälillä sijoitusomaisuuden reaaliarvon ja siten kyvyn rahoittaa edunvalvontaa kestäväällä tavalla.

Tilinpäätössiirtojen ja sidottujen rahastojen muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä on +11 670 791 euroa. Taseen omassa pääomassa on edellisten vuosien tuloksesta ylijäämää 56 418 153 euroa. MTK:n johtokunta ei esitä MTK:n valtuuskunnalle rahastosiirtoja.

MTK:n taseen loppusumma nousi 195,1 milj. eurosta 200,2 milj. euroon vuonna 2019. Oman pääoman tasearvo nousi +11,7 milj. euroa ja vieraan pääoman laski -6,6 milj. euroa. Sijoitusomaisuuden tasearvo laski tehtyjen arvonalautusten johdosta.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA NÄKYMÄT VUODELLE 2020

Vuoden 2020 budjetissa varsinaisen toiminnan kulujäämä pienenee -1,5 % eli -0,215 milj. euroa vuoteen 2019 nähden. Edunvalvonnan kulujäämän odotetaan nousevan +4,6 % eli +0,506 milj. euroa yksinomaan henkilöstökulujen kasvun myötä.

Varainhankinnan tuottojen odotetaan nousevan kolmatta kertaa viiteen vuoteen, koska jäsenmaksut keskusliitolle nousevat MTK:n valtuuskunnan päätöksen mukaisesti +2 % vuosit-

tain vuosina 2018–2022. Varainhankinnan tuotot kasvavat +1,3 % eli +0,056 milj. euroa 4,3 milj. euroon. Varsinaisen toiminnan kulujäämän varainhankinnan jälkeen odotetaan siten pienenevän -1,6 % eli -0,163 milj. euroa -10,149 milj. euroon.

Vuoden 2020 budjetti on varainhankinnan ja sijoitustoiminnan jälkeen ennen kauppavoittoa -3,582 milj. euroa, eli edelleen selvästi aiempaa enemmän alijäämäinen. Se johtuu poikkeuksellisen mittavista panostuksista projekti-toimintaan. Sen sisällä suurin yksittäinen varojen käytön kohde on 1,0 milj. euron suuruinen panostus järjestöuudistukseen. Säännöllisten palkka- ja toimintamenojen jatkuva, pitkäaikainen rahoittaminen kauppavoitoilla on poikkeuksellinen menettelytapa, koska kauppavoittojen syntymisen edellytyksiin MTK:lla on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa. Keskusliitossa uusiin edunvalvontahaasteisiin vastataan jatkossa kokonaishenkilöstömäärää lisäämättä tekemällä muuttuvista edunvalvonta- ja jäsenpalvelutarpeista johtuvien osaamistarpeiden muutosten edellyttämiä järjestelyjä. Lähi-vuodet keskusliiton tavoitteena on jatkaa kokonaishenkilöstöraamin alentamishjelmaa.

Varainhoidon osalta vuosi 2019 päättyi poikkeuksellisen vahvoissa tunnelmissa markkinoiden palautuessa loppuvuoden 2018 korjausliikkeestä. Vuosi 2020 käynnistyi aluksi myönteisissä tunnelmissa. Kiinasta alkuvuonna lähtenyt Korona-virus johti WHO:n globaalin pandemiailmoituksen johdosta maaliskuussa hyvin poikkeukselliseen sijoitusmarkkinoiden lähes yhtäjaksoiseen pudotukseen, joka on toistaiseksi rajuin vuoden 1987 pörssiromahduksen jälkeen. Maailmantalous kohtaa pandemian myötä shokin, jonka syvyys ja kesto ovat toistaiseksi epäselviä. USA:n keskuspankki on

lyhyessä ajassa laskenut ohjauskorkonsa 2,5 prosentista 0-0,25 % vaihteluväliin, mikä kuvastaa tilanteen poikkeuksellisuutta. EKP ei ole päässyt nostamaan ohjauskorkoaan kertaakaan, mikä on taantumän toteutuessa huono asia. Euroalueen hyvin epätavanomaiseen rahapolitiikka ei ole saanut investointeja eikä kasvua käyntiin. Muuta epävarmuutta ylläpitävät mm. USA:n ja Kiinan väliset kauppasuhteet, Kiinan talouskasvu, brexit ja useiden valtioiden poliittiset epävarmuudet.

Tilanteella voi olla erittäin suuri vaikutus MTK ry:n tilinpäätökseen tilikaudelta 2020. Maaliskuun 2020 lopun tilanteen perusteella vaikutukset näkyvät tilikaudella 2020 erityisesti sijoitusomaisuuden tulosvaikutteisina arvonalennuksina ja kiinteistöjen sekä osakehuoneistojen vuokratuottojen tilapäisenä laskuna. Lisäksi esimerkiksi osinkotuotot voivat tilapäisesti laskea, jolloin vaikutukset ulottuvat myös tilikauden 2021.

Olennaista on huomioida se, että pidemmällä aikavälillä useiden merkittävien talouksien potentiaalinen talouskasvu on jäämässä pysyvämmin aiemmin totuttua alemmaksi. Seuraavan 10 vuoden eri omaisuuslajien tuotto-odotuksen odotetaan yleisesti jäävän huomattavasti totuttua matalammaksi, mikä on erittäin iso haaste keskusliiton toiminnan rahoitukselle ja pakottaa keskusliiton arvioimaan rahoitusränsänsä kestävyyttä säännöllisesti sijoitustoiminnan tuottojen jäädessä pysyvästi aiempaa matalammaksi. Tähän mennessä muutokseen on reagoitu muokkaamalla keskusliiton sijoitusvarallisuuden strategista allokaatiota. Keskusliitto on asteittain alentanut osakkeiden ja erityisesti pitkien korkojen painoa sijoitusomaisuudessaan siirtäen varoja vaihtoehtoihin sijoitukseen, joiden määrä tulee edelleen kasvamaan.

Helmikuussa 2020 eri pääomaisuuslajit (osakkeet, korot ja vaihtoehtoiset sijoitukset) olivat melko lähellä neutraalipainojaan.

Keskusliiton edunvalvontatoimintojen rahoituksen näkökulmasta riskit voidaan jakaa neljään osa-alueeseen: varsinaisen toiminnan tuotot, varsinaisen toiminnan kulut, varainhankinta ja sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa varainhankinnan jälkeistä kulujäämää. Riskien hallinnan keinojen tulee olla tarkoituksenmukaisia laadultaan ja mitoitukseltaan. MTK toteutti riskianalyysin ja riskienhallinnan kehittämiseen liittyvän projektin yhteistyössä KPMG Oy Ab:n kanssa loppuvuonna 2011, minkä pohjalta MTK jatkoi työtä riskienhallinnan prosessien sekä riskienhallinnan sisällön kehittämiseksi vuonna 2012.

Varsinaisen toiminnan tuotot ja varainhankinta sekä niiden riskit liittyvät merkittävilta osiltaan jäsenpohjan vahvuuteen, edunvalvontaja jäsenpalvelujen tuottamiseen ja avainhenkilöriskeihin, jolloin ne ovat erityisesti riippuvaisia muun muassa kyseisten palvelujen laadusta sekä organisaatiomallin kyvystä tukea edunvalvontatyön toteuttamista. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä.

Edunvalvonta- ja jäsenpalvelutoimintojen rahoituksen näkökulmasta kaikkein merkittävimmän riskin muodostaa sijoitus- ja rahoitustoiminnan kyky kattaa näitä kuluja. Keskusliiton riippuvuus sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoista on muodostunut poikkeuksellisen suureksi. Jäsenmaksutuloilla tulisi kyetä rahoittamaan nykyistä merkittävämpi osa varsinaisen toiminnan kuluista. Keskusliiton strategia lähtee siitä, että varallisuutta on hoidettava siten, että keskusliitto kykenee selviytymään edunvalvontatilanteista vaarantamatta tulevaisuu-

den toimintamahdollisuuksia. Sijoitusvarallisuuden reaaliarvon ja siten nykyisenlaajuisen edunvalvonnan säilyttämiseksi keskusliiton ylijäämän tulee olla vuosittain merkittävästi positiivinen pitkällä aikavälillä huomioiden myös merkittävästi alijäämäiset jaksot.

Keskusliiton edunvalvontaa ei tule rakentaa liian osakepainotteisen tai muutoin korkeita riskejä sisältävän sijoitustoiminnan varaan, koska esimerkiksi vuosi 2008 osoitti todeksi sen, että hyvin vähäisinäkin pidetyt riskit voivat toteutua täysimääräisesti. Erilaisten niin sanottujen häntäriskien todennäköisyys on pieni, mutta niiden osittainkin toteutuminen voi aiheuttaa laajakantoisia ongelmia keskusliiton rahoitukselle. Sijoitusmarkkinoiden merkittävässä, säännöllisesti toistuvissa normaaleissa korjausliikkeissä osakkeiden arvo laskee yleensä 25–50 prosenttia ja korkosijoitusten arvot laskevat tuntuvasti, mikä toteutuessaan johtaisi keskusliiton sijoitusomaisuuden arvon laskuun 25–65 miljoonalla eurolla. Tämä johtaisi mittaviin sekä sijoitusomaisuuden tulosvaikutteisiin alaskirjauksiin että sijoitustappioihin.

Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulutukseen on kiinnitettävä jatkuvaa huomiota. Keskusliiton varsinaisen toiminnan kulujäämän kehitys on sidottu järjestön rahoituksen tuottonäkymiin jäsenmaksujen ja muun varainhankinnan sekä varainhoidon osalta. Tavoitteena on säilyttää varainhankinnan jälkeisen kulujäämän pitkän aikavälin kasvu selvästi alle 3 prosenttia vuodessa. Varsinaisen toiminnan kulujäämä varainhankinnan jälkeen on kasvanut liian voimakkaasti vuosina 2011–2019 kasvun ollessa +5,5 prosenttia vuodessa. Taustalla on koko ajan kasvanut henkilöstömäärä, kasvaneet panostukset useisiin eri kulueriin sekä erityisesti erittäin suuret projektitoiminnan kustannuk-

set. Edunvalvontapalvelujen toteuttamismalleja sekä keinoja on arvioitava ennakkoluulottomasti, koska järjestöön kohdistuu uusia odotuksia, jotka edellyttävät uudenlaista osaamista ja vastaavasti kaikelle aiemmalle osaamiselle ei ole tarvetta tai siitä on luovuttava uusiin haasteisiin vastaamiseksi.

Koko järjestön toiminnan rahoitusta arvioi vuoden 2012 aikana erillinen työryhmä, joka jätti loppuraporttinsa MTK:n valtuuskunnan syyskokoukselle 2012. Työryhmä teki esitykset koko järjestön talouden hallinnan ja seurannan kehittämiseksi. Työtä on tämän jälkeen jatkanut pysyvä taloustyöryhmä. MTK:n valtuuskunnan syyskokous 2014 ja syyskokous 2015 käsitelivät periaatteita liittojen ja yhteisöjäsenien jäsenmaksuiksi kaudelle 2016–2018. Vuoden 2016 osalta jäsenmaksut päätettiin säilyttää ennallaan ja vuosien 2017–2018 jäsenmaksuohjelman periaatteiden valmistelua päätettiin jatkaa MTK:n pysyvässä taloustyöryhmässä. Kevätvaltuuskunnassa 2016 hyväksyttiin vuosille 2017–2022 uusi jäsenmaksumalli, jossa jäsenmaksut vuonna 2017 säilyvät ennallaan ja tämän jälkeen nousevat vuosittain kahdella prosentilla. Jäsenmaksujen kasvun mahdollinen pysähtyminen pakottaisi keskusliiton leikkaamaan toimintansa kustannuksia merkittävästi. Tämän johdosta MTK:n johtokunta on käynnistänyt yhteistyössä MTK-liittojen ja metsänomistajaorganisaation kanssa ns. MTK uudelle vuosisadalle järjestöuudistuksen. Sen tavoitteena on mm. arvioida kuinka paikallinen sekä alueellinen toiminta tulisi järjestää tulevaisuudessa ja miten tätä kautta varmistetaan järjestön taloudelliset toimintaedellytykset. Samalla MTK:n jäsenmaksujen määräytymisperusteisiin tehdään laaja, järjestön kaikki tasot kattava uudistus.

MAA- JA METSÄTALOUS- TUOTTAJAIN KESKUS- LIITON SÄÄTIÖ

SÄÄTIÖN TARKOITUS

Säätiön tarkoituksena on tukea taloudellisesti niitä laaja-alaisia pyrkimyksiä, jotka Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y. on omikseen tunnustanut ja joiden tarkoituksena on edistää maa- ja metsätalouden kehitystä sekä valvoa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien taloudellisia ja yhteiskunnallisia oikeuksia.

Säätiön tarkoituksen toteuttaminen

Säätiö on tarkoituksensa toteuttamiseksi tukenut MTK:n järjestökoulutusta.

Säätiö tukee Aalto yliopiston puurakentamisen professoria.

Lisäksi säätiö on tukenut useilla eri avustuksilla sekä Juvan Tryffelikeskuksen ja säätiön yhteisellä tryffelikokeella Kettulassa maaseudun elinvoimaisuuden edistämistä.

Metsätalouden tutkimusta on tuettu mm. hoitamalla ja ylläpitämällä Luken metsikkökoealoja Kettulassa.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Säätiön hallintoneuvosto ja hallitus

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton säätiön asioita hoitaa sääntöjen mukaan hallintoneuvosto ja hallitus.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja, maanviljelijä Aki Kaivola Lammi (2006-pj. 13.6.2013-) Varapuheenjohtaja, maanviljelijä Reino Parkko Kouvola (2012-) Maanviljelijä Matti Korhonen Rantasalmi (1993-) Maanviljelijä Jouni Paunonen Ju-

va(2018-) Maanviljelijä Jari Ahlholm Kärsämäki (2016-) Toiminnanjohtaja Visa Merikoski Tampere (2013-) Maanviljelijä Päivi Ylä-Outinen Lappeenranta (2019) Maanviljelijä Osmo Koponen Liperi (2018-) Maanviljelijä Heikki Jalli Koski TL (2014-) Maanviljelijä Sepo Paavola Kaustinen (2007-) Maanviljelijä Marko Repo Simo (2011-) Maanviljelijä Markku Pärssinen Sastamala (2011-) Maanviljelijä Mikko Heikkinen Lapinlahti (2008-) Maanviljelijä Paula Pusa Keuruu (2019-) Maanviljelijä Pentti Keränen Paltamo (2013-) Maanviljelijä Kallepekka Toivonen Nurmijärvi (2017-) Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi Lapua (2010-)

Hallintoneuvosto piti 93. toimintavuoden kokouksen Äänekoskella 26. päivänä kesäkuuta.

Hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja agronomi Esa Härmälä 2017-).Varapuheenjohtaja MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila (2009-)Toiminnanjohtaja Jouni Jyrinki (2010-)Maanviljelijä Jouni Mäkisalo (2017-).

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Aki Kaivola on osallistunut hallituksen kokouksiin

Hallitus piti viisi kokousta, joista sähköpostikokouksia oli kaksi.

Hallitusten jäsenten kokousten läsnäolo prosentti on n. 92 %.

Säätiön tilintarkastajat

Tilitarkastajiksi tarkastamaan vuoden 2019 hallintoa ja tilejä valittiin Petter Lindeman (KHT) ja varatilintarkastajaksi PricewaterhouseCoopers Oy yhteisö.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa hallintoneuvoston varapuheenjohtaja Reino Parkko ja jäseni-

nä Seppo Paavola, Mikko Heikkinen ja Markku Pärsinen.

Henkilöstö:

Säätiön asiamies metsätalousinsinööri Timo Rytönen (2003-). Säätiön kiinteistöjen hoitaja, lisäksi hän toimii hallintoneuvoston sekä hallituksen sihteerinä. Emäntä Erja Rytönen (2003-2019). Palveluvastaava Nina Palmroos-Tuominen (2003-) Palveluvastaava Ritva Palmroos (2010-). Palveluvastaava Lotta Tuominen (2017-)

Metsänhoitotöitä ovat tehneet metsänhoitoyhdistysten ja Metsä Groupin metsurit.

Säätiön metsien puutavara on myyty pääosin Osuus-kunta Metsäliitolle, mutta Padasjoella puukauppaa tehtiin myös MHY Päijät-Hämeen ja Versowoodin kanssa. Puunkorjuussa työskennelleet ovat enimmäkseen olleet ostajien työntekijöitä tai urakoitsijoita.

Lähipiiri

MTK:lle on myönnetty avustuksia yhteensä 410 000,00 euroa.

Säätiön hallitukselle ja hallintoneuvostolle on maksettu palkkioita

17 506,00 euroa. Kaikkiaan lähipiirille on maksettu palkkoja ja palkkioita yhteensä 106 829,03 euroa.

Säätiö osti Viestilehdistä Oksjärven mökin (v. 2018).

TALOUS

Säätiön talous

Säätiön taloudellinen asema on talouskauden aikana ollut hyvä. Tulorahoitus tuli puunmyynneistä, vuokraustoiminnasta, korko- ja osinkotuloista.

Kuluja on syntynyt puuntuotannon- ja toiminnan ylläpidosta, rakennusten korjauksista ja yhtiövastikkeesta.

Säätiötä uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Säätiön taloudellinen asema sekä tilikauden tulos käyvät selville liitteenä olevasta tuloslaskelmasta ja taseista. Tilikauden ylijäämä on 1 184 317,50 euroa.

Muu varainhoito

Norra Kajenin tilat ovat olleet vuokrattuina edelleen.

Suomen Metsäsijoitus Oy:stä säätiö omistaa neljänneksen. Jonkin verran vuokratulua saatiin kalastus- ja metsästysoikeuksien, viljelysmaan sekä rakennusten vuokrauksesta.

AVUSTUKSET

Säätiö on myöntänyt tilikaudella uusia avustuksia yhteensä 532 750,00 eurolla. Tilikaudella on maksettu sekä kuluneella tilikaudella että aiemmilla tilikausilla myönnettyjä avustuksia yhteensä 568 750,00 euroa.

Avustuksia myönnettiin seuraavasti:

MTK ry 360 000,00 €

MTK:n yhdistysten järjestämät koululaisten ja päiväkotilasten maatalouteen/maaseutuun/kotimaiseen ruoantuotantoon tutustumisvierailut vuonna 2019 50 000,00 €.

Intervisio Oy:n hankkeelle ”Suomi on maalainen” 94 000 euroa.

Hanke on kolmivuotinen ja v. 2019 osuus on 45 000 €, v. 2020 osuus 30 000 € ja v. 2021 osuus 19 000 €. Myöntö on ehdollinen ja vaatii, että Intervisio Oy pääsee Ylen kanssa sopimukseen asiassa

Ab Yrkeshögskolan vid Åbo akademi / Yrkeshögskolan Novian hankkeelle ”Kestävästi tuottavaan viljelyyn happamalla sulfaattimailla” 29 700 euroa

Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys e2 tutkimushankkeelle ”Hiili ilmassa, pellossa ja lautasella” 25 000 euroa

Pellervon taloustutkimus PTT:n hankkeelle ”Turve maiden käyttö metsätaloudessa – maanomistajien näkökulma ” 15 900 euroa

MTK Varsinais-Suomi ry:n hankkeelle ”Jos lehmät puhuisivat -näyttelyn Suomi kiertue” 14 500 euroa

Juha Kuisman hankkeelle ”Suomalaiset ladot” 10 000 euroa

Family Timber Finland Oy:n hankkeelle ”Kilpailun li-

sääminen kotimaan puumarkkinoilla ainespuun vientiä lisäämällä” 10 000 euroa

Tapani Laukkasen hankkeelle ” Agronomi Pentti Raholan kirjallisen jäämistön hyödyntäminen” 10 000 euroa

EGF järjestelytoimikunnan hankkeelle” Meeting the future demands for grassland production – 28th General meeting of European Grassland Federation in Helsinki” 4 000 euroa

Luonnonvarakeskuksen hankkeelle ”Juurikäävän torjunta taimikonharvennusvaiheessa elävien kantojen avulla” 3 650 euroa

Säätiö on sitoutunut seuraavana viitenä vuotena yhteensä 229 000,00 euron avustuksiin ja tukiin. Tämä sisältää tuon ehdollisen 94 000,- ja sitä ei ole kirjattu lahjoituksiin, kun on ehdollinen samalla tavalla kun puutekniikan professuuri.

TOIMINTA

Metsätilojen hoito ja käyttö

Säätiön toiminnassa on sen omistuksessa olevien metsätilojen hoidolla ja käytöllä ollut edelleen keskeinen asema.

Vuoden aikana hakattiin säätiön omistamista metsistä puuta n. 40 165 m³.

Hakkuut tehtiin metsiköitten tarpeiden mukaan. Hakkuusopimusten perusteella luovutettujen puiden keskikantohinnaksi muodostui 38,62 €/m³ (v. 2018 40,20 €/m³).

Metsänhoitotöitä tehtiin tarvittavin osin

Metsänhoitotöitä tehtiin yhteensä n. 524 ha:n alalla (v. 2018 535 ha).

Säätiön kaikilla metsäalueilla on lähes reaaliaikainen talouskauden aikana päivitetty kuviotiedosto, minkä perusteella metsiin kohdistuvat toimenpiteet suunnitellaan.

Vuoden lopun metsätiedoston mukaan säätiön puuvantto on noin 855.000 m³ ja metsäpinta-ala n. 6900 ha, jolloin puuta on metsä- ja kitumaalla noin 125 m³/

ha. Metsät ovat sertifioitu FFCS (PEFC) -järjestelmän mukaan.

Säätiön metsien arvo on paljon suurempi kuin niiden kirjanpitoarvo on.

Hallitus on tutustunut säätiön metsien kirjanpito- ja markkina-arvoon ja mikäli metsien markkina-arvo laskee alle tasearvon niin silloin tehdään alaskirjaus.

Säätiön omistamalle Aliörsin tilalle Salon Kiikalaan perustettiin 6,3 hehtaarin suuruinen yksityinen, Metso-ohjelman mukainen, suojelualue.

Luonnonvarakeskuksella (Luke) on 12 voimassa olevaa metsäntutkimuskoetta Kettulan tilalla. Kokeet koostuvat 103 koealasta ja ovat yhteispinta-alaltaan 15 hehtaaria.

Juvan tryffelikeskuksen tryffelikoe

Pohjantryffeileitä löydettiin muutamia.

Säätiön maaomistus

Metsätilojen ostot:

Säätiö voitti 2018 joulukuussa tarjouskilpailun Salon Kiikalassa sijaitsevasta Aliörsin tilasta ja tilakauppa tehtiin heti alkuvuodesta 2019.

Jätettiin ostotarjoukset Salon Vaskiolla ja Sonkajärven Ryhälänmäellä sijaitsevista metsätilakokonaisuuksista, mutta tarjoukset eivät johtaneet kauppaan.

Rakennukset

Kellosalmen majalle tehtiin porakaivo

Muissa rakennuksissa tehtiin vain tarvittavia pieniä yläpitokorjauksia.

Muu toiminta

Säätiön omistamalla Kettulan tilalla on järjestetty Säätiön isännöimiä tilaisuuksia. Kettulan tila on toiminut kokous-, seminaari-, tiedotus- ja koulutuspaikkana sekä vierailu ja metsäretkeilykohteena. Lisäksi Säätiö on osallistunut Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliit-

to MTK ry:n tarvitsemien tilaisuuksien järjestelyihin ja toimeenpanoihin. Säätiö ylläpitää rakennukset ja ympäristöt sekä järjestää henkilökunnan.

Kertomusvuoden aikana oli Säätiön tai MTK:n tilaisuuksia 40 kappaletta. Näihin tilaisuuksiin osallistui 877 henkilöä (sis. peurakytkiset) kotimaasta ja ulkomailta. Myös jo perinteeksi muodostuneet Kettulan hirvijahdit järjestettiin kolme kertaa. Kettulan tilan alueelta kaadettiin seitsemän aikuista hirveä sekä neljä hirven vasaa.

Valkohäntäpeuran metsästyksiin kutsuttiin myös Säätiön ja MTK:n yhteistyökumppaneita mukaan. Toimintavuoden aikana oli peurakytisjahteja 18 kertaa ja lisäksi järjestettiin MPK ry:n metsästäjille ajojahti mäyräkoirilla yhdeksäntoista kertaa.

Vesialueet:

Haarikkajärven luonnonravintolammikon siian kasvatuksen tulos jäi vaatimattomaksi, mutta siikoja istutettiin keskimääräistä paljon vähemmän.

Käytiin keskusteluja kalatalouskeskuksen kanssa luonnonravintolammikon toiminnan jatkon kannattavuudesta ja resursseista.

MTK:N TYTÄR- JA OSAKKUUSYHTIÖT

Pellervo-instituutti Oy

PI-johtamiskoululla vakaa vuosi

Pellervo-Instituutti Oy:n/PI-johtamiskoulun toiminnan volyymi kasvoi edellisestä vuodesta, kannattavuus parani ja tulos oli aiempien neljän vuoden tapaan voitollinen. Tarjontaan ja toimintatapoihin liittyvät suurimmat muutokset olivat:

- Palvelumme tavoittivat aivan uusia asiakasryhmiä erityisesti palvelusektorilla.
- Saimme alulle toimeksiantoja myös keskinäisessä yhtiössä.
- Toteutimme verkostokumppaniemme kanssa muutostuotavalmennuksia erittäin hyvillä palautteilla.
- Pääsimme esille Pellervon OT-lehdessä, jossa toimitusjohtajalla on KahdenKesken-palsta.
- Assistenttipalvelumme uudistui.

HLJ 24 starttasi

Luottamusjohdon koulutusohjelmassa HLJ 24 aloitti 11 opiskelijaa. Pääosa osallistujista edustaa tuotajaosuuskuntien hallintoa ja johtoa. HLJ 23 -kurssin ryhmä toteutti opintomatkan Espanjan Barcelonaan ja sen ympäristöön.

PI-maitofoorum 2019 sai innostuneen vastaanoton

Marraskuussa Karjala-talolla järjestetyn PI-maitofoorumin aiheena oli ”Menestystä maidolla – mitä muutamme, miten muutamme”. Aihe, ajankohta, esiintyjät, moderaattori ja runsaslukuinen osallistujamäärä tarjosivat mieliin painuvan kokemuksen.

HLJ-Akatemia 2019 sai hyvän palautteen

Tammikuussa järjestetyn 2-päiväisen HLJ-Akatemian aiheena oli hallitustyön kehittäminen vastaamaan seuraavan vuosikymmenen haasteisiin.

Maanomistajien Arviointikeskus Oy:n vuosi 2019

MTK, MTK-liitot ja SLC omistavat laki- ja kiinteistöarviointipalveluja tuottavan Maanomistajien Arviointikeskuksen. Toimistot sijaitsevat Espoossa Tapiolassa, Seinäjoella MTK-Etelä-Pohjanmaan tiloissa ja Oulussa MTK-Pohjois-Pohjanmaan tiloissa. Palvelualueena on koko maa.

Arviointikeskus on lakitoimisto, jossa on perinteistä laajempi ja erikoistunut palvelutarjonta. Maa- ja metsätalousyrittäjät saavat Arviointikeskuksesta laki- ja kiinteistöarviointipalveluita, jotka yhdistettynä muodostavat toisiaan vahvistavan palvelukokonaisuuden.

Maanläheinen palvelu kattaa jäsenten auttamisen neuvonnasta oikeudenkäynteihin asti.

Arvot

Luotettavuus, tavoitteellisuus ja tahto kehittyä

Strategiset tavoitteet

Valtakunnallinen tunnettavuus, tuotteistetut palvelut, ylivoimainen erityisosaaminen, tuloksellisuus ja motivoituneet asiantuntijat

Visio

Paras maa- ja metsätalousyrittäjä sekä kiinteistönomistaja puolustava asiantuntija Suomessa.

Arviointikeskuksessa jatkettiin pitkäjänteistä työtä valtakunnallisen tunnettavuuden parantamiseksi maa- ja metsätaloustuottajien ja maaseudun yrittäjien parissa. Markkinointiviestinnän ja markkinoinnin toimintasuunnitelma asetettiin tukemaan tätä tavoitetta vuoden aikana. Erityisesti panostettiin sähköiseen löydettävyyteen ja sosiaalisen median kautta vaikuttamiseen. Tavoitteena on ollut tuoda maa- ja metsätalousyrittäjille tietoa MTK:n ja MTK-liittojen omistajuudesta eli omasta lakitoimistosta, erityisasiantuntijuudesta, asiakaslähtöisyydestä ja korostaa palveluiden maanläheisyyttä. Palveluja on kehitetty kohderyhmien tarpeet edellä omistajien edellyttämää tuloksellisuutta unohtamatta.

Arviointikeskus toimi edelleen yhä keskitetymin lakitoimistona maa- ja metsätalousyrittäjille sekä muille kiinteis-

tonomistajille. Toimeksiannoista annetut jäsenalennukset lisääntyivät 31,3 prosenttia ja jäsenten osuus kaikista toimeksiannoista lisääntyi 2,4 prosenttia vuoden aikana.

MTK:n ja SLC:n jäsenten käytettävissä on ollut koko vuoden ilmainen sähköpostitse toimiva pikaneuvontapalvelu. Se on saanut erittäin hyvän vastaanoton ja yhteydenottoja ja neuvontaa on annettu lähes päivittäin. Suurin osa kysyjistä on saanut riittävästi tietoa edetäkseen asiassa itse tai saanut tiedon kenen puoleen asiassa kannattaa kääntyä. Osa tapauksista on ollut niin laajoja, että jäsen on pikaneuvontaa saatuaan ollut siihen tyytyväinen ja antanut toimeksiannon koko asian hoidosta. Jäsenille on annettu myös maksutonta puhelinneuvontaa esimerkiksi jäsenen taloudellisen tilanteen vuoksi. Kehitämme jäsenpalveluita myös jatkossa.

Arviointikeskuksessa pidämme tulevaisuudessakin huolta sekä lakipalveluiden että kaikkien kiinteistöarviointiin liittyvien osaamisalueiden kehittymisestä ja kasvuhakuisuudesta. Näillä toimenpiteillä varaudumme eri palveluiden tarpeeseen.

Hallituksessa toimi 6 varsinaista jäsentä: Jaakko Halikilahti, pj, maanviljelijä, Salo (2010 -), Jari Laukkonen, vpj., maanviljelijä, Kauhava (2010 -), Håkan Fagerström, metsänhoitaja, Inkoo (2004 -), Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele (2010 -), Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki (2014 -) ja Tuula Dahlman, toiminnanjohtaja, Lappeenranta (2016 -). Toimitusjohtajana toimi Helena Älgars, VT, LKV, Helsinki (2017 -)

Viestilehdet Oy

Yhtiön tila, toiminnan tulos sekä olennaiset tapahtumat tilikaudella

Viestilehdet Oy:n liiketoiminnan rakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuonna 2019. Vakiintuneen liiketoiminnan osalta tilikauden tulos oli hyvä.

Vuonna 2019 Viestilehtien liikevaihto oli 29,97 milj. euroa, missä oli kasvua +794 000 euroa (+2,7 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Sisältömyynnin kirjauseriaatetta muutettiin tilikaudella uuden järjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Vertailukelpoinen liikevaihto oli 29,6 milj. ja kasvua edelliseen vuoteen +417 000 euroa (+1,4 %).

Liikevoitto oli 5,2 milj. euroa eli n. 17,3 % liikevaihdosta kasvaen +0,5 milj. euroa (+9,6 %) edellisvuodesta. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 4,8 milj. euroa kasvaen +0,1 milj. euroa (+1,6 %). Hyvään liiketulokseen vaikutti hyvä myynnin kehitys ja kulujen hallinta. Liiketoiminnan kokonaiskustannukset kasvoivat kokonaisuudessaan +410 000 euroa (+1,7 %). Pääkustannuslajeissa yhtiön kulut kasvoivat edellisvuoteen nähden lähinnä painatuskuluissa, palkkakuluissa, toimituksellisissa alihankintakuluissa sekä myyntikuluissa. Yhtiö panosti kertomusvuonna erityisesti sisältömyyntijärjestelmän käyttöönottoon sekä uusien digipalvelujen tuottamiseen.

Viestilehtien strategian mukaisesti tavoiteltiin kertomusvuonna kasvua digitalisaatiota hyödyntäen. Monikanavaisen sisällöntuotannon rinnalle tuotettiin uusia palveluita ja koko henkilöstön osaamista ja työskentelytapoja kehitettiin vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä. Painettujen lehtien ja sähköisten palvelujen kehittämistä jatkettiin suunnitellusti lanseeraamalla muun muassa MT Metsä ajankohtaislehti.

Toimialalla kannattavuuskehitys jatkui viime vuonna edelleen heikkona, kun sanoma- ja aikakauslehtien levikit jatkoivat laskuaan ja mediamyynti laski sanomalehdissä keskimäärin - 9 % ja aikakauslehdissä - 7 %. Yleisesti kustannustalojen liikevaihdot joko alenivat tai pysyivät paikallaan. Tämän johdosta kustantajat jatkoivat kustannusleikkauksiaan sekä sopeuttivat henkilöstömääräänsä kannattavuutensa turvaamiseksi.

Tilikauden alussa Viestilehdet osti Freemium Media Oy:n koko osakekannan. Freemium Media Oy:n tuotteisiin kuuluvat mm. yli 1,2 miljoonaan talouteen jaettava Pientalo ja Piha –lehti, Suomela.fi -verkkomedia sekä Suomela.fi -uutiskirje, jotka tavoittavat yhteensä yli 2,1 miljoonaa suomalaista pientaloasujaa. Yhtiön mediat muodostavat Suomen suurimman asumisen mediakokonaisuuden ja tavoittavat laajasti etenkin suomalaiset pientaloasujat sekä mökinomistajat. Tilikauden 2019 liikevaihto oli 1,7 milj. ja liikevoitto +71 000 euroa. Viestilehdet Oy:n osakkuusyritys Myyntimestarit Oy jatkoi toimintaansa kustannusosakeyhtiön levikki- ja ilmoitusmarkkinoinnin tukitoimintona suoramarkkinointiin ja puhelinmyyntiin erikoistuneena palveluyrityksenä.

Viestilehdet Oy:n kustannus- ja julkaisuohjelmaan kuuluivat seuraavat lehdet: Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT Metsä, Suomalainen Maaseutu, Koneviesti, Aarre, Pientalo ja Piha sekä Kylvösiemen.

Viestilehtien toimitusjohtaja Tero-Pekka Hämäläinen jätti tehtävänsä elokuussa, ja vt. toimitusjohtajana loppuvuoden ajan toimi myyntijohtaja Petri Numminen.

Maaseudun Tulevaisuus, Kantri, MT metsä ja Suomalainen Maaseutu

Maaseudun Tulevaisuus on Suomen toiseksi luetuin tilattava päivälehti. Lehden lukijamäärä oli 322 000 (vii-

meisin mittaus KMT 2018), ja lukijamäärän kehitystä voidaankin pitää erittäin hyvänä verrattuna sanomalehtien yleiseen kehitykseen viime vuosina. Samanaikaisesti Maaseudun Tulevaisuus onnistui kasvattamaan verkkokävijöidensä määrää verkkopalvelussaan yli 300 000 eri viikkokävijän tasolle. Lehden ja sen verkkopalvelun jatkuva kehittäminen, kuten sisällön monipuolistaminen ja laajentaminen ovat olleet välttämättömiä kestäväälle ja kannattavalle kasvustrategian toteuttamiselle tavoiteltaessa lehdelle uusia kohderyhmiä. Maaseudun Tulevaisuuden tuoteperhettä kasvatettiin 2019 alusta uudella 10 kertaa vuodessa julkaistavalla liitelehdellä nimeltään MT Metsä. Maaseudun Tulevaisuus ilmestyi kertomusvuonna 151 kertaa (152). Keskimääräinen sivumäärä oli 17 (21). Lehden liitteistä Suomalainen Maaseutu ilmestyi 12, MT Metsä 10 ja Kantri 11 kertaa.

Koneviesti

Koneviesti on maa-, metsätalouden ja maarakennuksen parissa työskenteleville suunnattu ammattilehti. Koneviesti ilmestyi 18 kertaa, joista numero 18 esitteli veteraanitraktoreita. BioEnergia -lehti ilmestyi Koneviestin liitteenä neljä kertaa. Koneviestin keskimääräinen sivumäärä oli 122 sivua (115). Koneviestin lukijamäärä oli 163 000 lukijaa (KMT 2018).

Aarre

Aarre tarjoaa tietoa ja elämyksiä kaikille metsän ja luonnon aarteita arvostaville suomalaisille. Aarre ilmestyi 11 kertaa vuonna 2019. Aarteen keskimääräinen sivumäärä oli 81 sivua (84). Aarre -lehden lukijamäärä oli 110 000 (KMT 2018). Aarteen toimitus julkaisi keväällä 2019 ainutlaatuisen kirjan Kuningasmetsuri Jaakko Pessisestä. Kirja menestyi hyvin ja siitä julkaistiin vuoden 2019 aikana kahtena painoksena yhteensä 6000 kappaletta.

Kylvösiemen

Kylvösiemen on kasvinviljelijän ammattilehti. Se ilmestyi neljä kertaa, ja lehden painos oli noin 1 000 kappaletta.

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Viestilehdet Oy:n toimitusjohtajaksi on valittu 1.2.2020 alkaen Anu Nissinen (KTM).

Vuonna 2019 ostettu Freemium Media Oy tullaan fuusioimaan Viestilehdet Oy:öön tilikaudella 2020.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2020 tähdätään kannattavan kasvun jatkamiseen aktiivisilla kehittämistoimilla tiedostaen mediatoimialan murrokseen liittyvät riskit ja epävarmuustekijät. Yhtiön julkaisutoiminnan monipuolistumisella pyritään luomaan vakautta yhtiön tuloskehitykselle myös tulevaisuudessa.

Viestilehtien liikevaihdon odotetaan edelleen kasvavan vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2019. Kasvua tavoitellaan digitaalisen liiketoiminnan avulla, vaikka painettujen lehtien levikkien pitäminen on edelleen varsin haasteellista. Mediamyynnin odotetaan kasvavan Freemium Median yhdistyttyä Viestilehtiin. Tilattavien lehtien markkinassa ilmoitusmyynnin vaihtelut voivat kuitenkin olla hyvin voimakkaita ja nopeita, jonka vuoksi mediamyynnin osuus vähenee ja sisältömyynnin osuus kasvaa edelleen yhtiön liikevaihdosta. Myös printtilevikin pitämisen ennakoidaan olevan haasteellista kaikkien yhtiön kustantamien julkaisujen osalta johtuen media-alan murroksesta. Tulevan kehityksen arviointiin tuottojen osalta liittyy näin ollen epävarmuutta samaan aikaan kun liiketoimintaympäristö muuttuu printtikeskeisestä monikanavaiseksi media-liiketoiminnaksi.

Vuoden 2020 alkaessa uusina painotuotteina tulee mukaan Koneviestin sisarlehti Koneklassikot viidellä numerolla, jotka sisältyvät Koneviestin tilaukseen, ja ovat tilattavissa myös erikseen.

Digitaalisia palveluita kehitetään verkossa ja antenniverkossa TV-kanavalla 26, jossa näkyvät MT ravilähettykset ja MT Erän Jahtikuksa -ohjelmat.

Keskeisenä osana vuoden 2020 strategiaa on toimintatapojen uudistaminen entistä asiakaskeskeisemmäksi ja digitaalista liiketoimintaa tukevaksi.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Pitkällä aikavälillä yhtiön kaikkien julkaisujen levikkiin liittyy merkittäviä riskejä, koska pääkohderyhmän eli maatilayrittäjien määrä jatkaa alenemistaan. Tämän vuoksi on tärkeää säilyttää ja edelleen kehittää pai-

nettujen julkaisujen kilpailukykyä ja konsepteja monikanavaisen julkaisemisen kehittämisen ohella. Tavoitteena on laajentaa niiden kohderyhmää levikkiin liittyvien riskien pienentämiseksi. Kohderyhmien laajentamisella tavoitellaan myös sellaisia tilaajia, lukijoita ja ilmoittajia, jotka eivät vielä aiemmin ole olleet asiakkaitamme. Lukijamäärien ja verkkokävijöiden kehitys vaikuttaa erityisesti media- ja sisältömyyntiä kasvatavasti. Laajalevikkinen ja kohderyhmänsä monikanavaisesti tavoitettava media palvelee parhaiten mainostajia kokonaisvaltaisesti. Uusia kohderyhmiä on tavoiteltava kuitenkin unohtamatta pitkäaikaista, uskollista tilaajakuntaa.

Liiketoiminnan sähköistyminen ja ansaintamallien muuttuminen ovat isoja haasteita yhtiön tulevaisuuden näkökulmasta. Toistaiseksi toimialalla on vain vähän esimerkkejä kannattavista sähköisistä palveluista samaan aikaan kun perinteisen liiketoiminnan kannattavuus uhkaa heiketä pysyvästi. Viestilehdillä on erikoislehtien kustantajana kuitenkin toimialaa selvästi paremmat mahdollisuudet säilyttää maltillinen kannattavuustaso myös jatkossa.

Jakelukulujen voimakas nousu on erittäin iso riski koko toimialalle, mutta erityisesti Viestilehdille, koska kustannettavien lehtien levikit painottuvat haja-asutusalueille. Toimiva ja kustannuksiltaan kohtuuhintainen jakeluverkosto on osa suomalaista perusinfrastruktuuria, jota ei tule murentaa väärentyypisellä valtion omistajapolitiikalla.

Tietohallinto ja siihen liittyvät kysymykset voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä yhtiön toiminnalle. Riskien merkitys korostuu järjestelmiä uusittaessa sekä kehitettäessä sähköistä liiketoimintaa, jossa mm. eri järjestelmien keskinäinen yhteensopivuus sekä esimiesten kyky uudistaa toimintaprosesseja on ratkaisevan tärkeää.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä tilikaudella 2019 oli 110 henkilöä (105). Maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä, tulospalkkiot mukaan lukien, oli 6,5 milj. euroa (6,3 milj. euroa).

Ympäristön huomioiminen

Yhtiö ottaa omassa toiminnassa huomioon ympäristökysymykset ja niitä koskevat, voimassa olevat säännökset. Omaan toimintaan ei sisälly merkittäviä ympäristöriskejä sen luonteesta johtuen. Kustannusosakeyhtiön julkaisut painetaan PEFC-sertifioidulle kotimaiselle paperille. Yhtiön käyttämille painotaloille on myönnetty ympäristösertifikaatti, joka varmentaa, että painon ympäristöjärjestelmä täyttää SFS-EN ISO 14001 standardin vaatimukset.

Yhtiön organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Hallintoneuvoston jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12:

Mauno Ylinen, Markus Eerola, Pertti Hakanen, Jaako Halkilahti, Eero Isomaa, Aki Kaivola, Katja Lamminen (henkilöstön edustaja), Kati Partanen, Kaisa Pihlaja, Antti Sahi, Jenna Rantanen, Mikko Tirola, Hannu Toivonen (henkilöstön edustaja) ja Eerikki Viljanen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on toiminut Mauno Ylinen.

Viestilehdet Oy:n hallintoneuvoston valitsemina hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12:

Juha Marttila, Heikki Laurinen, Anu Nissinen ja Harri Saukkomaa. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut 1.1.–31.12. Juha Marttila.

Tilintarkastajina ovat toimineet KHT Petter Lindeman ja KHT Jaana Salmi.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi 1.1.–28.8. Tero-Pekka Hämäläinen. Lopputilikauden aikana vt. toimitusjohtajana toimi Petri Numminen.

Yhtiön kustantamien lehtien päätoimittajina ovat toimineet Maaseudun Tulevaisuudessa, Kantrissa, MT Metsässä ja Suomalaisessa Maaseudussa 1.1.–31.12 Jouni Kemppainen, Koneviestissä Uolevi Oristo, Aarteessa Mari Ikonen ja Kylvösiemenessä Tuure Kiviranta.

MTK:n ANTAMIA LAUSUNTOJA 2019

Lausunto 4.1. Lausuntopyyntö Maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta kasvihuonetuotannon tuesta vuonna 2019

Lausunto 14.1. Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle kansallisen turvallisuuden huomioimista alueiden käytössä ja kiinteistönomistuksissa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 253/2018 vp)

Lausunto 14.1 Luonnos vesienhoidon järjestämistä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

Lausunto 18.1. Komission kertomus ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta

Lausunto 24.1. Luonnos kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi 2030

Lausunto 24.1. E 100/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n strateginen pitkän aikavälin visio vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta

Lausunto 24.1. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuista

Lausunto 28.1. Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä laiksi muinaismuistolain muuttamisesta

Lausunto 30.1. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 8.2. Lausunto koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi päivittäistavarakauppapalveluiden tukemisesta monipalvelukeskuksina harvaan asutuilla maaseutualueilla vuosina 2019-2020

Lausunto 12.2. Euroopan metsiä koskevan oikeudel-

lisesti sitovan sopimuksen neuvotteluiden uudelleen käynnistäminen

Lausunto 13.2. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission tiedonanto koskien toimia hormonitoimintaa häiritseviin kemikaaleihin liittyvien riskien vähentämiseksi

Lausunto 19.2 Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta

Lausunto 19.2. Suomen ennakkovaikuttaminen EU:n ilmastopolitiikkaan

Lausunto 20.2. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (kestävä rahoitus)

Lausunto 22.2. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi metsästysasetuksen muuttamisesta

Lausunto 22.2. Lausunto luonnoksesta vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategiaksi

Lausunto 25.2. Lakialoite laiksi elintarvikelain muuttamisesta

Lausunto 4.3. Luonnos vesivaroja ja terveyttä koskevan pöytäkirjan nojalla asetettavista kansallisista tavoitteista vuoteen 2030

Lausunto 12.3. Lausunto valtioneuvoston asetuksesta vuodelta 2018 maksettavasta sokerijuurikkaan kuljetuksesta

Lausunto 14.3. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta poronhoitovuodelta 2019/2020 maksettavasta eläinkohtaisesta tuesta

Lausunto 4.4. Ehdotus haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmaksi - Vastaa ja vaikuta!

Lausunto 4.4. Valtioneuvoston asetus kaupalliselle kalastukselle ja kalankasvatukselle vahinkoja aiheuttavien harmaahylkeiden poistamisesta aiheutuviin kustannuksiin myönnettävästä avustuksesta

Lausunto 23.4. Lausuntopyyntö luonnonsuojelulailta rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyn ja ennaltaehkäisyn lainsäädäntöä valmis-televan hankkeen loppuraporttiluonnoksesta

Lausunto 23.4. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi haahkan metsästyksen rajoittamisesta mv 2018-2021

Lausunto 3.5. Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakan täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunto 10.5. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maitotuotteiden, hedelmien ja vihan-nesten koulujakelutuesta lukuvuonna 2019-2020

Lausunto 10.5. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maitotuotteiden, hedelmien ja vihan-nesten koulujakelutuesta lukuvuonna 2019-2020

Lausunto 15.5. Lunastuslainsäädännön korvauspe-rusteiden tarkistaminen - Lunastuslakityöryhmän mie-tintö

Lausunto 20.5. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2018 maksettavista lypsyleh-mä-, nauta-, lammas- ja vuohipalkkioista annetun val-tioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 20.6. Luonnon maa-aineiston ottaminen -oppaaksi

Lausunto 28.6. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi elintarvikelain sekä kasvinsuoje-luaineista ja harmaan talouden selvitysyksiköstä an-nettujen lakien muuttamisesta

Lausunto 25.6. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koskien hallin metsästystä metsäs-tyvuosina 2019–2022

Lausunto 28.6. Maa- ja metsätalousministeriön ase-tus poikkeusluvan tai alueellisen kiintiön nojalla sal-littavasta karhun metsästyksestä metsästysvuonna 2019–2020

Lausunto 28.6. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koskien itämerennorpan metsästystä metsästysvuonna 2019–2020

Lausunto 28.6. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi pyyntiluvalla sallittavasta euroopan-majavan metsästyksestä metsästysvuonna 2019–2020

Lausunto 28.6. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 5 §:n muuttamisesta

Lausunto 4.7. Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koskien metsähanhen ja merihanhen metsästyksen kieltämistä

Lausunto 15.8. Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi jätteistä annetun valtioneuvoston ase-tuksen muuttamisesta

Lausunto 23.8. Lausuntopyyntö luonnoksesta sosi-aali- ja terveysministeriön asetukseksi geneettises-ti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levit-tämisestä

Lausunto 27.8. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle maatalousyrittäjän työtapa-turma- ja ammattitautitilan 148 §:n muuttamisesta

Lausunto 30.8. “Vesienhoidon ympäristötavoitteiden poikkeaminen – perusteet ja menettely” - loppuraportista (VesiPOKE) sekä “Vesienhoidon ympäristötavoit-teiden toteuttaminen: ympäristöllisten lupien muutetta-vuutta koskevan lainsäädännön kehittäminen ja sen valtiosääntöoikeudelliset perusteet” -loppuraportista (LupaMuutos)

Lausunto 2.9. Lausunto kotieläintalouden ympäristö-suojeluohje (luonnos)

Lausunto 4.9. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunto 6.9. Luonnos Suomen susikannanhoi-tosuunnitelmaksi

Lausunto 11.9. HE 11/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kasvinterveyslaiksi sekä laiksi sakan täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunto 19.9. Lausunto asetusluonnoksesta ilveksen metsästystä koskevaksi kiintiöksi metsästysvuonna 2019-2020

Lausunto 24.9. Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunto 3.10. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden muutoksenhakua koskevien säännösten muuttamisesta

Lausunto 3.10. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden julkisia kuulutuksia koskevien säännösten muuttamisesta

Lausunto 10.10. hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ja valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020-2023

Lausunto 11.10. Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta (Korjauspaketti)

Lausunto 11.10. Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ympäristönsuojelulain ja vesilain 18 luvun 19 §:n muuttamisesta

Lausunto 14.10. Hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ja valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020-2023

Lausunto 15.10. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020: metsätalous ja mahdolliset kipupisteet

Lausunto 16.10. HE 29/2019 vp valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Lausunto 17.10. Hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Lausunto 21.10. Lausuntopyyntö ammatillisten perustutkintojen osaamisvaatimuksista

Lausunto 21.10. Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ja

valtioneuvoston selonteosta julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2020—2023

Lausunto 6.11. Hallituksen esitys eduskunnalla valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Lausunto 8.11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta

Lausunto 11.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista

Lausunto 12.11. Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta maanmittauslaitoksen maksuista sekä kaupanvahvistuksesta perittäviä maksuista ja korvauksista vuosina 2020 ja 2021

Lausunto 13.11. Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta HE 70/2019 vp

Lausunto 15.11. Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi vuodelta 2019 maksettavista lypsylehmä-, nauta-, uuhi- ja kuttupalkkioista, teuraskaritsa- ja TEU- raskilipalkkioista sekä peltokasvipalkkioista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunto 21.11. Lausunto valtioneuvoston asetusluonnoksesta sokerijuurikkaan viljelijöille vuodelta 2020 maksettavasta kansallisesta tuesta

Lausunto 21.11. Lausunto Ilmastovuosikertomuksesta 2019

Lausunto 22.11. Lausunto luonnoksesta Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi Puutavaran virallisesta mittauksesta, valvontamittauksesta ja mittauslautakunnan käsittelystä perittävästä maksusta vuosina 2020 ja 2021

Lausunto 9.12. Lausunto ehdotuksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi rehualan toiminnanharjoittamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen muuttamisesta